

Rautaruukki Oyj

VUOSI- KERTOMUS 2011

RUUKKI

Energy-efficient steel solutions for better LIVING. WORKING. MOVING.

Jokainen tekemämme valinta on mahdollisuus tehdä asioita paremmin ja saavuttaa enemmän. Asettamamme tavoitteet ja tekemämme päätökset vaikuttavat menestykseen.

Rakennetuista ympäristöistä tulee parempia energiatehokkaiden valintojen ansiosta.

Liiketoimintakatsaus

- 3 Ruukki lyhyesti
- 4 Vuosi 2011
- 6 Toimitusjohtajan katsaus
- 9 Strategia
- 11 Toimintaympäristö ja markkinat
- 14 Menestystarinat 2011
- 16 Liiketoiminta-alueet
- 20 Menestystarinat 2011
- 23 Yritysvastuu

Hallinnointi

- 25 Hallinto- ja ohjausjärjestelmä
- 28 Palkka- ja palkkioselvitys
- 30 Hallitus
- 32 Johtoryhmä
- 34 Riskienhallinta

Tilinpäätös 2011

- 39 Hallituksen toimintakertomus
- 51 Konsernitilinpäätös
- 55 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
- 101 Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
- 103 Emoyhtiön tilinpäätös
- 107 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
- 108 Tilintarkastuskertomus
- 109 Tietoja vuosineljänneksittäin

Tietoja osakkeenomistajille

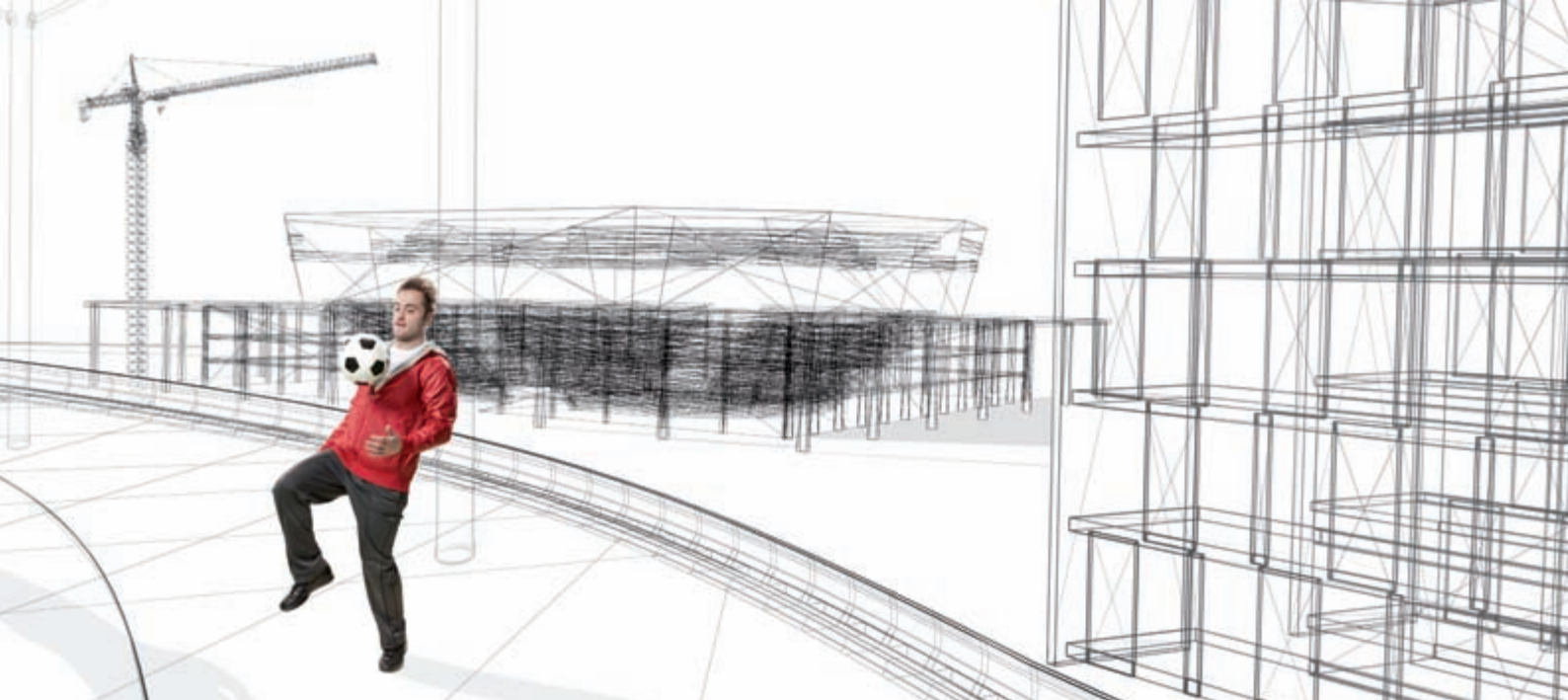
- 110 Sijoittajasuhteet, suurimmat osakkeenomistajat
- 111 Osakekohtaiset tunnusluvut
- 112 Taloudellinen tiedottaminen

Sijoittajaviestintämme ja raportointimme pääkanava on www.ruukki.fi. Tämän tiiviin painetun vuosikertomuksemme rinnalla julkaisemme verkkovuosikertomuksen, joka on osa sijoittajasivujemme navigaatiota www.ruukki.fi > Sijoittajat > Vuosikertomus 2011.

Verkkovuosikertomuksen lataamosta voi lisäksi ladata vuosikertomuksen keskeiset osiot pdf- ja excel-dokumentteina.

Myös vuoden 2011 yritys vastuuraportti on julkaistu verkkosivuillamme osoitteessa www.ruukki.fi > Yritysvastuu.

Ruukki lyhyesti

Ruukki toimittaa asiakkailleen energiatehokkaita ratkaisuja parempia rakennettuja ympäristöjä varten. Yhtiöllä on toimintaa noin 30 maassa ja henkilöstöä noin 11 800. Liikevaihto vuonna 2011 oli 2,8 miljardia euroa. Osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (Rautaruukki Oyj: RTRKS).

Liiketoiminta-alueemme

Ruukki Construction

Elinkaari- ja energiatehokkaita teräsrakennusratkaisuja liike-, toimitila- ja teollisuusrakentamiseen, pientaloihin sekä satama- ja väylärakentamiseen.

Ruukki Engineering

Asennusvalmiita järjestelmiä ja komponentteja konepajateollisuudelle. Keskeiset tuotealueemme ovat ohjaamot sekä erilaiset energiatehokkaat erikoisteräs- ja muut komponentit.

Ruukki Metals

Energiatehokkaita erikoisterästuotteita, muun muassa erikoislujia, kulutusta kestäviä ja erikoispinnoitettuja tuotteita vaativiin sovelluksiin. Teräspalvelukeskukset toimittavat terästuotteita sekä niihin liittyviä esikäsittely-, logistiikka- ja varastointipalveluita.

Arvomme

Arvot kuvaavat Ruukin tapaa toimia ja sitä, mitkä asiat ovat meille ruukkilaisille tärkeitä. Ne ohjaavat päätöksentekoamme ja valintojamme.

Kannamme vastuamme

- Olemme asiakkaidemme luottamuksen arvoisia
- Pidämme lupauksemme
- Toimintamme on turvallista ja vastuullista
- Toimimme yksilöinä rehellisesti ja vastuullisesti

Menestymme yhdessä

- Menestymme asiakkamme kanssa
- Tekemisemme on tuloksellista
- Luotamme toisiimme
- Hyödynnämme monikulttuurista osaamistamme

Haastamme huomisen

- Ymmärrämme asiakkaidemme tulevat tarpeet
- Olemme uteliaita uusille asioille
- Tartumme nopeasti toimeen
- Kannustamme jatkuvaan uudistumiseen ja oppimiseen

Vastuullisuus

Vastuullisuus on osa Ruukin jokapäiväistä liiketoimintaa. Vuonna 2011 Ruukki noteerattiin oman toimialansa ykköseksi Dow Jones Sustainability -indekseissä.

Vuosi 2011

Liikevaihto kasvoi 16 prosenttia ja kassavirta parani

Ruukin kannattavuus parani edelliseen vuoteen verrattuna – toimintaympäristön heikkene- misestä ja heikosta loppuvuodesta huolimatta.

- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 114 milj. euroa (-64).
- Saadut tilaukset olivat 2 675 milj. euroa (2 326). Kasvua oli 15 %.
- Vertailukelpoinen liikevaihto oli 2 797 milj. euroa (2 403). Kasvua oli 16 %.
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 56 milj. euroa (38). Se oli 2,0 % liikevaihdosta.
- Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 22 milj. euroa (8). Se oli 0,8 % liikevaihdosta.

Arvio vuoden 2012 taloudellisesta kehityksestä

Liikevaihdon vuonna 2012 arvioidaan kasvavan noin 5 prosenttia. Vertailukelpoisen liikevoiton arvioidaan paranevan vuoteen 2011 verrattuna.

Osinkoesitys

Hallitus esittää osingoksi 0,50 euroa osakkeelta (0,60) eli yhteensä 69 milj. euroa (83).

Avainluvut

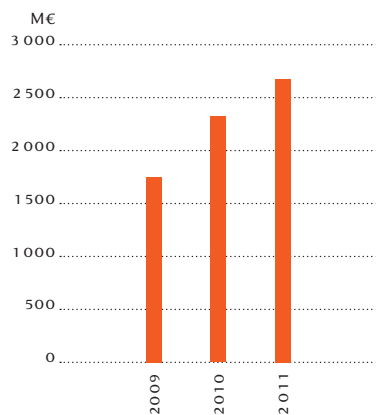
	2011	2010	2009	2008	2007
Vertailukelpoiset luvut					
Liikevaihto, M€ ¹⁾	2 797	2 403	1 901	3 681	3 614
Liikevoitto, M€ ¹⁾	56	38	-272	566	626
Liikevoitto liikevaihdosta, %	2,0	1,6	-14,3	15,4	17,3
Tulos ennen veroja, M€	22	8	-303	546	610
Raportoidut luvut					
Liikevaihto, M€	2 798	2 415	1 950	3 851	3 876
Liikevoitto, M€	22	-12	-323	568	637
Liikevoitto liikevaihdosta, %	0,8	-0,5	-16,6	14,7	16,4
Tulos ennen veroja, M€	-12	-74	-359	548	621
Liiketoiminnan nettorahavirta, M€	114	-64	182	382	417
Nettorahavirta ennen rahoitusta, M€	-57	-226	30	169	271
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,3	-0,3	-14,2	25,6	29,8
Oman pääoman tuotto, %	-0,8	-5,4	-15,9	20,7	24,2
Omavaraisuusaste, %	48,5	55,3	59,9	65,9	70,1
Nettovelkaantumisaste, %	60,4	44,7	22,3	7,9	1,4
Korolliset nettorahoitusvelat, M€	770	621	336	155	28
Tulos/osake, laimennettu, €	-0,07	-0,57	-1,98	2,93	3,31
Osinko/osake, €	0,50 ²⁾	0,60	0,45	1,35	1,70 + 0,30 ³⁾
Oma pääoma/osake, €	9,17	9,99	10,85	14,04	14,13
Henkilöstö keskimäärin	11 821	11 693	12 664	14 953	14 326

1) Vertailukelpoisista luvuista on poistettu myydyt liiketoiminnot Ruukki Betonstahl GmbH, Ruukki Welbond BV ja Carl Froh GmbH, myytävänä oleva Mo i Ranan yksikkö, USD-johdannaisten realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot (2009-2010) sekä kertaluonteiset erät.

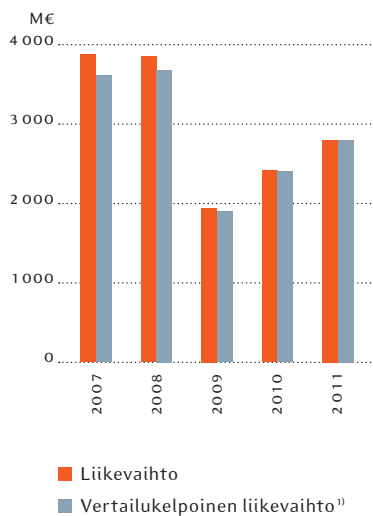
2) Hallituksen esitys.

3) Lisäosinko pitkien terästuotteiden liiketoiminnasta vapautuneista varoista.

Saadut tilaukset

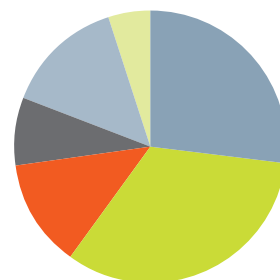

Liikevaihto

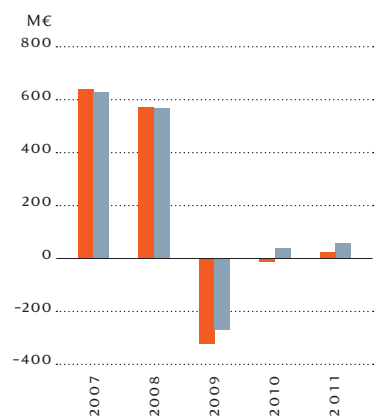

¹⁾ Vertailukelpoisista luvuista on poistettu myydyt liiketoiminnot Ruukki Betonstahl GmbH, Ruukki Welbond BV ja Carl Froh GmbH sekä myytävänä oleva Mo i Ranan yksikkö.

Vertailukelpoinen liikevaihto alueittain 2011

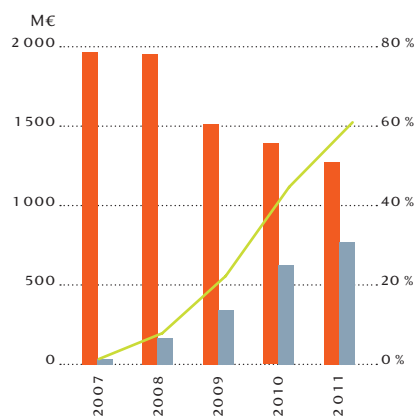

Liikevoitto

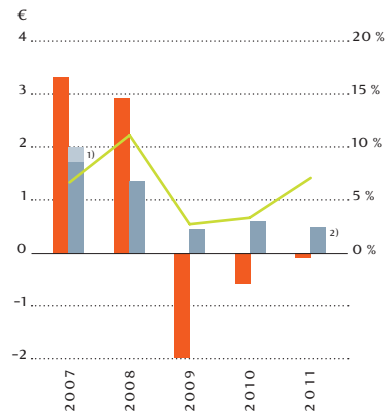
¹⁾ Vertailukelpoisista luvuista on poistettu myydyt liiketoiminnot Ruukki Betonstahl GmbH, Ruukki Welbond BV ja Carl Froh GmbH, myytävänä oleva Mo i Ranan yksikkö, USD-johdannaisten realisoitumatomat kurssivoitot ja -tappiot (2009–2010) sekä kertaluonteiset erät.

Oma pääoma ja nettovelkaantumisaste

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma
Korolliset nettorahoitusvelat
Nettovelkaantumisaste, %

Tulos ja osinko per osake

Tulos/osake, laimennettu
Osinko/osake
Lisäosinko/osake
Efektiiivinen osinkotuotto, %

¹⁾ Lisäosinko pitkien terästuotteiden liiketoiminnasta vapautuneista varoista

²⁾ Hallituksen esitys

Toimitusjohtajan katsaus

Tavoitteenamme on kasvaa energiatehokkaiden ratkaisujen innovatiiviseksi toimittajaksi – haasteenamme on kilpailukyvyyn jatkuva parantaminen.

Vuosi 2011 osoitti uuden normaalin

Viimeistään vuosi 2011 osoitti, että olemme siirtyneet ns. uuteen normaaliin eli matalamman talouskasvun ja nopeiden muutosten aikaan. Tämä koskee erityisesti Eurooppaa ja Pohjois-Amerikkaa. Kehittyvät markkinat kasvavat edelleen vauhdikkaammin, mutta myös ne ovat alttiita koko maailmantalouden heilahteluille. Oletus on, että kasvupiikit jäävät entistä lyhyemmiksi ja syklistyys sekä erilaiset epävarmuutta aiheuttavat riskit lisääntyvät. Sähköisen tiedonvälityksen myötä vaikutukset leviävät maailmantalouteen entistä nopeammin. Jatkuvasta tehokkuuden ja kustannuskilpailukyvyyn parantamisesta on globalisaation myötä tullut entistä tärkeämpää.

Ruukissa olemme johdonmukaisesti keventäneet kustannusrakennettamme. Boost-ohjelman avulla saavutimme 124 miljoonan euron pysyvät vuotuiset säästöt. Olemme pitäneet kiinteät kustannuksemme kolme vuotta samoina, vaikka liikevaihtomme on kasvanut selvästi. Nyt vuonna 2012 tavoitteemme on tehdä jokaisella liiketoimintaluokallamme useita, pienempiä tai suurempia toimia, pysyvän kustannuskilpailukykyämme edelleen parantamiseksi. Tavoittelemme myös parempaa joustavuutta reagoida markkinaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Ruukki Metals aloitti helmikuussa projektin, jonka tavoitteena on varmistaa teräsliiketoiminnan tuloksentekeä ja tehokas toiminta myös 80 prosentin tuotantokapasiteetin käyttöasteella. Projektin tavoitteena on noin 50 miljoonan euron vuotuinen pysyvä tulosparannus vuoden 2013 kuluessa. Aikataulu tarkentuu ja tavoitteet täsmentyvät projektin ensivaiheen selvityksen myötä kuluvaan vuoden ensimmäisen kvartaalin aikana.

Lähtökohtamme vuodelle 2012 ovat kohtuullisen hyvät

Meille kulunut vuosi oli vahvasti kaksijakoinen - ja lähes vuoden 2010 peilikuva. Hyvän alkuvuoden jälkeen joidenkin Euroopan talouksien vaikeudet aiheuttivat epävarmuutta, joka kesän aikana sai aikaan kysynnän heikkenemisen. Ruukin toiminnassa nämä toimintaympäristön muutokset näkyivät siten, että erittäin hyvän toisen neljänneksen jälkeen toinen vuosipuolisko oli vaikea, erityisesti teräsliiketoiminnassamme.

Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 16 prosenttia ja oli noin 2,8 miljardia euroa. Liikevaihto kasvoi kaikissa liiketoiminnoissamme. Kannattavuutemme parani edelliseen vuoteen verrattuna - toimintaympäristön heikkenemisestä ja heikosta loppuvuodesta huolimatta. Keskityimme vuoden aikana erityisesti rakentamisen ja konepajaliiketoiminnan kannattavuuspohjan parantamiseen. Ratkaisuliiketoimintojen liikevoitto paranikin selvästi, yhteensä 63 miljoonaa euroa, vaikka jäikin vielä niukasti tappiolliseksi. Kannattavuudessa meillä onkin selkeästi parannettavaa. Kassavirta oli hyvä ja tase kunnossa, sillä nettovelkaisuus laski loppuvuonna tavoitteemme mukaisesti noin 60 prosenttiin.

Saimme vuoden aikana uusia tilauksia 15 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna eli noin 2,7 miljardin euron arvosta. Saa-dut tilaukset kasvoivat tasaisesti kaikissa liiketoiminnoissa. Keskeisistä markkina-alueistamme vahvimmin kehittyivät Suomi, Puola ja Venäjä. Vaikka markkinoilla on edelleen selvää epävarmuutta, jonkin asteista tasaantumista on kuitenkin havaittavissa. Lähtökohtamme vuodelle 2012 ovat kohtuullisen hyvät.

Rakennetuista ympäristöistä tulee parempia energiatehokkaiden valintojen ansiosta

Vuonna 2011 etenimme strategisten tavoitteidemme toteuttamisessa jonkin verran: kehittyvien markkinoiden osuus liikevaihdosta nousi Itä-Euroopan myynnin kasvaessa, samoin ratkaisuliiketoimintojen ja erikoisterästen suhteelliset osuudet kasvoivat. Rakentamisen liiketoiminnassa keskityimme edelleen liike- ja toimitilarakentamisen monistettaviin tuotteisiin ja konsepteihin sekä asuinrakentamisen kattotuotteisiin ja infrastruktuurirakentamiseen. Konepajaliiketoiminnassa painotamme tuotteita, joissa voimme hyödyntää omaa teräs- ja suunnittelusaamistamme. Teräsliiketoiminnassa painopistealueena ovat erikoisterästuotteet. Uusille energiatehokkaille ratkaisuille on markkina-alueillamme selkeä kysyntä erityisesti liike- ja toimitilarakentamisessa sekä nosto- ja kuljetusvälineiteollisuudessa.

Ruukki on tehnyt pitkään työtä energia- tehokkaiden tuotteiden ja ratkaisujen kehittäjänä. Nyt olemme entisestään vahvistamassa tätä osaamisaluetta ja sen tuottamaa arvoa asiakkaillemme. Olemme pukeneet tahtotilamme henkilöstöllemme ja asiakkaillemme uuden vision ja brändilupauksen muotoon. Aiomme olla energiatehokkaiden teräsratkaisujen innovatiivinen ja arvostettu toimittaja ja mukana rakentamassa tulevaisuuden kestävämpää yhteiskuntaa yhdessä asiakkaidemme kanssa. Viestimme on, että jokainen valinta on mahdollisuus tehdä asioita paremmin. Rakennetuista ympäristöistä tulee parempia energiatehokkaiden valintojen ansiosta. Arvojemme mukaisesti aiomme jatkuvasti haastaa huomisen ja auttaa asiakkaitamme tekemään samoin.

Energiatehokkuus ei ole hetkellinen teema tai muoti-ilmiö. Maailmanlaajuiset haasteet koskettavat meitä ja meidän asiakkaitamme. Maailman väkiluvun odotetaan kasvavan 7 miljardista 9 miljardiin vuoteen 2050 mennessä. Elintason nousun myötä energian kysyntä kasvaa 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Energian hinnan nousu, ilmastonmuutos ja tiukkenevat ympäristö-

lainsäädökset vauhdittavat kehittämään kestäviä ja energiatehokkaita ratkaisuja. Me olemme ottaneet haasteen vastaan. Toimitamme asiakkaillemme energiatehokkaita ratkaisuja asumista, työntekoa ja liikkumista varten. Vuonna 2011 lanseerasimme markkinoille energiatehokkuutta parantavia uusia ratkaisuja kuten energiapaneelit ja -paalut sekä aurinkopaneelijulkisivut.

Ruukkilaiset ovat hyvässä vireessä

Julkistimme henkilöstön kanssa yhdessä työstetyt ja määritetyt Ruukin arvot helmikuussa 2011. Vuoden aikana arvoista keskusteltiin aktiivisesti muun muassa kehityskeskusteluissa, työnjohdon palaverissa sekä valmennuksissa. Arvoista viestittiin aktiivisesti myös asiakkaillemme. Arvot luovat yhteisen pohjan ja suunnan Ruukin kehittämislle.

Viime vuoden tapaan alkanut vuosi on ollut henkilöstöllemme työntäyteinen. Ajatus jatkuvasta parantamisesta on myös osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa, sillä vain tällä tavoin voimme varmistaa liiketoimintamme jatkuvuuden ja ruukkilaiden hyvinvoinnin. Kuluvana vuonna satsaamme edelleen vahvasti työturvallisuuden parantamiseen kaikilla Ruukin toimipaikoilla. Lisäksi panostamme ihmistemme työkykyyn sekä jatkuvaan osaamisen kehittämiseen. Lämmin kiitos koko Ruukin henkilöstölle kaikissa lähes kolmessakymmenessä maassa maaniosta työstä asiakkaidemme ja yhtiömme hyväksi.

Lämpimät kiitokset luottamuksesta myös osakkeenomistajillemme, asiakkaillemme, alihankkijoillemme ja muille yhteistyökumppaneillemme. Toivon, että tämän vuoden aikana voimme edelleen syventää yhteistyötämme.

Sakari Tamminen

Toimitusjohtaja

Rautaruukki Oyj

Ruukki on rakentamisen ja konepajateollisuuden asiantuntija, jolla on vahva erikoisteräsosaaminen.

Haemme kasvua erikoistumisesta ja kehittyviltä markkinoilta.

Painopistealueet

- Kasvu rakentamisessa ja konepajaliiketoiminnassa
- Teräsluokituksen painopiste erikoisterästuotteissa
- Kasvun painopiste kehittyvillä markkinoilla
- Kilpailuaseman vahvistaminen
- Monistettavuus ja liiketoimintarakenteen tasapainottaminen
- Innovaatiot
- Kustannuskilpailukyky

Strategiset tavoitteet

- Ratkaisuliiketoimintojen eli rakentamisen ja konepajaliiketoiminnan osuutta kasvatetaan 60 prosenttiin konsernin liikevaihdosta.
- Erikoisterästuotteiden osuutta kasvatetaan 60 prosenttiin yhtiön teräsluokituksen toiminnasta.
- Kehittyvien markkinoiden osuutta kasvatetaan 50 prosenttiin konsernin liikevaihdosta.
- Markkina-asemia vahvistetaan kaikissa ydinliiketoiminnoissa (tavoitteena 1. tai 2. sija)

Vahvuudet

- Fokusoitu tuote- ja palveluvalikoima
- Monistettavat tuotteet ja konseptit
- Laaja myynti- ja tuotantoverkosto
- Vahva jalansija kehittyvillä markkinoilla, erityisesti Venäjällä ja itäisessä Keski-Euroopassa
- Ennustehokkaat ratkaisut
- Vahva markkina-asema Pohjoismaissa
- Vahva teräsosaaminen

Ruukin rakennemuutosta alettiin toteuttaa vuonna 2004. Tavoitteena on erikoistuminen ja ratkaisuliiketoimintojen eli rakentamisen ja konepajaliiketoiminnan osuuden kasvattaminen. Ruukki on luopunut ydinliiketoimintaan kuulumattomista liiketoiminnoista, joita olivat mm. pitkät terästuotteet. Myös standarditerästen osuutta on vähennetty.

Ruukin rakennemuutokseen ja kasvuun investoitiin ennen globaalia talouskriisiä voimakkaasti. Tänä aikana rakennettiin rakentamisen ja konepajateollisuuden asiakaita palveleva moderni ja vahva valmistus- ja myyntiverkosto itäiseen Keski-Eurooppaan, Venäjälle ja Kiinaan. Myös erikoisterästuotteiden valmistuksessa strategian toteuttamiseen tarvittavat investoinnit teknologia- ja tuotantokapasiteettiin on suurelta

osin tehty. Jatkossa Ruukki voi keskittyä liiketoiminnan kasvattamiseen näitä investointeja hyödyntäen.

Rakentamisen liiketoiminnassa pääpaino on liike- ja toimitilarakentamisen monistettavissa tuotteissa ja energiatehokkaissa ratkaisuissa, asuinrakentamisen kattotuotteissa ja infrastruktuurirakentamisessa.

Konepajaliiketoiminnassa painotamme tuotteita, joissa voimme hyödyntää aiempaa vahvemmin omaa teräs- ja suunnitteluosaamistamme. Asiakaslähtöinen suunnittelu sekä teknisesti vaativat erikoisteräspohjaiset komponentit muodostavat tulevaisuudessa konepajaliiketoimintamme perustan.

Teräsluokituksen toiminnassa keskeiset painopisteemme ovat erikoisterästuotteet sekä markkina-aseman vahvistaminen Pohjoismaissa. Erikoisterästuotteiden myynnin lisäämiseksi laajennamme entisestään myynti- ja jakeluverkostoamme erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Lisäksi erikoisteräksillä, erityisesti kulutusta kestäville teräksillä, on kasvupotentiaalia maissa, joissa on merkittävää kaivosteollisuutta, kuten Australiassa, Brasiliassa ja Etelä-Afrikassa.

Strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää orgaanisen kasvun lisäksi yritystoja. Tuotekehitys, innovaatiot sekä uusien tuotteiden lanseeraus markkinoille ovat oleellisen tärkeitä kasvun vauhdittamiseksi.

Strategian toteutuminen vuonna 2011

Vuonna 2011 strategian painopisteinä olivat erikoistuminen, kasvu kehittyvillä markkinoilla sekä jatkuva kustannuskilpailukyvyyn parantaminen kaikissa liiketoiminnoissa.

Rakentamisen liiketoiminnassa painopiste oli etenkin asuinrakentamisen katto- tuotteiden myynnin ja Venäjän liikevaihdon kasvattamisessa. Asuinrakentamisen kattotuotteiden liikevaihdon osuus Ruukki Constructionin liikevaihdosta vuonna 2011 nousi 21 prosenttiin (20). Alkuvuonna Ruukki Constructionin toimintamalli muutettiin alueorganisaatiosta fokusoituneemmaksi tuoteorganisaatioksi, mikä tukee myynnin- ohjausta, tuotteiden hinnoittelua ja tuotantoyksiköiden kapasiteetin käytön optimointia sekä parantaa toiminnan tehokkuutta. Lisäksi projektiliiketoiminta eri maissa yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Yhdistämisellä saavutetaan kustannussäästöjä ja varmistetaan projektiosaamisen siirtyminen markkinalta toiselle. Kustannusrakennetta ja kilpailukykyä parannettiin myös keskittämällä myyntitoimintoja Venäjällä ja itäisen Keski-Euroopan alueella.

Konepajaliiketoiminnassa keskityttiin tuoteportfolion rationalisointiin ja asiakaskunnan laajentamiseen tuotannon skaala- etujen saavuttamiseksi. Tuotevalikoiman hallinnassa painotettiin omaa teknologia- kehitystä ja suunnittelua sekä konsernin materiaaliasaamisen hyödyntämistä, etenkin erikoisterästen osalta. Vuoden 2011 toisella puoliskolla uusia asiakkuuksia saatiin komponenttiliiketoiminnassa rakentamisen ja kaivosteollisuuden segmenteistä ja ohjaamoliiketoiminnassa nosto- ja kuljetusväline- teollisuudesta. Uusista asiakkuuksista osa

oli tuotantovaiheessa ja osa vielä tuotannon ylösajovaiheessa vuoden 2011 lopulla. Ruukki Engineeringin kiinteitä kuluja karsittiin ja täysimääräisesti vaikutukset näkyvät vuonna 2012. Lisäksi ohjaamovalmistuksen hankinnoissa siirryttiin selvästi globaalim- paan toimintamalliin ja tuotantoyksiköiden välillä pyritään tehokkaampaan sisäiseen työjakoon.

Teräsluokitteluun painopiste oli erikoisterästuotteissa ja jakeluverkoston laajentamisessa uusille, pääosin kehittyville markkinoille sekä vahvan markkina- aseman säilyttämisessä Pohjoismaissa ja muilla lähialueilla. Jakeluverkostoa laajennettiin avaamalla myyntikonttorit Pekingiin, Kiinaan ja Mumbaiin, Intiaan, minkä lisäksi omaa myyntiorganisaatiota vahvistettiin Australiassa ja uusia partnerisopimuksia tehtiin muun muassa Turkissa, Ranskassa ja Brasiliassa.

Keskeisiä vuoden 2011 tavoitteita olivat myös toiminnan tehostaminen, käyttö- pää- oman vapauttaminen ja siten kassavirran parantaminen. Vaikka useiden markkinoi-

den kasvuennusteita alennettiin vuoden loppupuolella, Ruukin päämarkkina-alueilla Pohjoismaissa, itäisessä Keski-Euroopassa ja Venäjällä markkinoiden kasvuennusteet olivat edelleen positiivisempia kuin muualla Euroopassa.

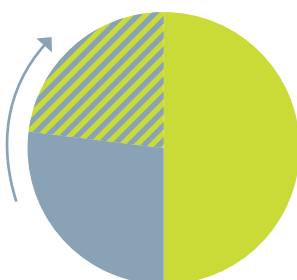
Vuonna 2011 ratkaisuliiketoimintojen osuus konsernin liikevaihdosta nousi 36 prosenttiin (34). Erikoisterästuotteiden osuus teräsluokitteluun liikevaihdosta kasvoi 31 prosenttiin (27). Kehittyvien markkinoiden osuus vuoden 2011 konsernin vertailukelpoi- sesta liikevaihdosta nousi 27 prosenttiin (23).

Taloudelliset tavoitteensa yhtiö piti ennallaan:

- vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu yli 10 prosenttia vuodessa
- vertailukelpoinen liikevoitto yli 15 prosenttia liikevaihdosta
- sijoitetun pääoman tuotto yli 20 prosenttia
- nettovelkaantumisaste noin 60 prosenttia
- osingonjako 40–60 prosenttia tilikauden tuloksesta

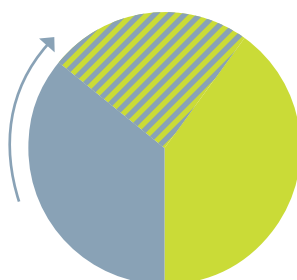
Strategiset tavoitteet

Kehittyvien markkinoiden osuus konsernin liikevaihdosta 2011

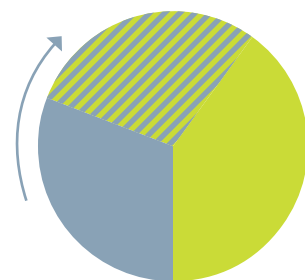
■ 27 % (23)
■ Tavoite 50 %

Ratkaisuliiketoimintojen osuus konsernin liikevaihdosta 2011

■ 36 % (34)
■ Tavoite 60 %

Erikoisterästen osuus teräsluokitteluun liikevaihdosta 2011

■ 31 % (27)
■ Tavoite 60 %

Toimintaympäristö ja markkinat

Toimintaympäristö vuonna 2011

Vuonna 2011 maailmantalouden kasvu jatkui, mutta oli maltillisempaa kuin vuonna 2010. Talouskasvun vetureina toimivat etenkin kehittyvät markkinat. Euroopan suurimman talouden Saksan vahva kasvu piti yllä Euroopan talouskasvua. Myös Pohjoismaissa talouskasvu oli suotuisaa. Pohjoismaista parhaiten kehittyi Ruotsin talous, missä yksityinen kulutus vauhditti kasvua. Kansainvälisen kysynnän heikentymisen seurauksena Suomen investointihyödykkeiden vientikysynnästä riippuvainen talous kasvoi hitaammin kuin alkuvuonna ennakoitiin. Ruukin keskeistä markkina-alueista kasvu oli voimakkainta Venäjällä sekä Puolassa ja muissa itäisen Keski-Euroopan alueen maissa. Etenkin toisella vuosipuoliskolla Euroopan velkakriisi lisäsi epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja heikensi yleistä talouden luottamusta.

Rakentaminen Euroopassa kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Asuinrakentamisen kattotuotteiden kysyntä voimistui selvästi kausiluonteisesti hiljaisen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen, etenkin Suomessa sekä Puolassa ja muissa itäisen Keski-Euroopan maissa. Liike- ja toimitilarakentamisen aktiviteetti oli alkuvuonna hiljainen, mutta piristyi toisen neljänneksen kuluessa. Liike- ja toimitilarakentaminen kasvoi käynnistyneiden investointien seurauksena etenkin

Venäjällä, mikä näkyi Ruukissa kasvaneina tilausmäärinä erityisesti maatalousrakentamisessa sekä teollisuuden, kaupan ja logistiikan alan rakentamisessa. Rakentamisen aktiviteetti hiljeni kausiluonteisesti vuoden loppua kohti, mutta suotuisien sääolosuhteiden ansiosta hiljeneminen alkoi hieman myöhemmin kuin normaalisti.

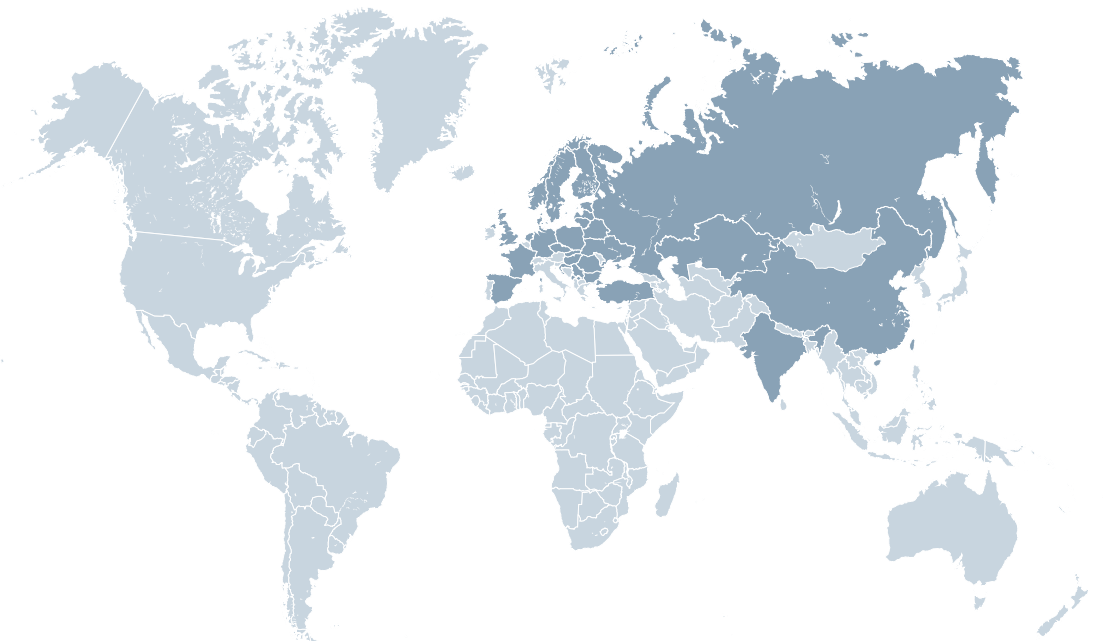
Konepajateollisuudessa Ruukin merkittävien asiakastoimialojen markkinat vahvistuivat alkuvuonna ja pysyivät hyvin myös toisella vuosipuoliskolla. Ruukin keskeisten asiakkaiden saamat tilaukset ja tilauskanta olivat edellisvuotta selvästi korkeammalla tasolla. Etenkin kaivosteollisuuden koneiden ja laitteiden kysyntä oli hyvä läpi vuoden, mitä tuki kehittyvien markkinoiden, kuten Brasilian ja Chilen, kasvu. Myös materiaalin- käsittelylaitteiden kysyntä kasvoi vahvasti. Offshore-markkinoilla porauslauttojen ja muiden teollisuustuotteiden kysyntä kehittyi hyvin. Lisäksi energiateollisuudessa aktiviteetti oli hyvällä tasolla. Laivanrakentamisessa tilausmäärät pysyivät vähäisinä vuoden 2011 aikana.

EU-27 alueella teräksen kysyntä kasvoi noin 7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Alkuvuoden voimakkaampi kysynnän kasvu pysähtyi toisella vuosipuoliskolla pääosin

Euroopan rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden sekä heikentyneiden talousnäkömyönteiden vuoksi, mistä johtuen päätöksenteko oli varovaista. Kysynnän kasvusta huolimatta teräksen kulutuksessa Euroopassa oltiin edelleen selvästi jäljessä vuosien 2007 ja 2008 tasoista. Terästuotannon raaka-aineiden hinnannousun sekä kasvaneen loppuasiakaskysynnän seurauksena terästuotteiden markkinahinnat nousivat alkuvuonna. Markkinahinnat kääntyivät laskuun toisen ja kolmannen neljänneksen aikana ja laskivat myös viimeisellä vuosineljänneksellä.

Terästukkureiden varastotasot Euroopassa kasvoivat jonkin verran tammi-elokuun aikana, mutta kääntyivät laskuun syyskuun lopussa. Myös myyntiin suhteutettuna varastotasot Euroopassa olivat normaalia korkeammalla tasolla kesän jälkeen, mutta ne palautuivat vuoden loppupuolella normaalille tasolle. Terästuotannon pääraaka-aineiden rautamalmin ja kivihiilen markkinahinnat nousivat alkuvuonna. Kivihiilen markkinahinta nousi voimakkaasti Australian ja Brasilian kaivoksia ja niiden liikenneinfrastruktuuria vahingoittaneiden tulvien johdosta. Pääraaka-aineiden markkinahinnat laskivat alkuvuoden erittäin korkealta tasolta vuoden loppua kohden.

**Ruukilla on
toimipaikkoja
lähes 30
maassa**

Markkina-asema

Ruukki Construction

Päämarkkina-alueisiin kuuluvat Pohjoismaat, Venäjä, itäinen Keski-Eurooppa ja Baltia. Ruukilla on kaikissa segmenteissä (toimitila- ja liikerakentaminen, asuinrakentaminen ja infrastruktuurirakentaminen) vahva markkina-asema Skandinaviassa ja kattotuotteiden osalta myös itäisessä Keski-Euroopassa.

Ruukki Engineering

Johtava järjestelmä- ja komponenttitoimittaja globaalisti toimiville materiaalinkäsittely-, rakennus-, kaivos-, metsäkone- sekä energia-teollisuuden kone- ja laitevalmistajille.

Ruukki Metals

Vahva asema ydinmarkkinoilla Pohjoismaissa ja Baltiassa. Edelläkävijä erikoisterästuotteissa maailmanlaajuisesti. Monipuoliset palvelut teräspalvelukeskuksissa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Puolassa ja Venäjällä.

Kilpailuedut ja kilpailijat

Ruukki Construction

Kilpailuedut

- Pitkäaikaiset asiakassuhteet ja vahva asema Pohjoismaissa ja Baltiassa
- Hyvä jalansija kasvavilla markkinoilla itäisessä Keski-Euroopassa ja Venäjällä
- Euroopanlaajuinen tuotantoverkosto
- Innovatiiviset ja energiatehokkaat tuotteet, ratkaisut ja palvelut
- Tunnettu brändi etenkin kattotuotteissa
- Vahva projektihallinnan osaaminen (suunnittelu, projektijohto ja asennus)
- Infrastruktuurirakentamisessa kilpailijoista erottuvat ratkaisut ja tuotteet sekä vahva projektiosaaminen
- Vahva materiaaliosaaminen

Haemme kilpailuetua kehittämällä uusia elinkaari- ja energiatehokkaita, rakentamista nopeuttavia ja tehostavia sekä turvallisuutta edistäviä ratkaisuja. Suunnittelijoita, rakentajia ja rakennusliikkeitä palvelemme paikallisesti kansainväliseen teräsrakentamisen osaamiseen perustuvalla tuote- ja palveluvalikoimalla. Keskitymme pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin.

Kilpailijat

- Järjestelmätoimittajat, kuten Lindab ja LLENTAB
- Teräsrunkotoimittajat, kuten Normek, Contiga ja Polimex Mostostal
- Komponenttitoimittajat, kuten Kingspan, Trimo, Lindab, Weckman Steel, Metall Profil, Balex Metal ja Blachy Pruszyński
- Globaalien teräsyhtiöiden rakentamisen liiketoiminnot
- Paikalliset pienet yhtiöt
- Korvaavat rakennusmateriaalit

Ruukki Engineering

Kilpailuedut

- Pitkäaikaiset asiakassuhteet
- Materiaaliosaamisen ja -toimitusketjun yhdistäminen erikoisteräskomponenttien valmistukseen
- Vahva suunnittelu- ja valmistusosaaminen
- Tuotteiden ja toimitusten korkea ja tasainen laatu

Suomessa, kehittyvillä markkinoilla itäisessä Keski-Euroopassa ja Kiinassa meillä on kustannustehokas valmistusverkosto, jonka avulla voimme lyhentää asiakkaan toimitusketjua ja tukea asiakkaan kansainvälistymistä

Kilpailijat

- Puomi- ja puomikomponenttivalmistajat, kuten Vlassenroot, Henschel Engineering ja PPS Group
- Keskisuuret paikalliset komponenttivalmistajat
- Offshore-kilpailijat: pienet ja keskisuuret telakat sekä hyvien merikuljetusyhteyksien lähellä sijaitsevat konepajat
- Ohjaamovalmistajat, kuten Fritzmeier, SIAC Group ja Bosal-Sekura Industries

Ruukki Metals

Kilpailuedut erikoistuotteissa

- Vahva, kasvava asiakaspohja Euroopassa
- Vahva teknologia- ja materiaali-osaaminen
- Nykyaikainen tuotantokapasiteetti
- Vahva yhteistyökumppani- ja jakeluverkosto

Kilpailuedut Pohjoismaissa

- Vahva markkina-asema
- Monipuoliset esikäsittely- ja prosessointipalvelut
- Laaja ja joustava jakeluverkosto
- Asiakastarpeen mukaan räätälöidyt terästuotteet

Autamme asiakkaitamme kehittämään entistä toimivampia lopputuotteita ja suunnittelemme yhdessä asiakkaan kanssa uusia teräksen käyttökohteita.

Kilpailijat

- Erikoisterästuotevalmistajat, kuten SSAB, Dillinger Hütte ja Salzgitter
- Pohjoismaiset teräsjakelijat, kuten BE Group, Tibnor, Kontino ja Norsk Stål
- Kansainväliset teräsvalmistajat, kuten ArcelorMittal, ThyssenKrupp ja Tata Steel Europe

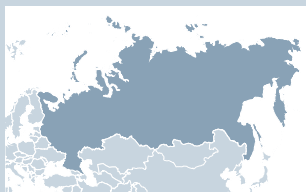
Teatteri- ja konserttitalo Kilden – vaativa teräsrakennekohde

Kristiansandiin Etelä-Norjaan valmistuneen teatteri- ja konserttitalon julkisivu merenpuolella on pysäyttävä. Kildeniksi nimetty talo on Norjan toiseksi suurin kulttuurirakennus. Istumapaikkoja kulttuurin ystäville löytyy 2 300. Ruukki vastasi konserttitalon teräsrakenteiden detaljisuunnittelusta, valmistuksesta ja asennuksesta. Kildenin rakentamisessa on yhdistetty innovatiivisesti eri materiaaleja: terästä, puuta ja kiveä.

Ruukki Spider-V –hallit – markkinajohtaja Venäjällä

Venäjän maatalouden modernisointi on vauhdikasta. Ruukilla on vahva jalansija Venäjällä. Konseptirakennukset ovat yksi strategian keskeinen painopistealue. Ruukki Spider-V -hallien (500–5 000 m²) lisäksi valikoimaan kuuluvat Ruukki Condor- (5 000–10 000 m²) ja Ruukki Trusscon -hallit (yli 10 000 m²). Muokattavat tilaratkaisut ja pitkät jännevälit mahdollistavat rakennuksen räätälöinnin asiakkaalle sopivaksi. Energiatehokkaat seinä- ja kattorakenteet alentavat rakennuksen elinkaaren aikaisia energiakustannuksia.

Lövön silta – pystyyn ennätysajassa

Dragsfjärdissä Länsi-Uudenmaan saaristossa sijaitsevasta Lövön sillasta tuli nähtävyys jo ennen valmistamistaan. Uusi silta on Suomen nopeimmin paikalle asennettu silta: normaalisti asennustyöt vievät kuukausia, mutta Lövön sillan teräsrakenteet nousivat paikoilleen neljässä työpäivässä. Projektin vaativin vaihe oli Ruukin valmistamien siltalohkojen asentaminen mereltä. Asiantuntijat päättivät käyttää merinostoa: isoa alusta muistuttava merinosturi nosti asennuslohkot ylös, ajoi sillan asennuspaikalle ja laski paikalleen. Suomessa kerta oli ensimmäinen, mutta Ruotsissa ja Norjassa Ruukki on tehnyt useita merinostoja.

Sole Skogin energiatehokas urheiluhalli

Etelä-Norjassa Oslon lähellä sijaitsevan uuden asuinalueen Sole Skogin urheiluhalli on erittäin tiivis ja siten energiatehokas rakennus. Hallissa on käytetty ilmatäiväyslupauksen lunastavia Ruukki energiapaneeleita. Ruukki on maailmanlaajuisesti ensimmäinen valmistaja, joka takaa ulkoseinäpaneelleilleen tarkan tiiveystason ja siten alhaisen energiankulutuksen – sekä luonto että kukkaro kiittävät.

Luna – kevyemmät ja vahvemmat nosturit

Brasilialainen LUNA ALG on yksi Etelä-Amerikan johtavista nosturivalmistajista. Yksi nosturivalmistajien suurimmista haasteista on yhdistää keveys, lujuus ja kuormitettavuus. Ruukki toimittaa LUNAlle erinomaisen hitsattavuuden ja muovattavuuden omaavia erikoislujuuksia Ruukki Optim -teräksiä. Näiden erikoisterästen ominaisuuksien vuoksi tuotteiden valmistus on helppoa ja laitteet voidaan suunnitella lujemmiksi, kevyemmiksi ja tehokkaammiksi.

Liiketoiminta-alueet

Ruukki Construction

Rakentamisen liiketoiminta

Elinkaari- ja energiatehokkaita teräsrakennusratkaisuja liike-, toimitila- ja teollisuusrakentamiseen, pientaloihin sekä satama- ja väylärakentamiseen. Tarjoamme asiakkaillemme parhaan lopputuloksen yhdistämällä kilpailukykyiset tuotteemme ja kustannustehokkaan tuotannon vahvaan suunnittelu- ja projektinjohtosaamiseen. Tuotteemme ovat nopeita ja turvallisia asentaa. Tarjoamme palveluja suunnittelun tuesta asentamiseen.

Ruukki Constructionin palveluksessa on yhteensä noin 3 500 henkilöä.

Tuotteet ja palvelut

- yksi- ja monikerroksisen liike-, toimitila- ja teollisen rakentamisen ratkaisut, mm perustus-, runko-, katto- ja seinäkomponentit
- hallijärjestelmät
- rakennuskomponentit kuten paneelit, poimulevyt ja julkisivuverhoukset
- teräskatteet, sadevesi- ja turvajärjestelmät sekä perustukset asuinrakentamiseen

- sillat, meluesteet ja suojakaiteet
- paalut, tukiseinärakenteet ja perustukset satamarakentamiseen

Keskeiset liiketoimintasegmentit

- Liike- ja toimitilarakentaminen
- Asuinrakentaminen
- Infrastruktuurirakentaminen

Asiakkaat, loppukäyttäjät ja päätöksentekijät

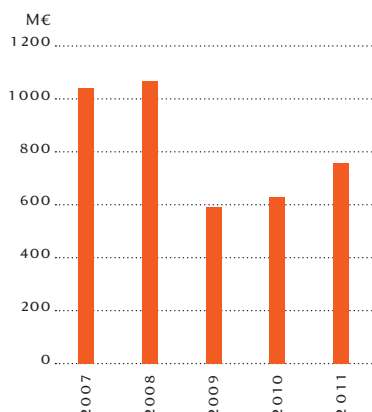
Kaupan, teollisuuden, maatalouden, logistiikan, toimisto- ja urheilukiinteistöjen sekä infrastruktuuripalveluiden rakennuttajat, energiayhtiöt, suunnittelijat, arkkitehdit, asennusliikkeet ja urakoitsijat sekä rakentamisen kattotuotteiden osalta jälleenmyyjät, kattopeltisepät ja kuluttajat.

Strategiset valinnat

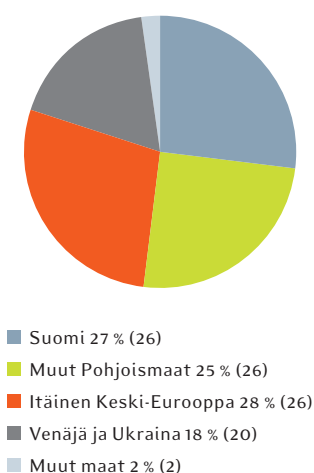
- Rakennusprosessin edelleen tehostaminen loppukäyttäjän tarpeisiin liike-, toimitila- ja teollisuusrakentamisen ratkaisulla
- Markkina-aseman vahvistaminen tavoitteena 1. tai 2. asema ydinliiketoiminta-alueilla.
- Liiketoiminnan syklisyyden tasapainottaminen kasvamalla asuin- ja infrastruktuurirakentamisen alueilla
- Kasvu Venäjän markkinoilla

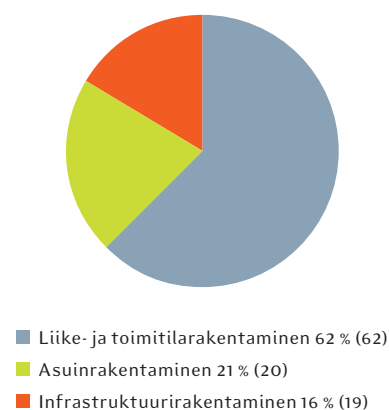
Vertailukelpoinen liikevaihto
Ruukki Construction

Liikevaihto alueittain 2011
Ruukki Construction

Liikevaihto tuoteryhmittäin 2011
Ruukki Construction

Ruukki Engineering

Konepajaliiketoiminta

Asennusvalmiita järjestelmiä ja komponentteja konepajateollisuudelle. Keskeiset tuotealueemme ovat ohjaamot sekä erilaiset energiatehokkaat erikoisteräs- ja muut komponentit. Asiakkaitamme ovat mm. alansa johtavat, globaalisti toimivat materiaalinkäsittely-, rakennus-, kaivos-, metsäkone- ja energiateollisuuden laitevalmistajat, offshoreteollisuus sekä paperi- ja puunjalostusteollisuuden yritykset

Konepajaliiketoiminnassa keskitymme ohjaamoihin sekä vaativiin komponentteihin, joissa voimme hyödyntää teräsluokkojen toimintatamme toimitusketjua, erikoisterästä ja materiaaliolosuhteista. Samalla vahvistamme ja tuomme omaa, asiakaslähtöistä suunnittelua yhä vahvemmin tuotteisiin - sekä ohjaamoihin että komponentteihin.

Jatkamme toimitusketjun tehostamista kustannustehokkuuden parantamiseksi. Keskitymme tuotannossa ja myynnissä strategiaan tuotteisiin ja laajennamme asiakaspohjaa.

Ruukki Engineeringin palveluksessa on yhteensä noin 1 900 henkilöä.

Tuotteet ja palvelut

- Työkoneiden ohjaamot
 - asennusvalmiit ohjaamot mm. materiaalinkäsittely-, kaivos- ja metsäkoneisiin sekä rakentamisen koneisiin
- Työkoneiden komponentit
 - puomit, mastot, rungot, tukijalat ja muut komponentit mm. erikoislujista ja kulutusta kestävästä teräksestä
- Muut komponentit
 - energiateollisuuden komponentit, kuten tuulivoimaloiden komponentit, öljypohjat, moottori- ja generaattorialustat
 - raskaat offshorekomponentit, kuten imuankkurit ja offshore-tuulivoimaloiden teräsrakenteet

Asiakkaat

- Materiaalinkäsittely-, rakennus-, kaivos- ja metsäkoneiteollisuuden laitevalmistajat
- Energiateollisuuden laitevalmistajat
- Offshoreteollisuus
- Paperi- ja puunjalostusteollisuus

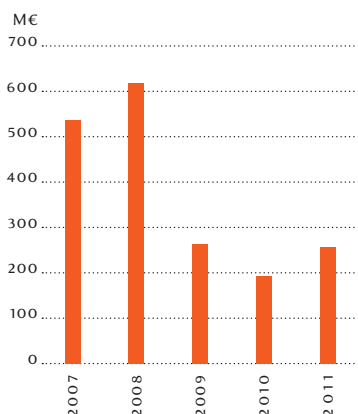
Konepajateollisuuden asiakkaat ovat tyypillisesti eurooppalaisia, globaalisti toimivia, alansa johtavia lopputuotevalmistajia.

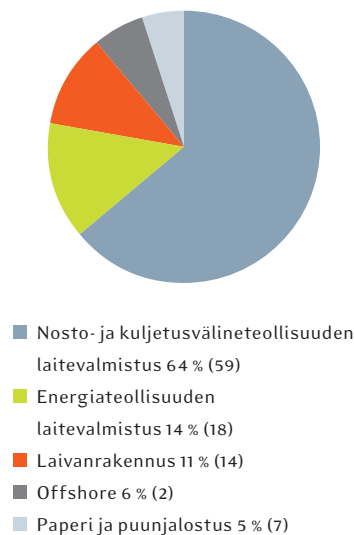
Strategia

- Keskittyminen strategiaan tuotteisiin ja asiakaspohjan laajentaminen
- Komponenttiliiketoiminnassa painopisteen siirto erikoisteräspohjaisiin komponentteihin
- Ohjaamoliiketoiminnan kasvattaminen
- Kustannustehokkaan toimintamallin rakentaminen
- Suunnitteluosaamiseen panostaminen yhdessä teräsluokkojen kanssa

Vertailukelpoinen liikevaihto
Ruukki Engineering

Liikevaihto asiakassegmenteittäin 2011
Ruukki Engineering

Ruukki Metals

Teräsluoketoiminta

Ruukki on kansainvälisesti toimiva erikoisterästuotteiden valmistaja. Valikoimiimme kuuluvat mm. erikoislujat, kulutusta kestävät ja erikoispinnoitetut tuotteet. Pohjoismaissa ja Baltiassa olemme yksi johtavista terästuotteiden valmistajista ja jakelijoista. Teräspalvelukeskuksemme Pohjoismaissa, Venäjällä ja Puolassa mahdollistavat nopeat ja täsmälliset toimitukset sekä tuotteiden esikäsittelyn asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

Teräsluoketoiminnan - Ruukki Metalsin vastuulla ovat Ruukin terästuotteet sekä niihin liittyvät esikäsittely-, logistiikka- ja varastointipalvelut. Teräsluoketoiminnan keskeiset painopisteet ovat erikoisterästuotteisiin perustuvan luoketoiminnan kehittäminen, kustannustehokkuus sekä markkina-aseman vahvistaminen Pohjoismaissa ja Baltiassa.

Erikoisterästuotteissa Ruukilla on sekä vahvaa teknologista osaamista että nykyäikaista valmistuskapasiteettia.

Kulutusta kestävät teräokset mahdollistavat lopputuotteiden pidemmän käyttöiän, keveämmän rakenteen ja samalla pienemmät elinkaarikustannukset. Esimerkkejä käyttökohteista ovat kaivinkoneiden kauhat, maansiirtokoneiden terät, kaivoskoneiden, betonimyllyjen ja puunjalostuskoneiden kulutusosat, erilaiset alustarakenteet, kuoraimet ja kaatosuppilot.

Erikoislujat teräokset puolestaan mahdollistavat kevyempiä ja kestävämpiä lopputuotteita, lisäävät turvallisuutta, vähentävät polttoaineen kulutusta ja mahdollistavat

suuremman hyötykuorman. Esimerkkejä käyttökohteista ovat erilaiset ajoneuvot, kuljetuskalusto, kuorma-autojen lavaraken-
teet, nostolaitteiden puomit ja kontit.

Tavoitteenamme on kasvattaa erikoisterästuotteiden osuus teräsluoketoiminnasta 60 prosenttiin lähivuosien aikana. Eurooppa on keskeinen markkina-alueemme, mutta lisäksi haemme kasvua nopeasti kehittyviltä markkinoilta, kuten Kiinasta, Brasiliasta, Intiasta ja Turkista. Näillä markkinoilla muun muassa rakentamisen ja kaivosteollisuuden kasvu vauhdittaa erikoisterästen kysyntää.

Pohjoismaisilla markkinoilla vahvuutenamme on kattava palvelukeskusverkosto, joka mahdollistaa nopeat ja täsmälliset toimitukset sekä tuotteiden esikäsittelyn asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Vahvistamme asemaamme kehittämällä jatkuvasti prosessejamme, parantamalla entisestään asiakaspalveluamme ja toimitustäsmällisyytämme sekä tuotteidemme ja palvelujemme laatua koko toimitusketjussa.

Ruukki on alansa teknologiajohtaja. Olemme tehneet töitä energiatehokkuuden parantamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi jo useita vuosia, mistä osoituksena Ruukki nousi 2011 toimialansa kärkeen kahdessa Dow Jones Sustainability -indeksissä (DJSI World ja DJSI Europe). Indeksiiin valitut edustavat kestävään kehitykseen sitoutuneiden yritysten parhaimmistoa. Ruukki on kehittänyt vuodesta 2000 suorakarkaisuteknologiaa, joka mahdollistaa erittäin lujien ja kulutusta kestävien teräslaatujen valmistamisen tehokkaasti ja laadukkaasti. Nykyään Ruukki on maailmanlaajuisesti johtavia yrityksiä suorakarkaisuteknologian hyödyntämisessä terästuotannossa.

Ruukki Metalsin palveluksessa on yhteensä noin 5 400 henkilöä.

Tuotteet ja palvelut

- Erikoisterästuotteet
 - erikoislujat rakenneteräokset (Ruukki Optim)
 - kulutusta kestävät teräokset (Ruukki Raex)
 - erikoispinnoitetut teräokset (Ruukki Litec, Ruukki Pural, Ruukki Purex, PVDF)
 - suojausteräokset (Ruukki Ramor)
- Terästuotteet
 - kuuma- ja kylmävalssatut terästuotteet
 - metalli- ja maalipinnoitetut teräokset
 - putket, palkit ja profiilit
- Muut tuotteet ja palvelut
 - välitystuotteina myytävät ruostumattomat teräokset ja alumiinit
 - tuotteisiin liittyvät esikäsittely-, osavalmistus-, logistiikka- ja varastointipalvelut
 - sivutuotteina syntyvät mineraalituotteet

Asiakkaat

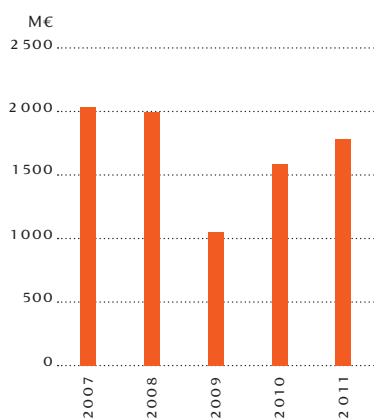
- Kuljetusväline-, rakennus-, konepaja- ja kodinelektronikkateollisuuden yhtiöt
- Teräksen jakelijat

Strategia

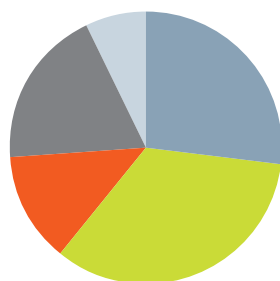
- Erikoisterästuotteiden myynnin ja jakelun kehittäminen kansainvälisesti
- Markkina-aseman vahvistaminen Pohjoismaissa
- Kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen

**Vertailukelpoinen liikevaihto
Ruukki Metals**

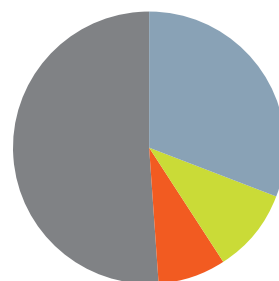

**Liikevaihto alueittain 2011
Ruukki Metals**

- Suomi 27 % (27)
- Muut Pohjoismaat 34 % (33)
- Itäinen Keski-Eurooppa, Venäjä ja Ukraina 13 % (11)
- Muu Eurooppa 19 % (20)
- Muut maat 7 % (9)

**Liikevaihto tuoteryhmittäin 2011
Ruukki Metals**

- Erikoisterästuotteet 31 % (27)
- Standarditerästuotteet 10 % (11)
- Ruostumaton teräs ja alumiini 8 % (8)
- Asiakaskohtaiset terästuotteet 51 % (55)

Menestystarinat 2011

Stockholm Waterfront -kongressikeskus, Tukholman uusi maamerkki

Sen lisäksi, että Tukholman Waterfront -kongressikeskuksesta on upeat näköalat, se on myös nähtävyys itsessään. Teräksestä, kivistä ja lasista koostuva rakennus erottuu kaupunkikuvasta edukseen. Ruukki toimitti uuden kongressikeskuksen teräsrunkon ja kantavat kattorakenteet. Ruukki suunnitteli rakenteet sen kokoisina, että ne saatiin toimitettua ahtaalle työmaalle keskellä Tukholmaa. Suurin teräsrunkoon kuuluva seinäristikko on 15 metriä korkea ja 50 metriä pitkä. Seinäristikko kannattelee kattoristikoa, joista suurimmat painavat yli 40 tonnia.

Holic, Slovakia – ohjaamoja liikkuviin työkoneisiin

Ruukki valmistaa maailmanlaajuisesti toimiville asiakkailleen ohjaamoja muun muassa Slovakian Holicissa - logistisesti lähellä asiakkaidensa omia toimipaikkoja. Ruukki on yksi johtavista ohjaamotoimittajista materiaalinkäsittely-, kaivos- ja metsäkoneisiin sekä rakentamisen koneisiin. Ruukki toimittaa ohjaamot asiakkaalle testatuina, täysin varusteltuina ja asennusvalmiina.

Druskininkain sisälaskettelu-halli – talven ihmemaa tyylikkäästi

Peräti tuhat kävijää kerrallaan voi harrastaa yhden katon alla monia erilaisia talvilajeja - hiihtää, kelkkailla tai tempuilla lumilaudalla. Keskus on ainoa laatuaan Liettuassa ja koko Baltian alueella. Ruukki toimitti kohteeseen 500 tonnia teräsrakenteita, 15 200 m² sandwich-paneeleita sekä yli 69 000 m² kantavia profiililevyjä.

Novar – Cor-Ten -teräs voimalaitoksiin

Novar on puolalainen yritys, joka on erikoistunut energiasektorille ja ympäristön suojeluun tarkoitettujen teräsrakenteiden valmistamiseen ja asentamiseen. Ruukki toimittaa Novarille Cor-Ten-terästä, jota käytetään voimalaitosten lämmönsiirtimissä. Cor-Ten-teräksen korroosionkestävyys on neljä kertaa suurempi kuin standarditeräksen. Cor-Ten on USS Steel Corporationin rekisteröimä tuotemerkki.

Näyttävät ja arvokkaat Ruukki teräskatot

Ruukki on yksi Euroopan johtavista kattovalmistajista. Markkina-asema on vahva Skandinaviassa ja itäisessä Keski-Euroopassa. Ruukin teräskatot on tehty helpottamaan kodinomistajien elämää. Ne on helppo pitää puhtaana ja huoltaa. Yksi Ruukin uusista kattotuotteista on Ruukki Adamante, jota myydään Itä-Euroopan markkinoilla.

Hyva – keveitä kuljetusratkaisuja

Hyva (India) Pvt. Limited haluaa ajoneuvoiltaan sekä keveyttä että kestävyyttä, jolloin niiden käyttöikä pitenee. Hyva India valitsi kippilavojen ja jätepuristimien materiaaliksi kulutusta kestävä Ruukki Raex 400 - ja Ruukki Raex 450 -teräsket sekä eri vahvuisia erikoislujuja Ruukki Optim 700 MC-rakenneteräksiä. Intia on Ruukille strategisesti tärkeä alue. Vuoden 2011 lopulla Ruukki vahvisti erikoisterästen myyntiverkostoaan avaamalla konttorin Mumbaihin.

Yritysvastuu

Ruukin yritysvastuun käytännön toteuttaminen on jaettu yhtiön eri liiketoiminta-alueille, tukitoiminnoille ja toimipaikoille. Näin varmistetaan, että yritysvastuu toteutuu mahdollisimman konkreettisesti osana jokapäiväistä liiketoimintaa.

Ruukki julkaisee vuodelta 2011 erillisen yritysvastuuraportin, joka on luettavissa yhtiön internet-sivuilla www.ruukki.fi > Yritysvastuu.

Tavoitteet

Vastuullisen toiminnan tavoite on turvata pitkäaikaiset toimintaedellytyksemme taloudellisesta, sosiaalisesta ja ympäristön näkökulmasta. Pyrimme jatkuvasti parantamaan toimintaamme eri osa-alueilla, ja vastuullisuus näkyy laajasti tekemisissä päätöksissä.

Vastuullisuuden painopisteitä Ruukissa ovat erityisesti energiatehokkuuden edistäminen ja työturvallisuuden jatkuva kehittäminen. Haluamme jatkossakin olla yksi alan parhaista yhtiöistä yritysvastuun kehittämisessä.

Yritysvastuun johtaminen

Ruukin arvot ovat läsnä kaikessa tekemisessä. Lisäksi yhtiön toimintaa ohjaavat:

- konsernihallinnon periaatteet (Corporate Governance)
- hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct)
- konsernin strategia

Vastuullisen yritystoiminnan eri osa-alueiden hoitamista tarkennetaan:

- turvallisuusjohtamisen periaatteissa
- ympäristöpolitiikassa
- laatu- ja ympäristöpolitiikassa

Niihin voi tutustua yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.ruukki.fi > Yritysvastuu > Vastuullisen yritystoiminnan johtaminen.

Ruukin sosiaalisen vastuun periaatteet ovat vuoden 2012 alusta olleet osa Ruukin hyvän liiketavan periaatteita (Code of Conduct).

Yhtiön tuotantopaikoilla toimitaan sertifioidujen ISO 14001:2004 -ympäristöjärjestelmien sekä ISO 9001:2000 -laatu- ja ympäristöjärjestelmien mukaisesti. Järjestelmät kattavat 99 prosenttia tuotannosta.

Yritysvastuun keskeisimmät tavoitteet Ruukissa

Osa-alueet	Esimerkkejä toteutumisesta vuonna 2011
Taloudellinen vastuu	
• Taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen • Hyvän liiketavan periaatteiden noudattaminen	Taloudellista arvoa syntyi sidosryhmille kaikkiaan 2 872 milj. euroa (2 495) Osinkoa maksettiin 83,3 milj. euroa (62,5) Vertailukelpoinen liikevoitto oli 56 milj. euroa (38) Hyvän liiketavan periaatteet uudistettiin
Sosiaalinen vastuu	
• Työturvallisuuden kehittäminen • Korkeatasoisen osaamisen vahvistaminen • Johtamiskulttuurin kehittäminen	Työturvallisuutta parannettiin ennakoinnin ja perehdytyksen kehittämisellä • turvallisuustoimenpiteitä/työntekijä 6,5 (4,5) • tiimit pitivät yli 26 800 (19 000) turvavarttia • turvallisuutta arvioitiin yli 25 400 (20 000) kierroksella Henkilöstö osallistui koulutukseen keskimäärin 1,76 (1,87) päivää vuodessa Toimihenkilöistä 92 % (80) kävi kehityskeskustelun, jossa osaamisarvio oli tavoitteiden asettamisen ohella yksi keskeinen elementti
Ympäristövastuu	
• Energiatehokkuuden edistäminen • Kierrätyksen ja materiaali-tehokkuuden lisääminen • Ympäristöjärjestelmien ja ympäristölupien vaatimusten noudattaminen	Ruukki lanseerasi mm. ilmatiiviit energiapaneelit, toi ensimmäisenä yrityksenä markkinoille julkisivuun integroidun aurinkosähköjärjestelmän ja pilotoi maalämpöratkaisujen integrointia teräspaaluihin Terästä ja mineraalituotteita kierrättämällä CO ₂ -päästöt vähenivät 600 000 tonnia (700 000) ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä on käytössä jo 99 % tuotannollisista toimipaikoista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 29 (29) milj. eurolla

Yritysvastuun kehitystä koordinoi konsernin yritys vastuun työryhmä (Corporate responsibility task force), johon kuuluu edustajia HR:stä (Human resources), lakiosastolta, markkinoinnista ja viestinnästä, talousosastolta sekä energia- ja ympäristötoiminnosta. Konsernin energia- ja ympäristötoiminto seuraa ja vastaa kokonaisuuden kehittämisestä.

Ruukin johtoryhmässä yritys vastuusta vastaa teknologia-, energia- ja ympäristöasioista vastaava johtaja, joka on myös yritys vastuun työryhmän puheenjohtaja.

Ruukki kärjessä kansainvälisissä arvioinneissa

Ruukki nousi toimialansa kärkeen kahdessa Dow Jones Sustainability -indeksissä: DJSI World ja DJSI Europe. Indekseihin valitut edustavat kestävään kehitykseen sitoutuneiden yritysten parhaimmistoa.

Ruukki on mukana maailmanlaajuisessa DJSI World -indeksissä neljättä kertaa peräkkäin, ja eurooppalaisessa indeksissä jo viidettä kertaa. Tuloksissa Ruukki nousi ensimmäistä kertaa toimialansa kärkeen.

Lokakuussa Ruukille myönnettiin **world-steelin palkinto yritys vastuuraportoinnista**. Palkintoa perusteltiin sillä, että Ruukki on tuottanut sidosryhmilleen kattavasti tietoa ja case-esimerkkejä yritys vastuustaan.

Ruukki valittiin maaliskuussa uuteen NASDAQ OMX:n OMX GES Finland Sustainability vastuullisuusindeksiin.

Global Compact

Ruukki liittyi YK:n Global Compact -aloitteeseen joulukuussa 2011. Global Compact on yhteinen YK:n ja liike-elämän julkaisema aloite, jolla edistetään hyvää yrityskansalaisuutta. Allekirjoittamalla aloitteen Ruukki sitoutuu edistämään vapaaehtoisesti kestävä kehityksen ratkaisuja toiminnassaan. Tästä esimerkkejä ovat energiatehokkuus, joka on keskeinen asia Ruukin tuotteiden ja niiden kehitystyön kannalta sekä panostaminen työturvallisuuden kehittämiseen viime vuosina. Global Compact -aloitteen kymmenen maailmanlaajuisesti hyväksyttyä periaatetta käsittelevät ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruption vastustamista.

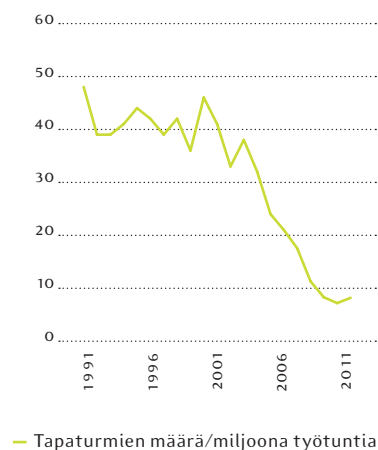
Merkittävä päästöjen vähennys

Raahan tehdas on ympäristövaikutuksiltaan merkittävin Ruukin yksikkö. Noin 98 prosenttia Ruukin tuotannon hiilidioksidipäästöistä syntyy Raahessa. Vuoden aikana tehdyistä ympäristöinvestoinneista 97 prosenttia liittyi Raahan tehtaan ympäristövaikutusten pienentämiseen.

Raahan tehtaan masuunien peruskorjaukset saatiin päätökseen vuonna 2011. Niiden yhteydessä ympäristöinvestointeja tehtiin kahden vuoden aikana kaikkiaan noin 50 miljoonalla eurolla. Masuuni 2 peruskorjattiin kesällä 2011. Vuoden lopussa Raahan tehtaalla siirryttiin käyttämään raudanvalmistuksen raaka-aineena sintterin sijaan pellettejä.

Masuunien peruskorjausten yhteydessä tehdyt ympäristöinvestoinnit sekä

Tapaturmataajuus 1991–2011

tehtaan sintraamon sulkeminen ja raaka-ainemuutos pienentävät ilmapäästöjä ja energiankulutusta. Hiukkaspäästöjen arvioidaan vähentyvän yli 75 prosenttia eli 1400 tonnia ja hiilidioksidipäästöjen yli 10 prosenttia eli 400 000 tonnia vuodessa. Toimenpiteiden ansioista rikkidioksidipäästöt puolittuvat ja rikkiyhdisteiden aiheuttamat hajuhaitat eliminoituvat hai-sevien yhdisteiden päästöjen vähentyessä 80 prosenttia.

Hiilidioksiditehokkuudessa Ruukin terästuotanto on huippuluokkaa, sillä hiiliraaka-aineen käyttö on lähellä prosessitek-nistä minimiä. Esimerkiksi eurooppalaiseen keskiarvoon verrattuna Ruukin terästuotannossa syntyy vuosittain lähes 300 000 tonnia vähemmän hiilidioksidipäästöjä.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen kannattavuus muodostaa meil-le perustan, jonka varaan kaikki toiminta rakentuu. Osaava henkilöstö ja hyvin hoidetut henkilöstö- ja ympäristöasiat luovat pohjan taloudelliselle kannattavuudelle. Pyrimme jatkuvasti parantamaan toimintaamme eri osa-alueilla, ja vastuullisuus näkyy tekemis-sämme päätöksissä.

Ympäristövastuu

Tavoitteenamme on tarjota asiakkaille ympäristön kannalta tehokkaita ratkaisuja sekä kehittää jatkuvasti toimintamme ympäristö-suojelun tasoa ja energiatehokkuutta. Sataprosenttisesti kierrätettävä teräs on materiaalina hyvä pohja energiatehokkaille rakentamisen ratkaisuille. Kierrätettävät, kestävät ja lujat erikoisterästuotteemme parantavat nosto- ja kuljetusvälineiden materiaali-tehokkuutta ja vähentävät ener-giankulutusta.

Sosiaalinen vastuu

Ruukkilaiset haluavat tarjota asiakkaille korkealaatuisia tuotteita, ja palvella heitä luotettavasti ja sujuvasti. Uudistamme työta-pojamme, jotta vastaisimme jatkossakin asi-akkaidemme tarpeisiin. Tämä on mahdollista korkeatasoisen osaamisen, sitoutuneiden ihmisten ja hyvän esimiestyön kautta. Ruukki haluaa tavoitteellisesti panostaa henkilös-töön ja työturvallisuuteen. Pyrimme siihen, että ruukkilaiset ovat osaavia, voivat hyvin työssään ja motivoituvat osallistumisesta toimintamme kehittämiseen.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

1. Sääntely-ympäristö

Rautaruukki Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka johtoelinten vastuut ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lain, yhtiön yhtiöjärjestyksen ja yhtiön hallituksen määrittelemien hallinnointiperiaatteiden mukaan.

Rautaruukki noudattaa konsernin hallinnoinnissa ja päätöksenteossa Suomen osakeyhtiölakia, muuta vastaavaa lainsäädäntöä, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä, yhtiöjärjestystä sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n (Helsingin Pörssin) ja Finanssivalvonnan antamia, listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja ohjeita. Lisäksi Rautaruukki noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2010.

2. Hallinto-, johto- ja valvontaelimet

Rautaruukki-konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat konsernin emoyhtiön Rautaruukki Oyj:n hallintoelimet. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Johtamisesta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Hallituksen valiokunnat avustavat hallitusta sen tehtävissä. Hallitus pyrkii varmistamaan, että Rautaruukissa noudatetaan hyviä hallinnointiperiaatteita.

3. Liiketoiminnan organisaatorakenne

Operatiivisesta toiminnasta konsernissa vastaa toimitusjohtaja konsernin johtoryhmän

avustamana ja divisioonien toiminnasta vastaavat divisioonien johtajat johtoryhmiensä avustamina.

Vuonna 2011 liiketoiminta oli jaettu johtamisorganisaation mukaisesti seuraaviin raportoitaviin divisiooniin eli liiketoimintalueisiin: Ruukki Construction, Ruukki Engineering ja Ruukki Metals.

Konsernin emoyhtiö Rautaruukki Oyj vastaa konsernin hallinnosta, strategisesta suunnittelusta, taloudesta ja rahoituksesta sekä hoitaa divisioonien yhteisiä toimintoja.

4. Yhtiökokous

Yhtiökokous on Rautaruukin ylin päättävä elin. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Yksi osake antaa yhden äänen. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa ennen kesäkuun loppua.

Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvat asiat.

Hallitus huolehtii yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhdessä tai useammassa laajalevikkisessä päivälehdessä sekä asetetaan saataville yhtiön internet-sivuille aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta.

Osakkeenomistajalla on lain mukaan oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Rautaruukki Oyj:n julkistama selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2011 on kokonaisuudessaan luettavissa yhtiön verkkovuositiedotuksessa ja yhtiön internet-sivuilla www.ruukki.fi > Sijoittajat > Hallinnointi.

Varsinainen yhtiökokous 2011

Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.3.2011 Helsingissä. Yhtiökokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai valtakirjalla 872 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 62,4 % yhtiön äänistä.

Yhtiökokouksen päätökset ja siihen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internet-sivuilla www.ruukki.fi > Sijoittajat > Hallinnointi > Yhtiökokous.

5. Yhtiökokouksen asettama nimitystoimikunta

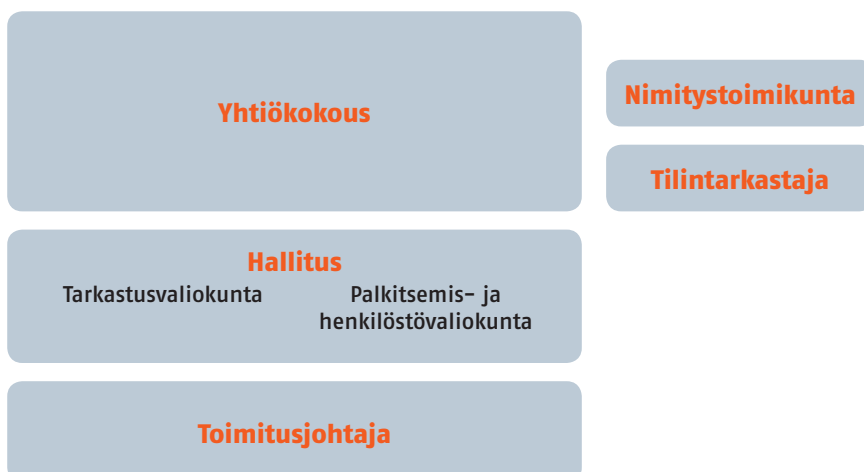
Yhtiökokouksen asettama nimitystoimikunta valmistelee hallituksen jäseniä ja hallituksen palkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle.

5.1. Nimitysvaliokunta 2010 – vuoden 2011 yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita valmistellut nimitysvaliokunta

Rautaruukin kolme suurinta osakkeenomistajaa 1.11.2010 tilanteen mukaan nimesivät nimitysvaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Solidium Oy:n toimitusjohtaja Kari Järvinen (puheenjohtaja), Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Risto Murto. Rautaruukin hallituksen puheenjohtaja Reino Hanhinen toimi nimitysvaliokunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitysvaliokunta ehdotti 23.3.2011 kokoontuneelle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi edelleen seitsemän. Nimitysvaliokunta ehdotti myös, että hallituksen silloiset jäsenet Maarit Aarni-Sirviö, Reino Hanhinen, Pertti Korhonen, Liisa Leino, Matti Lievonen, Hannu Ryöppönen ja Jaana Tuominen valittaisiin uudelleen seuraavalle vuoden 2011 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2012 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka kestäväälle toimikaudelle. Nimitys-

Rautaruukin hallintoelimet

valiokunta ehdotti edelleen, että hallituksen puheenjohtajaksi valittaisiin Reino Hanhinen ja varapuheenjohtajaksi Hannu Ryöppönen.

Lisäksi valiokunta ehdotti, että hallituksen puheenjohtajalle maksettaisiin vuosipalkkiona 72 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 44 000 euroa ja jäsenille 34 000 euroa vuodessa sekä 600 euron kokouspalkkio mukaan lukien hallituksen valiokuntien kokoukset. Nimitysvaliokunta ehdotti myös, että vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksettaisiin markkinoilta hankittavina Rautaruukki Oyj:n osakkeina. Osakkeet hankittaisiin kahden viikon kuluessa siitä, kun osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.3.2011 on julkistettu.

Mainitut ehdotukset sisällytettiin yhtiökokoukseen.

5.2. Nimitystoimikunta 2011 – vuoden 2012 yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita valmisteleva nimitystoimikunta

Rautaruukin kolme suurinta osakkeenomistajaa 1.10.2011 tilanteen mukaan nimesivät nimitystoimikunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Solidium Oy:n toimitusjohtaja Kari Järvinen (puheenjohtaja), Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Risto Murto. Rautaruukin hallituksen puheenjohtaja Reino Hanhinen toimi nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunta on ehdottanut 14.3.2012 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi edelleen seitsemän. Nimitystoimikunta on ehdottanut edelleen, että hallituksen nykyiset jäsenet toimitusjohtaja Pertti Korhonen, hallituksen puheenjohtaja Liisa Leino, toimitusjohtaja Matti Lievonen, ekonomi Hannu Ryöppönen ja konserni-johtaja Jaana Tuominen valitaan uudelleen seuraavalle vuoden 2012 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka kestäväälle toimikaudelle. Nimitystoimikunta on ehdottanut, että hallitukseen valittaisiin uusina jäseninä vuorineuvos Kim Gran ja rahoitus- ja talousjohtaja Salla Miettinen-Lähde.

Nimitystoimikunta on ehdottanut lisäksi, että hallituksen puheenjohtajaksi valittaisiin Kim Gran ja varapuheenjohtajaksi Hannu Ryöppönen. Lisäksi toimikunta on ehdottanut, että hallituksen puheenjohtajalle

maksetaan vuosipalkkiona 72 000 euroa, varapuheenjohtajalle 44 000 euroa ja jäsenille 34 000 euroa vuodessa, sekä 600 euron kokouspalkkio mukaan lukien hallituksen valiokuntien kokoukset. Nimitystoimikunta ehdottaa, että vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Rautaruukki Oyj:n osakkeina. Osakkeet hankitaan kahden viikon kuluessa siitä, kun osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.3.2012 on julkistettu.

6. Hallitus

Yhtiökokous valitsee ja nimittää hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kaikki hallituksen jäsenet, joita yhtiöjärjestyksen mukaan on kahdesta kuuteen. Hallituksen toimikausi alkaa yhtiökokouksesta, jossa valinta tehdään, ja päättyy valintaa seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen. Enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava yhtiöstä riippumattomia ja vähintään kahden lisäksi riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitukseen ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta.

6.1. Hallituksen tärkeimmät tehtävät

Hallitus huolehtii konsernin hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus käsittelee kaikki ne asiat, joista se lain, muiden säännösten ja yhtiöjärjestyksen mukaan vastaa. Se valvoo yhtiön toimintaa ja johtamista sekä päättää merkittävät yhtiön strategiaa, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat asiat.

Hallituksen työssä noudatettavat periaatteet on vahvistettu hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin

1.1.–31.12.2011	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta
Reino Hanhinen	10/10		6/6
Hannu Ryöppönen	10/10	6/6	
Maarit Aarni-Sirviö	9/10		6/6
Pertti Korhonen	10/10		6/6
Liisa Leino	10/10	5/6	
Matti Lievonen ¹⁾	10/10	1/1	5/5
Jaana Tuominen	10/10	6/6	

1) tarkastusvaliokunnan jäsen 23.3.2010-23.3.2011 välisenä aikana ja palkitsemisvaliokunnan jäsen 23.3.2011 alkaen. Tarkastusvaliokunta kokoontui 1.1.-23.3.2011 yhden kerran. Palkitsemisvaliokunta kokoontui 23.3.2011 jälkeen viisi kertaa.

6.2. Hallitus 2011

Hallitus 23.3.2011 saakka

Puheenjohtaja Reino Hanhinen (diplomi-insinööri, tekniikan tohtori h.c., vuorineuvos, s. 1943)

Varapuheenjohtaja Hannu Ryöppönen (ekonomi, s. 1952)

Maarit Aarni-Sirviö (diplomi-insinööri, MBA, s. 1953)

Pertti Korhonen (diplomi-insinööri, s. 1961)

Liisa Leino (kasvatustieteen maisteri, s. 1960)

Matti Lievonen (insinööri, eMBA, s. 1958)

Jaana Tuominen (diplomi-insinööri, s. 1960)

Hallitus 23.3.2011 lukien

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2011 hallitukseen valittiin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi jäsentä:

puheenjohtaja Reino Hanhinen

varapuheenjohtaja Hannu Ryöppönen

Maarit Aarni-Sirviö

Pertti Korhonen

Liisa Leino

Matti Lievonen

Jaana Tuominen

Vuonna 2011 hallitus kokoontui 10 kertaa.

7. Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta sekä palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta. Hallitus nimittää vuosittain varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä järjestäytymiskokouksessaan valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat. Hallitus on vahvistanut valiokunnille työjärjestykset, jotka sisältävät niiden keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Valiokunnilla ei ole omaa itsenäistä päätösvaltaa.

7.1. Tarkastusvaliokunta

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan (Audit Committee) avustamaan hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kahdesta neljään jäsentä. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja enemmistön jäsenistä on oltava riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

7.2. Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta

Hallitus nimittää riippumattomista hallituksen jäsenistä palkitsemisvaliokunnan (Remuneration Committee) puheenjohtajan sekä kahdesta neljään jäsentä keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on turvata päätöksenteon objektiivisuutta ja edistää palkitsemisjärjestelmien avulla yhtiön tavoitteiden saavuttamista sekä palkitsemisjärjestelmien läpinäkyvyyttä ja järjestelmällisyyttä.

Palkitsemisvaliokunnan työjärjestys uusittiin joulukuussa 2011, jolloin valiokunnan nimi muutettiin palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnaksi.

8. Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää toimitusjohtajan, joka vastaa strategian toteuttamisesta ja yhtiön liiketoimintojen johtamisesta Suomen osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja valvoo, että yhtiön taloushallinto ja varainhoito on järjestetty lain mukaisesti luotettavalla tavalla. Toimitusjohtaja raportoi hallitukselle ja antaa sille tietoa yhtiön taloudellisesta tilanteesta, liiketoimintaympäristöstä ja muista olennaisista asioista. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen ja sen valiokuntien käsiteltävinä olevat asiat ja panee täytäntöön hallituksen tekemät päätökset.

Toimitusjohtajana toimii Sakari Tamminen. Lisäksi hän on Rautaruukin johtoryhmän puheenjohtaja.

9. Konsernin johtoryhmä

Johtoryhmän pääasiallisena tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa konsernin operatiivisessa johtamisessa ja liiketoiminnan suunnittelussa. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana.

Johtoryhmä käsittelee ja valvoo konsernin ja divisioonien strategiaa, investointeja, taloutta, myyntitoimintoja, yrityskauppoja, konsernin yhteistoimintaa, organisaatiotekennettä ja ohjaus- sekä valvontajärjestelmiä.

Tarkemmat tiedot johtoryhmän jäsenistä 31.12.2011 löytyvät sivuilta 32-33.

Taloudelliseen raportointi-prosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäinen valvonta pyrkii varmistamaan, että Rautaruukin toiminta on voimassa olevien lakien, määräysten sekä yhtiön sisäisten toimintaperiaatteiden mukaista ja että yhtiön taloudellinen ja johdon raportointi on luotettavaa.

10. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestelmä

Rautaruukin hallitus hyväksyy konsernin riskienhallintapolitiikan, jossa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet, vastualueet ja prosessit. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on tukea strategioiden ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista sekä turvata toiminnan jatkuvuus. Sisäinen valvontaprosessi pyrkii myös varmistamaan, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti laki- en ja määräysten sekä Rautaruukin Code of Conduct -periaatteiden ja sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

11. Sisäinen valvontajärjestelmä

11.1. Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista sekä turvata liiketoiminnan jatkuvuus. Riskien tunnistaminen ja luokittelu yhtenäisellä ja vertailtavalla tavalla mahdollistaa tehokkaiden riskienhallintatoimenpiteiden luomisen ja hyvän hallintotavan edellyttämän läpinäkyvyyden.

11.2. Valvontatoiminnot

Rautaruukin talousraportointiprosessi ja siihen liittyvä sisäinen valvonta koostuu eri osa-alueista:

- Liiketaapahtumien tehokas rekisteröinti ja käsittely
- Taloudelliseen raportointiin liittyvien säännösten noudattaminen
- Liiketoimintaa ja päätöksentekoa tukeva talousraportointi.

12. Lakien ja toimintaperiaatteiden noudattaminen

Rautaruukki noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja säännöksiä, hyväksyttyjä menettelytapoja sekä vuonna 2011 uudistettuja Rautaruukin hyvän liiketavan periaatteita (Code of Conduct). Rautaruukin hallituksen hyväksymien periaatteiden tarkoituksena on tuoda esiin yhtiön eettisiä arvoja sekä luoda henkilöstölle yhtenäinen tapa toimia vastuullisesti ympäri maailmaa. Jokaiselta ruukkilaiselta edellytetään, että hän on perehtynyt oman tehtäväalueensa lainsäädäntöön ja toimintaohjeisiin, joita tulee noudattaa ilman poikkeuksia.

Konsernille on määritelty toimintaa ohjaavat arvot, jotka omalta osaltaan toimivat eettisenä ohjeistuksena. Konsernin arvojen mukaisesti kannamme vastuumme, menestymme yhdessä ja haastamme huomisen.

Vuonna 2011 ei ollut raportoitavia taloudellisia väärinkäytöksiä.

13. Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäisen tarkastuksen hoitaa yhtiön sisäinen tarkastusyksikkö, joka raportoi toimitusjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen piiriin kuuluvat kaikki konsernin organisaatiotasot ja yksiköt.

14. Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö, ja joka nimeää päävastuullisen tilintarkastajan. Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Lakisääteisessä tilintarkastuksessa tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhtiön tilikauden kirjanpito, toimintakertomus, tilinpäätös ja hallinto. Emoyhtiön tilintarkastaja tarkastaa myös konsernitilinpäätöksen.

Tilintarkastaja 2011

Vuonna 2011 yhtiökokous valitsi Rautaruukki Oyj:n tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Pekka Pajamo.

Tilintarkastajalle maksetut palkkiot (euroa)

	2011	2010
Tilintarkastus-		
palkkiot	1 219 000	1 198 000
Muut tehtävät	238 000	466 000
Yhteensä	1 457 000	1 664 000

15. Sisä- ja lähipiirihallinto

Sisäpiirihallinto

Rautaruukin ilmoitusvelvolliseen julkiseen sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinain mukaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä päävastuullinen tilintarkastaja. Rautaruukin hallituksen päätöksen mukaan julkiseen sisäpiiriin luetaan muulla perusteella myös johtoryhmän jäsenet. Ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten sekä heidän lähipiirinsä Rautaruukin arvopapereiden omistus on julkista. Rautaruukki pitää julkisen sisäpiirirekisterin ohella myös yritys kohtaista sisäpiirirekisteriä ja hankekohtaisia sisäpiirejä.

Lähipiirihallinto

Rautaruukki noudattaa osakeyhtiölain ja kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IAS 24) velvoitteita lähipiiriliiketoimien seurannasta. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö Rautaruukki Oyj sekä konsernin tytäryhtiöt, sisäryhtiöt, osakkuusyritykset ja Rautaruukin eläkesäätiö sekä huomattavat omistajayhteisöt. Lähipiiriin luetaan myös konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat, hallitusten jäsenet ja muut nimetyt avainhenkilöt sekä emoyhtiön johtoryhmän jäsenet. Edellä mainittujen henkilöiden puolisot ja muut samassa kotitaloudessa asuvat sukulaiset ovat myös lähipiirissä.

16. Tiedottaminen

Rautaruukin osake on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Rautaruukki noudattaa tiedonantopolitiikkassaan Suomen lainsäädäntöä, NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ohjesääntöä sekä Finanssivalvonnan ohjeita.

Rautaruukin hallitus on hyväksynyt tiedonantopolitiikan 2.2.2011. Yhtiön tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet, joita Rautaruukki pörsiyhtiönä noudattaa kommunikoidessaan median, pääomamarkkinoiden sekä muiden sidosryhmien kanssa.

17. Palkitseminen

Rautaruukki julkistaa tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmäselvityksen lisäksi erillisen palkka- ja palkkioselvityksen, joka sisältää kuvauksen hallituksen ja toimitusjohtajan saamista taloudellisista etuuksista. Palkka- ja palkkioselvitys on saatavilla myös yhtiön internet-sivuilla www.ruukki.fi > Sijoittajat > Hallinnointi.

Palkka- ja palkkioselvitys

Rautaruukin johdon palkkiot muodostuvat kuukausipalkasta, luontaiseduista, lyhyen aikavälin tulospalkkiokannustimesta sekä pitkän aikavälin kannustinjärjestelmistä.

Tavoitteena on kilpailukykyinen palkitseminen avainresurssien sitouttamiseksi ja saamiseksi.

Päätöksenteko

Hallitus päättää palkitsemisperiaatteista sekä toimitusjohtajan palkitsemisesta. Hallituksen palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta vastaa johdon palkitsemisen suunnittelusta sekä johtoryhmän palkitsemisesta. Palkkioita määriteltäessä otetaan huomioon yrityksen taloudellinen tulos sekä vertailutiedot palkitsemisesta vastaavissa yrityksissä ja tehtävissä.

Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmät

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkkiot koostuvat kiinteästä kuukausipalkasta, luontaiseduista (auto-, matkapuhelin-, ja joissakin tapauksissa asuntoetu) vuosittaisesta tulospalkkiosta ja pitkävaikutteisista kannustinjärjestelmistä kuten eläke-etuuksista ja osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä.

Tulospalkkiot – lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Yhtiön lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä, tulospalkkiojärjestelmä, tukee konsernin strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Hallitus päättää vuosittain tulospalkkiojärjestelmän käyttöön otosta sekä sen ehdoista ja palkitsemiskriteereistä palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan esityksen pohjalta.

Johdolle maksettavien tulospalkkioiden määrä riippuu ohjelmalle asetettujen taloudellisten tavoitteiden, joko konsernin ja/tai divisioonien taloudellisen tuloksen, sekä ryhmä- ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta. Vuosipalkkion enimmäistaso johdolla on enintään 40 prosenttia veronalaisesta vuosiansiosta ennen tulospalkkiota. Enimmäistason saavuttaminen edellyttää kaikkien tavoitteiden saavuttamista. Hallituksen palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta tekee toimitusjohtajan suorituksen arvioinnin, jonka hallitus vahvistaa. Muun johdon

osalta suora esimies tekee arvioinnin, jonka tämän esimies vahvistaa. Johtoryhmän tulospalkkiot vahvistaa palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta.

Osakepalkkiot – pitkävaikutteiset kannustinjärjestelmät

Hallitus päättää osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä. Ohjelmiin liittyvistä omien osakkeiden hankinta- ja luovutusvaluutoista päättää yhtiökokous. Osakepalkkiojärjestelmien tavoitteena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon kehittämiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön.

Rautaruukissa on ollut johdon ja avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmiä pitkäaikaisina suoritusperusteisina kannustinjärjestelminä vuodesta 2000.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2011–2013

Hallitus päätti joulukuussa 2010 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän käyttöönotosta. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 100 henkilöä.

Järjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Lisäksi järjestelmässä on kolmen vuoden ansaintajakso 1.1.2011–31.12.2013. Yhtiön hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin jakson alussa. Järjestelmän palkkio ansaintajaksolta 2011 perustuu Rautaruukki-konsernin liikevaihdon kasvuun ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) ja ansaintajaksolta 2011–2013 Rautaruukki-konsernin strategiaan tavoitteisiin.

Mahdolliset palkkiot maksetaan ansaintajaksoa seuraavan vuoden aikana. Kolmen vuoden ansaintajaksolta 2011–2013 mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2014. Palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset kulut. Järjestelmästä maksettavan palkkion arvo kolmen vuoden aikana on korkeintaan avainhenkilön kolmen vuoden bruttopalkka.

Osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kolmen vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta. Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava osakkeita myös sitouttamisjakson jälkeen, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ansaintajaksoilta 2012 ja 2011-2013 vastaavat yhteensä enintään noin 1 200 000 Rautaruukki Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Osakepalkkiojärjestelmään kuuluvat henkilöt eivät ole mukana henkilöstölle suunnatussa konsernin voittopalkkiojärjestelmässä.

Optio-ohjelmat

Rautaruukilla ei ole voimassa olevia optio-ohjelmia.

Eläkejärjestelyt – pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Yhtiön suomalaiset johtajat kuuluvat työntekijäin eläkelain TyEL:n piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Suomen työeläkejärjestelmässä ansioiksi luetaan peruspalkka luontaisetuineen sekä tulospalkkiot, mutta ei osakepalkkiojärjestelmää saatuja tuloja. Eläkeikä on 63-68 vuotta henkilön oman valinnan mukaan.

Toimitusjohtajalla on oikeus etuusperusteiseen lisäeläkkeeseen, jonka taso on 60 prosenttia laskettuna kolmen viimeisen vuoden palkan keskiarvosta. Rautaruukin Eläkesäätiön A-osaston alennetun eläkeiän valinneilla on kaikilla 60 vuoden eläkeikä. Tähän ryhmään kuuluu yksi johtoryhmän

jäsen. Eläkesäätiön lisäeläkkeen määrä riippuu ansaintavuosista ja on yleensä välillä 30-60 prosenttia eläkepalkasta. Hallituksen palkitsemisvaliokunta (nyk. palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta) on linjannut, ettei uusia etuusperusteisia lisäeläkejärjestelyjä tehdä.

Kahdella johtoryhmän jäsenellä on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely. Maksuperusteinen lisäeläkejärjestelmä ei takaa eläkkeen tasoa, vaan tulevan eläkkeen määrä riippuu maksetuista eläkevakuutusmaksuista sekä sijoitusten tuotoista. Hallitus päättää vuosittain lisäeläkevakuutusmaksun suuruuden prosentteina vuosipalkasta.

Toimitusjohtajan lisäeläkekustannukset olivat 475 548 euroa vuonna 2011 (449 000).

Toimitusjohtajalla on lisäksi sovittu erokorvaus: yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan toimitusjohtajalla on toimitusjohtajalla oikeus 24 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen kokonaiskorvauksena.

Toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle^{*)} maksetut palkat ja palkkiot

€	Säännöllinen rahapalkka ja luontaisedut		Suorituspalkkiot		Osakepalkkiot ^{**)}		Yhteensä	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Toimitusjohtaja	652 810	624 474	50 000	87 779	0	0	702 810	712 253
Muut johtoryhmän jäsenet	1 376 268	1 114 396	153 000	178 751	0	0	1 529 268	1 293 147

^{*)} Kaikkiaan johtoryhmään kuului toimitusjohtaja mukaan lukien 1.1.-31.10.2010 6 jäsentä, 1.11.2010-31.3.2011 7 jäsentä, 1.4.-30.9.2011 6 jäsentä ja 1.10.2011 lukien 9 jäsentä.

^{**)} Vuosina 2010 ja 2011 ei maksettu osakepalkkioita.

Hallituksen palkkiot ja etuudet

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista toimikaudeksi kerrallaan.

Hallituksen jäsenten palkkiot 2011

Vuoden 2011 yhtiökokous vahvisti hallitukselle seuraavat palkkiot:

Puheenjohtaja 72 000 euroa/vuosi

Varapuheenjohtaja 44 000 euroa/vuosi

Jäsenet 34 000 euroa/vuosi.

Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan 600 euron kokouspalkkio hallituksen ja hallituksen valiokuntien kokouksista. Matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Yhtiökokouksen päätöksen mukaan vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Rautaruukki Oyj:n osakkeina, jotka hankitaan kahden viikon kuluessa siitä, kun osavuositarkastus ajalta 1.1.-31.3.2011 on julkistettu.

Hallitukselle maksetut palkkiot

	2011 ^{*)}	2010 ^{*)}
Puheenjohtaja	81 000	94 200
Varapuheenjohtaja	52 400	64 500
Muut hallituksen jäsenet	211 400	252 300
Yhteensä	344 800	411 000

^{*)} Vuoden 2010 vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksettiin yhtiön osakkeina 27.4.2010, osa vuonna 2010 maksetuista palkkioista kohdistuu toimikauteen vuoden 2011 puolella.

^{**)} Vuoden 2011 vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksettiin yhtiön osakkeina 28.4.2011, osa vuonna 2011 maksetuista palkkioista kohdistuu toimikauteen vuoden 2012 puolella.

Hallitus 31.12.2011

Puheenjohtaja

Reino Hanhinen

s. 1943

Rautaruukin hallituksen jäsen (2006-) ja puheenjohtaja (2009-); Palkitsemisvaliokunnan jäsen (2007-) ja puheenjohtaja (2009-) Riippumaton hallituksen jäsen

Diplomi-insinööri, tekniikan tohtori h.c., vuorineuvos

Keskeinen työkokemus: YIT Oyj, toimitusjohtaja (1987-2005) ja konsernihoitaja (2000-2005); Perusyhtymä Oy, toimitusjohtaja (1986-1987); YIT Oy Yleinen Insinööritoimisto, toimitusjohtaja (1985-1986); Oy PPTH-Norden Ab, toimitusjohtaja (1976-1985)

Muut luottamustoimet: Kone Oyj, hallituksen jäsen (2005-); YIT Oyj, hallituksen jäsen (2009-)

Päätyneet luottamustoimet: YIT Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2006-2009)

Rautaruukin osakeomistus:

1.1.2011: 11 618 kpl

31.12.2011: 13 323 kpl

Varapuheenjohtaja

Hannu Ryöppönen

s. 1952

Rautaruukin hallituksen jäsen (2009-); Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja (2009-) Riippumaton hallituksen jäsen Ekonomi

Keskeinen työkokemus: Stora Enso Oyj, varatoimitusjohtaja (2008-2009); Stora Enso Oyj, varatoimitusjohtaja ja CFO (2007-2008) sekä Senior Executive Vice President ja CFO (2005-2007); Royal Ahold (Alankomaat), Executive Vice President ja CFO (2003-2005); Industri Kapital Group (Lontoo), Finance Director (1999-2003); Ikea Group (Tanska), Executive Vice President (1985-1999)

Muut luottamustoimet: Amer Sports Oyj, hallituksen jäsen (2009-); Neste Oil Oyj, hallituksen jäsen (2009-); Citigroup Inc., Nordic Advisory Board, jäsen (11/2010-); Tiimari Oyj Abp, hallituksen jäsen (2011-); Korsnäs AB, hallituksen jäsen (2010-); Novo Nordisk AS, hallituksen jäsen (2009-); Value Creation Investments Limited, hallituksen jäsen (2003-); Altor 2003 GP Limited ja Altor Fund II GP Limited, hallituksen puheenjohtaja (2005-); Altor Fund III GP, hallituksen puheenjohtaja (2009-)

Päätyneet luottamustoimet: Tiimari Oyj Abp, hallituksen puheenjohtaja (2009-2011)

Rautaruukin osakeomistus:

1.1.2011: 1 011 kpl

31.12.2011: 2 053 kpl

Maarit Aarni-Sirviö

s. 1953

Rautaruukin hallituksen jäsen (2004-); Palkitsemisvaliokunnan jäsen (2008-) Riippumaton hallituksen jäsen Diplomi-insinööri, MBA

Senior Adviser, Eera Oy (2011-)

Keskeinen työkokemus: Suomen Rahapaja Oy, toimitusjohtaja (2008-2010); Borealis Group, ylemmän johdon eri tehtävissä (1994-2008), viimeksi Vice President BU Aromatics (2001-2008) ja Vice President BU Olefins (1997-2001) (mm. Kööpenhamina); Neste Oyj, eri tehtävissä (1977-1994) aloittaen käyttöinsinöörinä, myöhemmin tuotantopäällikkönä ja suunnittelupäällikkönä

Muut luottamustoimet: Wärtsilä Oyj, hallituksen jäsen (2007-); Hallitusammattilaiset ry, hallituksen jäsen (2010-)

Päätyneet luottamustoimet: Ponsse Oyj, hallituksen jäsen (2007-2010); Borealis Polymers Oy, hallituksen jäsen (1997-2008); Epec Oy, hallituksen jäsen (2007-2010); Oy Nordic Moneta Ab, hallituksen puheenjohtaja (2008-2010); Det Norske Myntverket AS, hallituksen puheenjohtaja (2008-2010); Noretyl AS (Norja), hallituksen jäsen (1997-2001); North Sea Petrochemicals (Belgia), hallituksen jäsen (1997-2001); Vattenfall AB, hallituksen jäsen (2003-2007)

Rautaruukin osakeomistus:

1.1.2011: 1 780 kpl

31.12.2011: 2 585 kpl

Pertti Korhonen

s. 1961

Rautaruukin hallituksen jäsen (2010-); Palkitsemisvaliokunnan jäsen (2010-) Riippumaton hallituksen jäsen Diplomi-insinööri

Outotec Oyj, toimitusjohtaja (2010-)

Keskeinen työkokemus: Outotec Oyj, operatiivinen johtaja (1.10.-31.12.2009); Elektrobit Oyj, toimitusjohtaja (2006-2009); Nokia Oyj, teknologiajohtaja (2004-2006), johtokunnan jäsen (2002-2006); Nokia Mobile Software, johtaja (2001-2003); Useita Nokia Mobile Phonesin johtotehtäviä kuten tuotantojohtaja, logistiikkajohtaja, hankintajohtaja, projektijohtaja, tuotekehitysjohtaja (1990-2001); Micronas Oy, tuotekehitysjohtaja (1990)

Muut luottamustoimet:

Ahlström Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja (2011-); Metallinjalostajat ry, hallituksen jäsen (2010-); Puolustusvoimat, johdon yhteistyöryhmän jäsen (2007-)

Päätyneet luottamustoimet:

Elisa Oyj, hallituksen jäsen (2008-2011); Veho Group Oy, hallituksen jäsen (2007-2011); QPR Software Oyj, hallituksen jäsen (2001-2003); Rosettanet, hallituksen jäsen (2000-2001); Suomen laatupalkinto, palkintolautakunnan jäsen (1997-1998)

Rautaruukin osakeomistus:

1.1.2011: 780 kpl

31.12.2011: 1 585 kpl

Liisa Leino s. 1960

Rautaruukin hallituksen jäsen (2007-); Tarkastusvaliokunnan jäsen (2007-)
Riippumaton hallituksen jäsen
Kasvatustieteen maisteri
Leinovalu Oy, toimitusjohtaja (2011-)

Keskeinen työkokemus: Nurmi-yhtiöt & Perkko Oy, toimitusjohtaja (2003-2004); Sitra, liiketoimintajohtaja (2002-2003); Gillette Central Europe, liiketoimintajohtaja (1999-2002); Gillette Braun Finland Oy, toimitusjohtaja (1996-1999); Nestlé Finland Oy, markkinoinnin eri tehtävät (1989-1996)

Muut luottamustoimet: Leinovalu Oy, hallituksen puheenjohtaja (2006-); M-real Oyj, hallituksen jäsen (2009-); Alko Oy, hallituksen jäsen (2009-); Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen varajäsen (2011-); Elomatic Oy, hallituksen jäsen (2011-); Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen (2011-); Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA ry, valtuuskunnan jäsen (2010-); Teknoliigateollisuus ry, hallituksen jäsen (2011-)

Päättäneet luottamustoimet: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen (2007-2010)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 1 780 kpl
31.12.2011: 2 585 kpl

Matti Lievonon s.1958

Rautaruukin hallituksen jäsen (2010-); Palkitsemisvaliokunnan jäsen (2011-)
Riippumaton hallituksen jäsen
Insinööri, eMBA
Neste Oil Oyj, toimitusjohtaja (2008-)

Keskeinen työkokemus: UPM-Kymmene Oyj, Hieno- ja erikoispaperit -toimialan johtaja (2004-2008), Executive Vice President, Business & Technology Optimization (2002-2003); Työkennellyt monissa liiketoiminnan johtotehtävissä UPM-Kymmenen eri liiketoimintayksiköissä vuosina 1986-2002. UPM-Kymmenen johtajiston jäsen (2002-2008)

Muut luottamustoimet: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston jäsen (2008-); Huoltovarmuuskeskus, neuvottelukunnan jäsen (2010-); Kemianteollisuus ry, hallituksen jäsen (2009-2010), varapuheenjohtaja (2011-); Suomen Laatu yhdistys ry, neuvottelukunnan puheenjohtaja (2009-)

Päättäneet luottamustoimet: The Confederation of European Paper Industries, hallituksen varapuheenjohtaja (2004-2008); Oy Keskuslaboratorio - Centrallaboratorium Ab, hallituksen varajäsen (2003-2008); Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry, hallituksen jäsen (2009-2010)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 780 kpl
31.12.2011: 1 585 kpl

Jaana Tuominen s. 1960

Rautaruukin hallituksen jäsen (2010-); Tarkastusvaliokunnan jäsen (2010-)
Riippumaton hallituksen jäsen
Diplomi-insinööri

Paulig Oy, konserni- ja toimitusjohtaja (2008-)

Keskeinen työkokemus: GE Healthcare (ent. Instrumentarium Oyj), General manager, Monitoring Solutions ja toimitusjohtaja, GEHC Finland Oy (2002-2008); NAF Oy ja NAF AB, toimitusjohtaja, NAF Oy ja NAF Industries Oy ja Director, Sales and Marketing, NAF AB (1998-2002); Instrumentarium Oy/Datex-Ohmeda, Marketing Manager, Product Manager (1993-1998); Valmet Automation AB, Area Sales Manager (1989-1993)

Muut luottamustoimet: Elintarviketeollisuusliitto ry, hallituksen jäsen (2009-); Useiden Paulig-konserniin kuuluvien yhtiöiden hallituksen puheenjohtaja (2008-)

Päättäneet luottamustoimet: Paulig-konserniin kuuluvia yhtiöitä, hallituksen puheenjohtaja (2008-2009), GE Healthcare -konserniin kuuluvia yhtiöitä, hallituksen puheenjohtaja ja jäsen (2002-2008), NAF-konserniin kuuluvia yhtiöitä, hallituksen puheenjohtaja ja jäsen (1998-2002)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 780 kpl
31.12.2011: 1 585 kpl

Tiedot hallituksen palkkioista ja muista etuisuuksista löytyvät palkka- ja palkkioselvityksestä yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.ruukki.fi > Sijoittajat > Hallinnointi > Palkka- ja palkkioselvitys.

Johtoryhmä 31.12.2011

Puheenjohtaja

Sakari Tamminen

s. 1953

Kauppätieteiden maisteri

Toimitusjohtaja

Yrityksen palveluksessa vuodesta 2003

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2003

Keskeinen työkokemus: Metso Oyj, talous- ja rahoitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja (1999–2003); Rauma Oyj, talous- ja rahoitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja (1991–1999)

Luottamustoimet: Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen (2008–) ja puheenjohtaja (2009–); Sanoma Oyj, hallituksen jäsen (2003–) ja hallituksen varapuheenjohtaja (2009–); Suomen Messut Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen (2004–); Eurofer, hallituksen jäsen (2004–); Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA:n ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA:n hallitusten jäsen (2009–); Metallinjalostajat ry, hallituksen jäsen (2009–) ja hallituksen puheenjohtaja (2011–); Suomen Pörssisäätiö, hallituksen jäsen (2003–); Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö, hallituksen jäsen (2007–); Teknologiateollisuus ry, hallituksen jäsen (2004–); TT-säätiö, hallituksen jäsen (2008–) ja hallituksen puheenjohtaja (2011–); World Steel Association, hallituksen jäsen (2004–)

Päättäneet luottamustoimet: Tekniikan Akatemia -säätiö, hallituksen jäsen (2009–2011); Lemminkäinen Oyj, hallituksen jäsen (2003–2009); Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen (2004–2007); Elinkeinoelämän keskusliitto EK, hallituksen jäsen (2006) ja hallituksen puheenjohtaja (2009–2010)

Rautaruukin osakeomistus:

1.1.2011: 73 238 kpl

31.12.2011: 76 938 kpl

Tommi Matomäki

s. 1967

Diplomi-insinööri

Johtaja, rakentamisen liiketoiminta (Ruukki Construction)

Yrityksen palveluksessa vuodesta 2008

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Keskeinen työkokemus: Ruukki Engineering, divisioonan johtaja (2008–2010); Technip Offshore Finland Oy, toimitusjohtaja (2003–2008); Metso Works Oy (1995–2002)

Luottamustoimet: Leinovalu Oy, hallituksen jäsen (2010–)

Rautaruukin

osakeomistus:

1.1.2011: 1 640 kpl

31.12.2011: 1 640 kpl

Marko Somerma

s. 1966

Tekniikan lisensiaatti

Johtaja, konepajaliiketoiminta (Ruukki Engineering) ja johtaja, konsernin strateginen suunnittelu

Yrityksen palveluksessa vuodesta 2004

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus: Rautaruukki Oyj, strategiajohtaja (2004–2010); Instrumentarium Oyj, Chief Process & Information Technology Officer (2002–2004); Gustav Paulig Oy, liiketoiminnan kehitysjohtaja (1997–2002)

Rautaruukin

osakeomistus:

1.1.2011: 19 190 kpl

31.12.2011: 19 190 kpl

Olavi Huhtala

s. 1962

Insinööri

Johtaja, teräsliiketoiminta (Ruukki Metals)

Yrityksen palveluksessa vuodesta 1987

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2003

Keskeinen työkokemus:

Ruukki Fabrication, johtaja (2003–2004); Rautaruukki Metform, myynti- ja johtotehtävät (2000–2003)

Rautaruukin

osakeomistus:

1.1.2011: 33 596 kpl

31.12.2011: 33 596 kpl

Markku Honkasalo
s. 1964

OTK, varatuomari, eMBA
Talous- ja rahoitusjohtaja
Yrityksen palveluksessa
vuodesta 2009
Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus:
Rautaruukki Oyj, rahoitusjohtaja (2009–2010);
Myllykoski Oyj, hallinto- ja lakiasiaintojohtaja (2003–2009); Nordea-konserni, erilaiset rahoituksen johtotehtävät (1989–2003)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: - kpl
31.12.2011: 500 kpl

Eija Hakakari
s. 1961

Kasvatustieteen maisteri
Henkilöstöjohtaja
Yrityksen palveluksessa
vuodesta 2008
Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2011

Keskeinen työkokemus:
Rautaruukki Oyj, konsernin henkilöstöjohtaja (2009–); Rautaruukki Oyj, Ruukki Engineering, henkilöstöjohtaja (2008); Virvo Oy, HR Advisor/Kiina (2004–2008); Setec, henkilöstöjohtaja (2000–2004); KPMG, henkilöstöjohtaja (1997–2000); Itella, henkilöstöhallinnon, henkilöstökehittämisen ja myynnin johtotehtävät (1987–1997)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 400 kpl
31.12.2011: 400 kpl

Toni Hemminki
s. 1975

Diplomi-insinööri
Johtaja, teknologia-, energia- ja ympäristöasiat
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2001
Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2011

Keskeinen työkokemus:
Rautaruukki Oyj, energia- ja ympäristöjohtaja (2007–2011); Rautaruukki Oyj, tutkimuksen ja tuotekehityksen asiantuntija- ja johtotehtävät (2001–2007)

Luottamustoimet:
Voimaosakeyhtiö SF Oy, hallituksen varajäsen (2011–); Rajakiiri Oy, hallituksen varajäsen (2007), hallituksen jäsen (2008–), hallituksen puheenjohtaja (2009–); CLEEN Oy, hallituksen varajäsen (2011–); Finnish Business & Society Ry, hallituksen jäsen (2011–)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 328 kpl
31.12.2011: 328 kpl

Taina Kyllönen
s. 1967

Kauppätieteiden maisteri
Markkinointi- ja viestintäjohtaja
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2004
Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2011

Keskeinen työkokemus:
Rautaruukki Oyj, markkinointijohtaja (2007–2011); Rautaruukki Oyj, viestintä- ja brändijohtaja (2004–2007); Metso Oyj/Rauma Oyj, sijoittajasuhdejohtaja (1996–2004); Aktia Securities, osakeanalytikko (1994–1996); Jaakko Pöyry Consulting Group, Market and Financial Analyst (1989–1994)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 11 191 kpl
31.12.2011: 11 191 kpl

Ismo Platan
s. 1953

Datanomi
Johtaja, toimitusketjun hallinta, tietohallinto ja prosessien kehittäminen
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2003
Johtoryhmän jäsen
vuodesta 2011

Keskeinen työkokemus:
Rautaruukki Oyj, tietohallintojohtaja (2003–2011); Metso Oyj, tietohallintojohtaja (1999–2003); Rauma Oyj, tietohallintojohtaja (1993–1999); Neles-Jamesbury, IT-johtaja (1980–1993)

Rautaruukin osakeomistus:
1.1.2011: 13 669 kpl
31.12.2011: 19 669 kpl

Tiedot johdon palkitsemisesta ja muista etuisuuksista löytyvät palkka- ja palkkioselvityksestä yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.ruukki.fi
> Sijoittajat > Hallinnointi
> Palkka- ja palkkioselvitys.

Tiedot johtoryhmän jäsenistä löytyvät yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.ruukki.fi
> Tietoa yhtiöstä > Yhtiön johto.

Riskienhallinta

- Pitkjänteisen riskienhallintatyön avulla tunnistetaan ja arvioidaan riskejä sekä turvataan liiketoiminnan jatkuvuus
- Ruukin riskien- ja kriisinhallintaa sai korkeimman pistemäärän vuoden 2011 Dow Jones sustainability -arvioinnissa, jossa Ruukki oli kokonaisuudessaan toimialansa paras yritys

Ruukki on määritellyt riskin strategian toteuttamista, tavoitteiden saavuttamista tai liiketoiminnan jatkuvuutta uhkaavaksi ulkoiseksi tai konsernin sisäiseksi epävarmuudeksi.

Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Ruukin strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista sekä turvata liiketoiminnan jatkuvuus. Riskien tunnistaminen ja luokittelu yhtenäisellä ja vertailtavalla tavalla mahdollistaa tehokkaiden riskienhallintatoimenpiteiden luomisen ja hyvän hallintotavan edellyttämän läpinäkyvyyden.

Riskienhallintaa ohjaa Ruukin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa määritellään konsernin riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja prosessit.

Vuonna 2011 yritys- ja matkustusturvallisuutta kehitettiin sekä riskiarviointeja tehostettiin

Ruukki kehittää jatkuvasti riskienhallintaansa ottamalla huomioon muutokset liiketoimintaympäristössään ja operatiivisessa toiminnassaan.

Vuonna 2011 konsernin yhteisiä riskienhallinnan käytäntöjä vakiinnutettiin entisestään. Toimipaikkakohtaisen riskienhallinnan raportointijärjestelmän ansiosta vahinko- ja operatiivisten riskien hallinta parantui ja suoritetuissa riskiarvioinneissa kiinnitettiin erityishuomiota arvioinnin tehokkuuteen, eli käytetyn ajan ja riski-informaation laadun hyödyllisyyteen. Toimipaikkakohtaisten riskiarviointien jälkeen osallistujilta pyydettiin palautetta toiminnan kehittämiseksi. Riskien tunnistamiseen, arviointiin ja toimenpiteiden määrittelyyn käytettävä tietojärjestelmäpohjainen riskienhallintajärjestelmä valmistui vuonna 2011.

Vuonna 2010 käynnistettyä yritysturvallisuuden kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2011 erityisesti matkustusturvallisuuden ja hätätilanteiden kriisitoimintavalmiuksien osalta.

Vuonna 2012 Ruukissa jatketaan strategisen ja ennakoivan riskienhallinnan kehittämistä liiketoiminnan kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään vahinkojen torjuntaan ja niiden vaikutusten minimoimiseen. Myös vahinkokäsittelyä parannetaan entisestään.

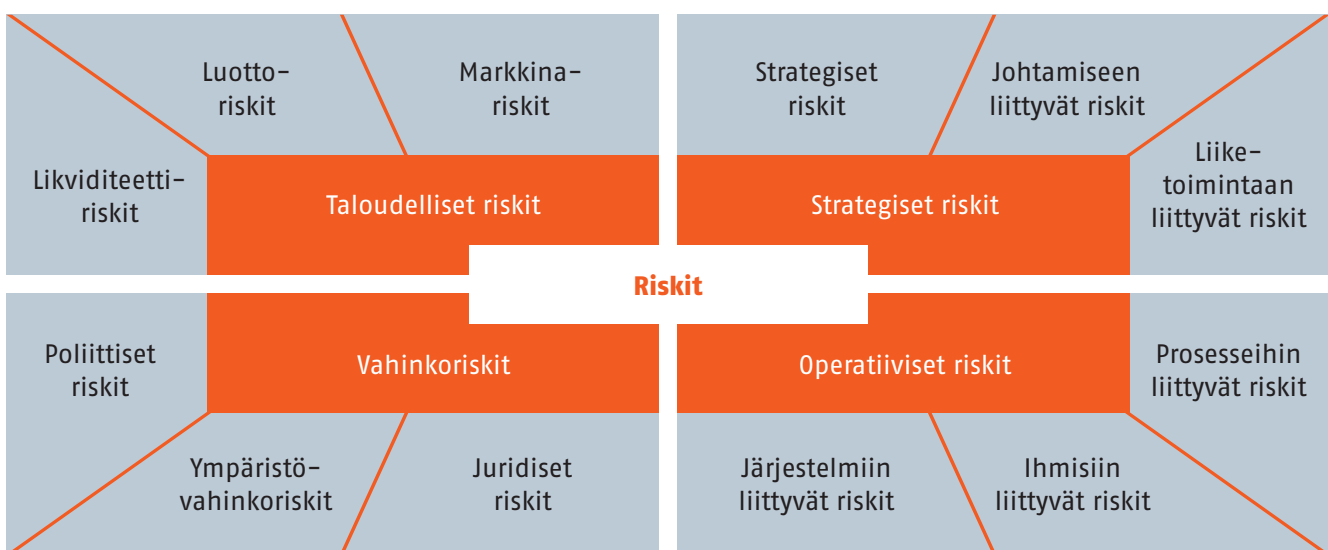
Kokonaisvaltainen riskienhallinta osa johtamisjärjestelmää

Ruukissa riskienhallinta perustuu riskien tunnistamiseen, arviointiin ja raportointiin yhtenäisellä tavalla koko konsernissa.

Riskienhallinta on organisoitu osaksi johtamisjärjestelmää, ja riskinäkökulma sisältyy kaikkien keskeisten liiketoiminta-alueiden ja konsernin tukitoimintojen päivittäiseen toimintaan ja päätöksentekoon.

Kaikissa Ruukin toiminnoissa tunnistetaan ja arvioidaan vuosittain oman alueen riskit ja määritellään niihin liittyvät riskienhallinnan keinot osana liiketoiminnan suunnittelua ja johtamista. Konsernin riskienhallintatoiminto tukee arviointia ja kokoaa riskiraportoinnin yhteenvedon. Arviointien tulokset ja tärkeimmät riskit raportoidaan konsernijohdolle ja hallitukselle.

Riskiarvioinnin viitekehys

Ruukissa on käytössä jatkuva riskienarviointiohjelma

Riskienarviointiohjelmassa yhdistyvät vahinkoriskiarviot sekä strategisten, operatiivisten ja taloudellisten riskien arviointi.

Vuonna 2011 tehtiin vuotuinen riskiarviointi seitsemässä maassa, yhteensä 23 toimipaikassa. Riskejä arvioitiin ylhäältä alas- ja alhaalta ylös -menetelmillä.

Arviointeihin osallistui konsernijohtoa, liiketoiminta-alueiden johtoa sekä toimipaikoista, prosesseista ja tukitoiminnoista vastaavia henkilöitä. Prosessin yhteydessä haastateltiin yli sata henkilöä ja tehtiin yli 30 riskiarviota. Yhteistyöhön osallistuivat myös sisäinen ja ulkoinen tarkastus sekä vakuutusmeklareita ja -yhtiöitä. Lisäksi neljä ulkopuolista asiantuntijaorganisaatiota suoritti riskiarvioita yhtiölle.

Ruukki on määritellyt yhteensä 13 yhtiön toiminnalle keskeisintä riskiä. Riskienhallinnassa painottuvat markkinoiden kasvuvauhdin hidastuminen ja lisääntyvä volatiliiteetti päämarkkina-alueilla sekä oman terästuotannon kustannuskilpailukyky. Teräsrakenteiden ja kriittisten palveluiden saatavuus ja hinnat ovat myös keskeisiä riskejä.

Riskien luokittelu auttaa tunnistamisessa ja arvioinnissa

Ruukissa riskit jaetaan neljään pääryhmään:

- 1) strategiaan liittyvät riskit
- 2) operatiivisiin riskeihin
- 3) taloudellisiin riskeihin
- 4) vahinkoriskeihin

Riskien jakaminen luokkiin helpottaa niiden luonteen ja mahdollisten hallintakeinojen ymmärtämistä.

Lisäksi Ruukki tarkastelee riskejä strategianäkökulmasta ja luokittelee ne kolmeen luokkaan:

- 1) strategian toteutumista ja strategisia tavoitteita vaarantavat riskit
- 2) liiketoiminnan tulosta vaarantavat ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa rajallisesti
- 3) konsernin toimintoja uhkaavat sisäiset ja ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa merkittävästi

Riskejä arvioidaan niiden todennäköisyyden, vakavuuden, mahdollisen kehitysuunnan ja hallittavuuden perusteella sekä erilaisten strategiaskenaarioiden mukaan. Riskiarviointeja tehdään järjestelmällisesti Ruukin yksiköissä, liiketoiminta-alueiden sisällä ja konsernitason tasolla.

Riskienhallinnan eri keinoilla pyritään välttämään tai poistamaan riskejä sekä pienentämään niiden toteutumisen todennäköisyyttä. Tärkeää on myös riskien vaikutusten rajaaminen. Lisäksi pyritään varmistamaan toimintojen jatkuvuus riskien toteutuessa.

Ruukin merkittävimmät riskit

Strategian toteutumista ja strategisia tavoitteita vaarantavat riskit

Ratkaisu- ja erikoisteräsluokkien kasvun haasteet

Ruukin strateginen tavoite on kasvattaa liiketoimintaa ratkaisuliiketoiminnoissa eli rakentamisessa ja konepajaliiketoiminnassa sekä erikoisterästuotteissa. Kasvu edellyttää liiketoiminnan laajentamista kehittyvillä markkinoilla sekä organisaation ja henkilöstön kasvuun on varauduttu parantamalla johtamisjärjestelmää ja toimintaprosesseja. Henkilöstön rekrytointia ja koulutusohjelmia on systematisoitu vastaamaan uusia tarpeita. Yritysoitoon varten on kehitetty haltuunottoa, jossa erityisesti henkilöstön osaamiseen on kiinnitetty huomiota.

Merkittävä kilpailutilanteen muutos teräsluokkien päämarkkina-alueilla

Valtaosa yhtiön terästuotteista myydään Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Merkittävä muutos kilpailutilanteessa päämarkkina-alueilla tai esimerkiksi asiakaskunnan siirtyminen alemman kustannustason maihin saattaa vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan.

Ruukki on varautunut tähän muun muassa kehittämällä erikoisterästuotteiden kansainvälistä jakeluverkostoa ja varmistamalla markkinaosuuttaan kehittämällä jakelua, toimitusvarmuutta ja asiakaspal-

velua Pohjoismaissa. Ruukki keskittyy vahvasti sellaisiin tuotteisiin ja segmentteihin, joissa sen on mahdollista saavuttaa vahva markkina-asema.

Maineriskit

Hyvä yrityskuva sekä positiiviset mielikuvat sidosryhmien keskuudessa ovat Ruukille tärkeitä. Yhtiön kohtaamat maineriskit voivat johtua erilaisista kriisitilanteista tai hallitsemattomasta tai negatiivisesta mediajulkisuudesta. Myös yritysvastuullisuuteen voi liittyä maineriskejä. Ruukissa on määritelty yhteistyössä henkilöstön kanssa arvot, jotka muodostavat perustan yhtiön toimintatavoille. Maineriskejä ehkäistään ennakolta myös suorittamalla kattavasti auditointeja ympäristöasioiden ja sosiaalisen vastuun osalta sekä parantamalla työturvallisuutta. Mahdollisiin kriisitilanteisiin varaudutaan kouluttautumalla huolellisesti kriisien hallintaan ja kriisiviestintään.

Liiketoiminnan tulosta vaarantavat ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa rajallisesti

Hidas talouskasvu ja lisääntyvä volatiliiteetti päämarkkina-alueilla

Länsi-Euroopan ja useiden muiden kehittyneiden markkinoiden talouskasvu on hidastunut ja volatiliiteetti kasvanut. Tähän varaudutaan muun muassa siirtämällä kasvun painopistettä kehittyviin maihin. Erikoistumisen osuutta teräsluokkien kasvatus, mikä avaa kasvumahdollisuuksia myös kehittyvillä markkinoilla. Liiketoimintarakennetta pyritään tasapainottamaan keskittymällä sellaisiin liiketoimintasegmentteihin, jotka ovat vähemmän alttiita talouskehityksen heilahteluille. Näitä ovat muun muassa asuinrakentamisen katotut tuotteet ja infrastruktuurirakentaminen. Suhdannevaihteluiden varalta on hankittu riittävät rahoitusreservit.

Teräsräaka-aineiden ja kriittisten palveluiden saatavuus ja hinnat

Terästuotteiden arvosta merkittävä osa muodostuu raaka-aineista. Rautamalmin, kivihiilen ja terästuotannon muiden pääraaka-aineiden hinnat rahteineen määräytyvät maailmanmarkkinoilla, minkä vuoksi niiden kustannus saattaa vaihdella voimakkaasti lyhyelläkin aikavälillä. Ruukin toiminta on riippuvaista myös muun muassa jäänmurto- ja kuljetuspalveluiden saatavuudesta ja hinnasta. Valtaosassa yhtiön myyntisopimuksista noudatetaan neljännesvuosi- tai tätä lyhyempää hinnoittelua, mikä mahdollistaa joustavan hinnoittelun raaka-ainekustannusten muuttuessa. Liiketoiminnan jatkuvuuden ja kustannustason turvaamiseksi haetaan raaka-aineille jatkuvasti vaihtoehtoisia hankintakanavia. Kriittisten raaka-aineiden saatavuus varmistetaan tekemällä pitkäaikaisia hankintasopimuksia. Jäänmurto- ja kuljetuspalvelujen saatavuuden varmistamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tiukkenevat ympäristömääräykset

Tiukkenevilla ympäristömääräyksillä ja hiilidioksidipäästökaupasta aiheutuvilla lisäkustannuksilla on vaikutusta yhtiön kilpailukykyyn erityisesti, mikäli nämä vaatimukset eivät kohdistu tasapuolisesti kaikkiin alan toimijoihin. Ruukissa terästuotannon hiilenkulutus on lähellä prosessitekniikasta minimiä ja hiilidioksiditehokkuudella mitattuna globaalisti parhaimpien joukossa. Päästömäärärien vähentämiseksi Ruukin terästuotannossa on siirrytty käyttämään rautamalmin sijaan rautapalletteja. Ympäristölainsäädännön muutosten ennakointiin ja aktiiviseen seurantaan on paneuduttu huolellisesti. Kaikilla yhtiön päätuotantopaikoilla toimitaan ISO 14001:2004 -ympäristöjärjestelmän mukaisesti.

Rahoitusriskit

Ruukin liiketoiminta on alttiina mm. valuuttakurssivaihteluista aiheutuville riskeille. Liiketoiminnan volatiliiteetti edellyttää riittävien rahoitusreservien ylläpitoa.

Ruukin rahoitus sekä rahoitus- ja luottoriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiön rahoitustoiminnossa hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan ja luottopolitiikan mukaisesti. Valuutariskejä vastaan suojaudutaan johdannaisilla. Likviditeettiriskin hallitsemiseksi yhtiöllä on jatkuvasti käytössään pankkeja sitovia käyttämättömiä luottolimiittejä sekä likvidejä varoja. Ruukin rahoitusreservit ovat riittävällä tasolla ja luottojen maturiteettistruktuuri on tasattu pitkälle aikavälille eri pankkien kanssa. Kehittyvien markkinoiden osuuden kasvaessa myös vastapuoliriskien voidaan olettaa kasvavan. Ruukin asiakasluottoriskejä valvotaan kattavasti, ja luottotappioiden määrä liikevaihtoon verrattuna on ollut viimeksi kuluneiden vuosien aikana varsin vähäinen. Konsernin valuutta-, korko-, hyödykehinta-, likviditeetti- ja luottoriskit on esitelty yksityiskohtaisesti tilinpäätöksen liitetiedossa 3.

Merkittävimmät riskit

Strategian toteutumista ja strategisia tavoitteita vaarantavat riskit

- Ratkaisu- ja erikoisteräsliiketoimintojen kasvun haasteet
- Merkittävä kilpailutilanteen muutos teräsliiketoiminnan päämarkkina-alueilla
- Maineriskit

Liiketoiminnan tulosta vaarantavat ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa rajallisesti

- Hidas talouskasvu ja lisääntyvä volatiliiteetti päämarkkina-alueilla
- Teräsräaka-aineiden ja kriittisten palveluiden saatavuus ja hinnat
- Tiukkenevat ympäristömääräykset
- Rahoitusriskit
- Työmarkkinahäiriöt

Konsernin toimintoja uhkaavat sisäiset ja ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa merkittävästi

- Oman terästuotannon kustannuskilpailukyky
- Merkittävä tuotannon keskeytyminen
- Sopimus- ja vastuuriskit
- Henkilövahingot

Työmarkkinahäiriöt

Toimitustäsmällisyys on yhä tärkeämpi kilpailutekijä, ja toimitushäiriöillä on kasvavat taloudelliset vaikutukset. Työmarkkinahäiriöt, erityisesti laittomat lakot, ovat yksi merkittävä syy toimitushäiriöihin. Niitä ehkäistään ennakolta parantamalla esimiestyötä ja johtamista. Päätöksentekomekanismeja selkeytetään ja työnjohdon roolia ja osaamista vahvistetaan. Häiriöiden varalle tehdään varautumissuunnitelmia. Toimitustäsmällisyyden jatkuva parantaminen on koko henkilöstölle asetettu tavoite.

Konsernin toimintoja uhkaavat sisäiset ja ulkoiset riskit, joiden syntyyn voidaan vaikuttaa merkittävästi

Oman terästuotannon kustannuskilpailukyky

Euroopan markkinan vähittäinen avautuminen muun muassa Venäjän ja Ukrainan toimijoille voi aiheuttaa lisää häiriöitä Ruukin päämarkkina-alueella. Ruukin terästuotanto on kansainvälisessä vertailussa kilpailukykyinen, mutta tuotantovolymiltaan pieni. Raakaterästuotanto tapahtuu kahdella maasuunilla, jotka on integroitu yhdeksi kokonaisuudeksi. Tästä johtuen terästuotannon joustavuus on rajallinen suhteessa suuriin kilpailijoihin, joilla on useita tuotantoyksiköitä ja jotka voivat optimoida tuotantoaan yksiköiden välillä. Riskiin varaudutaan kus-

tannustehokkuutta sekä tuotannon joustavuutta parantamalla. Markkina-asemaa päämarkkina-alueella parannetaan asiakaspalvelua ja toimitustäsmällisyyttä kehittämällä. Terästuotteiden valikoimaa laajennetaan erikoisteräksiin, joissa kansainvälinen kilpailu on vähäisempää.

Merkittävä tuotannon keskeytyminen

Yhtiön omassa terästuotannossa, erityisesti sen alkupäässä on suuri keskeytysriski. Terästehtaan riskienhallintaan on sen vuoksi kiinnitetty paljon huomiota. Nykyaikainen ja järjestelmällinen ennakointi kunnossapito sekä prosessien ja järjestelmien uusiminen ovat keskeinen osa riskienhallintaa, ja niiden avulla voidaan estää tuotantohäiriöiden syntyä. Riskiä vähennetään myös luomalla yhtenäisiä menettelytapoja toimittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden valintaan sekä oman tuotannon välituotteiden laadun varmistamiseen. Liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta on olennaista, että riittävä ydinprosessien toimintavalmius varmistetaan joka tilanteessa. Konsernilla on kattavat omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytymis- ja kuljetusvakuutusohjelmat.

Sopimus- ja vastuuriskit

Ruukin tuotteiden ja palvelujen jalostusasteen noustessa korostuvat vastuu tuotteiden ja palveluiden toimivuudesta sekä asiakkaiden kanssa solmitut sopimukset. Yhtiö käy

läpi omia toimintaprosessejaan laatu- ja tuotestuuriskien eliminoinneksi. Suurimpien kauppajien osalta tehdään systemaattiset projektikatselmukset sekä toimitusten alkaessa että niiden kestäessä. Sopimusriskit on kartoitettu kaikissa liiketoiminnoissa ja sopimusosaaminen varmistettu kaikkien merkittävien kauppajien osalta. Laatuvirheiden ja tuotestuuriskien välttämiseksi yhtiöllä on käytössään tuotteissa ja ratkaisuuksissa riittävät laatu- ja ympäristöhallintaa käytetty toimintajärjestelmä täyttää ISO 9001:2000 ja 14001:2004 -standardien vaatimukset.

Henkilövahingot

Yhtiön tavoitteena on tapaturmaton ja turvallinen työympäristö. Tavoite saavutetaan noudattamalla yhtenäisiä työturvallisuuden toimintamalleja. Työturvallisuus on integroitu osaksi johtamisjärjestelmää ja jokapäiväistä esimiestyötä. Henkilövahinkojen välttämiseksi Ruukki panostaa erityisesti henkilöstön koulutukseen ja toiminnan kattavaan valvontaan. Työympäristön turvallisuutta seurataan jatkuvasti kaikilla toimipaikoilla yhtenäisellä raportointijärjestelmällä ja toimintaprosessilla. Työturvallisuuteen haetaan hyviä käytäntöjä vertailemalla toimintaa muiden yritysten kanssa.

Riskienhallinnan vastuujako

Hallitus	Vastaa konsernin riskienhallintapolitiikasta ja valvoo sen toteutumista. Hyväksyy riskienhallintapolitiikan.
Toimitusjohtaja	Vastaa siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.
Johtaja, yritys suunnittelu	Vastaa riskienhallinnan toimintamallista ja raportoinnista.
Johtoryhmä	Osallistuu riskien tunnistamiseen, arviointiin, vastuuttamiseen sekä kontrolloimiseen.
Liiketoiminta-alueiden ja tukitoimintojen johtajat	Vastavat omaan alueeseensa liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta sekä riskienhallinnan kehitystoimenpiteiden toteutuksesta ja raportoinnista.
Konsernin riskienhallinta-päällikkö	Vastaa liiketoiminta-alueiden ja muiden toimintojen tukemisesta riskienhallinnassa ja riskienhallinnan kehittämisestä sekä riski-informaation ylläpidosta.
Sisäinen tarkastus	Arvioi konsernin riskienhallintaa.
Jokainen työntekijä	Vastaa omaan työhönsä liittyvien ja muutoin havaitsemiensa riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja raportoinnista esimiehelle.

Tilinpäätös 2011

39 Hallituksen toimintakertomus 2011

51 Konsernitilinpäätös

- 51 Konsernin tuloslaskelma
- 51 Konsernin laaja tuloslaskelma
- 52 Konsernitase
- 53 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 54 Konsernin rahavirtalaskelma

55 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

- 55 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- 56 2. Yhdistely- ja laadintaperiaatteet
- 65 3. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta
- 71 4. Toimintasegmentit
- 74 5. Yrityshankinnat ja -myynnit
- 74 6. Myytävänä olevat toiminnot
- 75 7. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut
- 75 8. Toimintokohtaisten kulujen erittely
- 75 9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
- 76 10. Poistot ja arvonalentumiset
- 77 11. Rahoitustuotot ja -kulut
- 78 12. Tuloverot
- 78 13. Osakekohtainen tulos
- 79 14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
- 80 15. Aineettomat hyödykkeet
- 82 16. Osuudet osakkuusyrityksissä
- 83 17. Rahoitusvarat ja -velat luokittain
- 85 18. Myytävissä olevat sijoitukset
- 85 19. Muut pitkäaikaiset saamiset
- 86 20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 88 21. Vaihto-omaisuus
- 88 22. Myyntisaamiset ja muut saamiset
- 89 23. Johdannaissovimukset
- 91 24. Lyhytaikaiset rahoitusvarat
- 91 25. Rahavarat
- 91 26. Osakkeet ja osakepääoma
- 91 27. Oman pääoman rahastot
- 92 28. Osakepalkitseminen
- 93 29. Eläkevelvoitteet
- 95 30. Varaukset
- 96 31. Korolliset rahoitusvelat
- 97 32. Ostovelat ja muut korottomat velat
- 97 33. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut
- 98 34. Lähipiiri-informaatio
- 100 35. Ehdolliset velat ja investointisitoumukset
- 100 36. Oikeudenkäynnit ja muut vireillä olevat oikeudelliset tapahtumat

101 Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

103 Emoyhtiön tilinpäätös

- 103 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 104 Emoyhtiön tase
- 105 Emoyhtiön rahavirtalaskelma
- 106 Emoyhtiön oma pääoma
- 106 Emoyhtiön vastuusitoumukset
- 107 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
- 108 Tilintarkastuskertomus
- 109 Tietoja vuosineljänneksittäin

Hallituksen toimintakertomus 2011

Toimintaympäristö vuonna 2011

Vuonna 2011 maailmantalouden kasvu jatkui, mutta oli maltillisempaa kuin vuonna 2010. Talouskasvun vetureina toimivat etenkin kehittyvät markkinat. Euroopan suurimman talouden Saksan vahva kasvu piti yllä Euroopan talouskasvua. Myös Pohjoismaissa talouskasvu oli suotuisaa. Pohjoismaista parhaiten kehittyi Ruotsin talous, missä yksityinen kulutus vauhditti kasvua. Kansainvälisen kysynnän heikentymisen seurauksena Suomen investointihyödykkeiden vientikysynnästä riippuvainen talous kasvoi hitaammin kuin alkuvuonna ennakoitiin. Ruokin keskeisistä markkina-alueista kasvu oli voimakkainta Venäjällä sekä Puolassa ja muissa itäisen Keski-Euroopan alueen maissa. Etenkin toisella vuosipuoliskolla Euroopan velkakiiri lisäsi epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja heikensi yleistä talouden luottamusta.

Rakentaminen Euroopassa kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Asuinrakentamisen kattotuotteiden kysyntä voimistui selvästi kausiluonteisesti hiljaisen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen, etenkin Suomessa sekä Puolassa ja muissa itäisen Keski-Euroopan maissa. Liike- ja toimitilarakentamisen aktiviteetti oli alkuvuonna hiljainen, mutta piristyi toisen neljänneksen kuluessa. Liike- ja toimitilarakentamisen kasvoi käynnistyneiden investointien seurauksena etenkin Venäjällä, mikä näkyi Ruukissa kasvaneina tilausmäärinä erityisesti maatalousrakentamisessa sekä teollisuuden, kaupan ja logistiikan alan rakentamisessa. Rakentamisen aktiviteetti hiljeni kausiluonteisesti vuoden loppua kohti, mutta suotuisien sääolosuhteiden ansiosta hiljeneminen alkoi hieman myöhemmin kuin normaalisti.

Konepajateollisuudessa Ruukin merkittävien asiakastoimialojen markkinat vahvistuivat alkuvuonna ja pysyivät hyvinä myös toisella vuosipuoliskolla. Ruukin keskeisten asiakkaiden saamat tilaukset ja tilauskanta olivat edellisvuotta selvästi korkeammalla tasolla. Etenkin kaivosteollisuuden koneiden ja laitteiden kysyntä oli hyvä läpi vuoden, mitä tuki kehittyvien markkinoiden, kuten Brasilian ja Chilen, kasvu. Myös materiaalinkäsittelylaitteiden kysyntä kasvoi vahvasti. Offshore-markkinoilla porauslauttojen ja muiden teol-

lisuustuotteiden kysyntä kehittyi hyvin. Lisäksi energiategollisuudessa aktiviteetti oli hyvällä tasolla. Laivanrakentamisessa tilausmäärät pysyivät vähäisinä vuoden 2011 aikana.

EU-27 alueella teräksen kysyntä kasvoi noin 7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Alkuvuoden voimakkaampi kysynnän kasvu pysähtyi toisella vuosipuoliskolla pääosin Euroopan rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden sekä heikentyneiden talousnäkömien vuoksi, mistä johtuen päätöksenteko oli varovaista. Kysynnän kasvusta huolimatta teräksen kulutuksessa Euroopassa oltiin edelleen selvästi jäljessä vuosien 2007 ja 2008 tasoista. Terästuotannon raaka-aineiden hinnannousun sekä kasvaneen loppuasiakaskysynnän seurauksena terästuotteiden markkinahinnat nousivat alkuvuonna. Markkinahinnat kääntyivät

laskuun toisen ja kolmannen neljänneksen aikana ja laskivat myös viimeisellä vuosineljänneksellä.

Terästukkureiden varastotasot Euroopassa kasvoivat jonkin verran tammielokuun aikana, mutta kääntyivät laskuun syyskuun lopussa. Myös myyntiin suhteutettuna varastotasot Euroopassa olivat normaalia korkeammalla tasolla kesän jälkeen, mutta ne palautuivat vuoden loppupuolella normaalille tasolle. Terästuotannon pääraaka-aineiden rautamalmin ja kivihiilen markkinahinnat nousivat alkuvuonna. Kivihiilen markkinahinta nousi voimakkaasti Australian ja Brasilian kaivoksia ja niiden liikenneinfrastruktuuria vahingoittaneiden tulvien johdosta. Pääraaka-aineiden markkinahinnat laskivat alkuvuoden erittäin korkealta tasolta vuoden loppua kohden.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Saadut tilaukset liiketoiminta-alueittain

Milj. euroa	2011	2010
Saadut tilaukset		
Ruukki Construction	721	629
Ruukki Engineering	263	230
Ruukki Metals	1 691	1 458
Muu		8
Saadut tilaukset yhteensä	2 675	2 326

Vertailuluvut suluissa viittaavat edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin saamat tilaukset vuonna 2011 olivat 2 675 miljoonaa euroa (2 326), mikä on 15 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Saadut tilaukset kasvoivat tasaisesti kaikissa liiketoiminnoissa. Kysyntä kehittyi

parhaiten Suomessa ja muissa Pohjoismaissa sekä itäisessä Keski-Euroopassa muun muassa Puolassa. Myös Venäjällä kysyntä oli hyvällä tasolla.

Vuoden 2011 lopussa konsernin tilauskanta oli hieman suurempi kuin vuotta aiemmin.

Liikevaihto

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Milj. euroa	2011	2010
Vertailukelpoinen liikevaihto		
Ruukki Construction	757	628
Ruukki Engineering	257	193
Ruukki Metals	1 783	1 581
Muut	0	1
Vertailukelpoinen liikevaihto yhteensä	2 797	2 403
Raportoituun liikevaihtoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	1	12
Raportoitu liikevaihto	2 798	2 415

Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto vuonna 2011 kasvoi 16 prosenttia ja oli 2 797 miljoonaa euroa (2 403). Liikevaihto kasvoi kaikissa liiketoiminnoissa, suhteellisesti eniten konepajaliiketoiminnassa. Raken- tamisen liiketoiminnassa liikevaihtoa kasvattivat erityisesti aiempaa suurem- mat toimitusmäärät liike- ja toimitilara- kentamisessa sekä asuinrakentamisessa. Konepajaliiketoiminnan liikevaihto oli suurempi kasvaneiden toimitusmäärien johdosta etenkin nosto- ja kuljetusväli- neteollisuudelle.

Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto tilikaudella kasvoi lähes kaikilla markkina-

alueilla. Voimakkainta kasvu oli Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Suhteellisesti parhaiten liikevaihto kehittyi itäisessä Keski-Euroopassa, missä etenkin raken- tamisen liiketoiminnan suuremmat toimi- tusmäärät kasvattivat myyntiä. Suomessa liikevaihto kasvoi 17 prosenttia, ja Suomen osuus koko konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta vuonna 2011 oli 27 prosenttia (27). Kehittyvien markkinoiden osuus kon- sernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta nousi 27 prosenttiin (23).

Ratkaisuliiketoimintojen, eli Ruukki Constructionin ja Ruukki Engineeringin, osuus konsernin vertailukelpoisesta liike-

vaihdosta vuonna 2011 kasvoi 36 prosent- tiin (34). Erikoisterästuotteiden osuus Ruukki Metalsin liikevaihdosta nousi 31 prosenttiin (27).

Raportoitu liikevaihto vuonna 2011 oli 2 798 miljoonaa euroa (2 415). Raportoituun liikevaihtoon sisältyy vuonna 2010 Ruukki Engineeringistä myytäviin liiketoimintoi- hin siirretyn Mo i Ranan yksikön liikevaihtoa miljoona euroa, mikä raportoidaan osana konsernin Muut-ryhmää.

Liikevaihto alueittain

Milj. euroa	2011	2010
Vertailukelpoinen liikevaihto		
Suomi	761	651
Muut Pohjoismaat	914	756
Itäinen Keski-Eurooppa	363	290
Venäjä ja Ukraina	223	188
Muu Eurooppa	388	360
Muut maat	148	157
Vertailukelpoinen liikevaihto yhteensä	2 797	2 403
Raportoituun liikevaihtoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	1	12
Raportoitu liikevaihto	2 798	2 415

Liikevoitto

Liikevoitto liiketoiminta-alueittain

Milj. euroa	2011	2010
Vertailukelpoinen liikevoitto		
Ruukki Construction	-3	-45
Ruukki Engineering	-7	-28
Ruukki Metals	80	126
Muut	-14	-15
Vertailukelpoinen liikevoitto yhteensä	56	38
Raportoituun liikevaihtoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-34	-49
Raportoitu liikevoitto	22	-12

Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto vuonna 2011 oli 56 miljoonaa euroa (38) eli 2,0 prosenttia liikevaihdosta (1,6). Vertailukelpoisen liikevoiton kasvuun edellis- vuoteen verrattuna vaikuttivat aiempaa suuremmat toimitusmäärät ja parantunut kapasiteetin käyttöaste ratkaisuliiketoimi- minnoissa. Ratkaisuliiketoimintojen kan-

nattavuus parani selvästi edellisvuoteen verrattuna, mikä oli yksi konsernin keskei- sistä tavoitteista vuonna 2011. Konsernin kannattavuus oli parempi ensimmäisel- lä kuin toisella vuosipuoliskolla, jolloin etenkin teräsluokituksen tappiollisuus rasitti konsernin liikevoittoa.

Teräsluokituksen kannattavuus oli

hyvä ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Te- räsluokituksen tappiollisuus toisella vuosipuoliskolla johtui pääosin matalas- ta käyttöasteesta terästuotannossa ja korkeammista raaka-ainekustannuksista. Viimeisellä neljänneksellä tappiollisuuteen vaikutti pääasiassa matalakatteisten teräs- tuotteiden myynti päämarkkina-alueiden ulkopuolelle sekä päämarkkina-alueiden toimitusten laskeneet keskimääräiset myyntihinnat. Konsernin tavoitteena vuoden viimeisellä neljänneksellä oli käyttöpääoman vapauttaminen ja siten kassavirran parantaminen, mistä johtuen Ruukki Metals toimitti viimeisellä neljän- neksellä matalakatteisia terästuotteita päämarkkina-alueiden ulkopuolelle.

Konsernin raportoitu liikevoitto vuonna 2011 oli 22 miljoonaa euroa (-12). Liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eriytetty raportoiduista luvuista yhtiön operatiivisen toiminnan ja sen tuloksen paremman ymmärrettävyyden varmis- tamiseksi. Suurin vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä tilikaudella oli Raahan te- rästehtaan masuuni 2:n peruskorjaukseen liittyvä matalan käyttöasteen aiheuttama 25 miljoonan euron kustannus.

Raportoituun liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedos- sa 4. Toimintasegmentit.

Rahoituserät ja tulos

Konsernin nettorahoituskulut vuonna 2011 olivat yhteensä 37 miljoonaa euroa (66). Net- tokorkokulut olivat 32 miljoonaa euroa (29).

Konsernin verot vuonna 2011 olivat miljoona euroa positiiviset (-4).

Vuoden 2011 tulos oli -10 miljoonaa euroa (-79).

Osakekohtainen tulos oli -0,07 euroa (-0,57).

Tase, rahavirta ja rahoitus

Vuoden 2011 lopussa konsernin taseen loppusumma oli 2 657 miljoonaa euroa (2 539). Oma pääoma 31.12.2011 oli 1 273 miljoonaa euroa (1 387) eli 9,17 euroa osaketta kohden (9,99). Oma pääoma laski vuoden 2010 lopusta 114 miljoonaa euroa. Tämä johtui pääasiassa konsernin huhtikuussa maksamista 83 miljoonan euron suuruisista osingoista.

Omavaraisuusaste vuoden 2011 lopussa oli 48,5 prosenttia (55,3) ja nettovelkaantumisaste 60,4 prosenttia (44,7), mikä vastaa yhtiön pitkän aikavälin tavoitetasoa. Korolliset nettorahoitusvelat vuoden 2011 lopussa olivat 770 miljoonaa euroa (621).

Oman pääoman tuotto vuonna 2011 oli -0,8 prosenttia (-5,4) ja sijoitetun pääoman tuotto 1,3 prosenttia (-0,3).

Liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudella oli 114 miljoonaa euroa (-64) ja netto-rahavirta ennen rahoitusta -57 miljoonaa euroa (-226). Käyttöpääomaan sitoutui vuoden aikana 9 miljoonaa euroa (sitoutui 147 milj. euroa).

Joulukuun 2011 lopussa konsernilla oli likvidejä varoja 78 miljoonaa euroa (53) ja pankkeja sitovia käyttämättömiä luottolimiittejä 475 miljoonaa euroa. Vuonna 2012 pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhenykset ovat yhteensä 27 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investointien nettorahavirta tilikaudella oli -171 miljoonaa euroa (-162).

Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin investoitiin vuonna 2011 yhteensä 179 miljoonaa euroa (173), joista ylläpitoinvestointeja oli 131 miljoonaa euroa (123) ja kehitysinvestointeja 48 miljoonaa euroa (50). Muu investointien rahavirta oli 8 miljoonaa euroa positiivinen (10).

Poistot ja arvonalentumiset tilikaudella olivat 149 miljoonaa euroa (162).

Vuonna 2012 investointien aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin arvioidaan olevan noin 100 miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Henkilöstö alueittain

	31.12.2011	31.12.2010
Suomi	6 369	6 150
Muut Pohjoismaat	622	659
Itäinen Keski-Eurooppa	2 130	2 020
Venäjä ja Ukraina	1 845	2 062
Muu Eurooppa	70	69
Muut maat	346	326
Yhteensä	11 382	11 286

Vuonna 2011 konsernin palveluksessa oli keskimäärin 11 821 henkilöä (11 693), ja tilikauden lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 11 382 (11 286). Joulukuun 2011 lopussa Ruukin henkilöstöstä oli Suomessa 56 prosenttia (54). Henkilöstömäärää Suomessa kasvattivat pääasiassa Ruukki Metalsin tuotantoon palkatut määräaikaisten työntekijät sekä yhtiön koulutusohjelmiin rekrytoidut henkilöt.

Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot tilikaudella olivat 395 miljoonaa euroa (379). Lähes koko konsernin henkilöstö kuuluu tulokseen perustuvan voittopalkkiojär-

jestelmän piiriin. Vuodelta 2011 ei kirjattu voittopalkkioihin liittyviä kuluja (2010: ei kuluja). Voimassa olleen osakepalkkiojärjestelmän 2011-2013 ansaintajaksolta 2011 kirjattiin kuluja 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2011 (2010: ei kuluja). Osakepalkkiojärjestelmän piiriin vuoden 2011 lopussa kuului 99 johtoon tai muuhun avainhenkilöstöön kuuluvaa henkilöä. Avainhenkilöiden osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä on yhtiössä ollut käytössä vuodesta 2000.

Työturvallisuus vuonna 2011 mitattuna tapaturmina miljoonaa työtuntia kohden oli 8 (7).

Liiketoiminta-alueet

Ruukki Construction

Milj. euroa	2011	2010
Saadut tilaukset	721	629
Liikevaihto	757	628
Vertailukelpoinen liikevoitto	-3	-45
Realisoitumattomat USD-johdannaisten kurssierot		2
Kulut uudelleenjärjestelyistä	-3	
Raportoitu liikevoitto	-6	-43
Vertailukelpoinen liikevoitto liikevaihdosta, %	-0,4	-7,2
Henkilöstö kauden lopussa	3 538	3 791

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Ruukki Constructionin saamat tilaukset vuonna 2011 olivat 721 miljoonaa euroa (629), mikä on 15 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Asuinrakentamisen kattotuotteiden tilausvirta kasvoi lähes kaikilla markkina-alueilla, erityisesti Suomessa sekä itäisen Keski-Euroopan alueella etenkin Puolassa ja Ukrainassa. Liike- ja toimitilarakentamisessa tilausmäärät ke-

hittyivät hyvin muun muassa Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Venäjällä konseptirakennusten tilaukset lisääntyivät edellisvuodesta etenkin maatalousrakentamisessa. Infrastruktuurirakentamisessa perustuksissa käytettävien paalujen saadut tilaukset kasvoivat tasaisesti edellisvuoteen verrattuna.

Tilauskanta vuoden 2011 lopussa oli 8 prosenttia matalampi kuin vuotta aiemmin.

Liikevaihto

Ruukki Constructionin vuoden 2011 liikevaihto kasvoi 20 prosenttia edellisvuodesta ja oli 757 miljoonaa euroa (628). Rakentamisen liiketoiminnan osuus koko konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli 27 prosenttia (26).

Asuinrakentamisen liikevaihto vuonna 2011 kasvoi 33 prosenttia. Liikevaihto kasvoi kaikilla markkina-alueilla, etenkin Suomessa ja itäisessä Keski-Euroopassa muun muassa Puolassa ja Tšekin tasavallassa.

Liike- ja toimitilarakentamisessa liikevaihto oli 21 prosenttia edellisvuotta suurempi. Toimitukset kehittyivät hyvin kaikilla markkina-alueilla. Parhaiten liikevaihto kehittyi Pohjoismaissa, erityisesti Suomessa ja Ruotsissa, sekä Venäjällä. Suomessa ja Ruotsissa etenkin projektien mutta myös komponenttien myynti kasvoi. Venäjällä projekti- ja konseptirakennusten toimitukset olivat hyvällä tasolla. Liikevaihto kehittyi hyvin myös itäisessä Keski-Euroopassa, etenkin Puolassa ja Tšekin tasavallassa, sekä Baltian maissa.

Infrastruktuurirakentamisessa liikevaihto kasvoi 5 prosenttia. Liikevaihto kehittyi parhaiten Ruotsissa etenkin perustuksissa käytettävien paalujen kasvanneiden toimitusten sekä lisääntyneiden tie- ja väylärakentamisen toimitusten johdosta. Myös Puolassa toimitusmäärät kasvoivat edellisvuodesta. Suomessa myynti oli hieman edellisvuotta matalammalla tasolla, mihin vaikutti edellisvuotta pienempi siltaprojektien määrä.

Asuinrakentamisen kattotuotteiden osuus Ruukki Constructionin vuoden 2011 liikevaihdosta oli 21 prosenttia (20) ja infrastruktuurirakentamisen tuotteiden osuus 16 prosenttia (19).

Liikevoitto

Vuoden 2011 vertailukelpoinen liikevoitto parani selvästi edellisvuodesta ja oli -3 miljoonaa euroa (-45). Liikevoittoa edellisvuoteen verrattuna paransivat toiminnan tehostaminen, suuremmat toimitusmäärät kaikissa liiketoimintasegmenteissä ja parantunut kapasiteetin käyttöaste. Liikevoitto jäi negatiiviseksi pääosin projektiliiketoiminnan tappiollisuuden vuoksi, minkä vaikutus liikevoittoon oli -14 miljoonaa euroa. Tästä kolmannes aiheutui tappiollisista projekteista, kolmannes

rakenteelliseen muutokseen liittyvistä kertakuluista ja loput käyttämättömästä kapasiteetista. Liikevoittoa rasittivat myös vuoden ensimmäisen neljänneksen poikkeuksellisen pienet toimitusmäärät sekä ensimmäisen ja toisen neljänneksen aikana matalaksi jäänyt kapasiteetin käyttöaste.

Vuoden 2011 raportoitu liikevoitto oli -6 miljoonaa euroa (-43). Raportoituun liikevoittoon sisältyy yhteensä 3 miljoonaa euroa Venäjän ja itäisen Keski-Euroopan sekä Pohjoismaiden liiketoimintojen uudelleenjärjestelyistä aiheutuneita kuluja.

Toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi ja toiminnan muu kehittäminen

Vuoden 2011 alkupuolella Ruukki Constructionin toimintamalli muutettiin alueorganisaatiosta fokuoituneemmaksi tuoteorganisaatioksi. Uusi rakenne tukee myynninohjausta, tuotteiden hinnoittelua ja tuotantoyksiköiden kapasiteetin käytön optimointia sekä parantaa toiminnan tehokkuutta. Myös projektiliiketoiminta eri maissa yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Kustannussäästöjen lisäksi yhdistämisellä varmistetaan projektiosaamisen siirtyminen markkinalta toiselle.

Vuonna 2011 Ruukki Constructionin myyntitoimintoja tehostettiin ja uudelleen organisoitiin Venäjällä ja itäisen Keski-Euroopan alueella, missä muun muassa paikallista projektimyyntiä keskitettiin. Toimenpiteillä parannetaan kustannusrakennetta ja kilpailukykyä kyseisillä markkina-alueilla.

Toisen neljänneksen aikana Ruukki avasi uuden sandwich-paneelin tuotantolinjan Ukrainaan lähelle Kiova. Investointi tukee Ruukin strategista tavoitetta kasvattaa kehittyvien markkinoiden osuutta liikevaihdosta ja uuden tuotantolinjan avulla Ruukki tavoittelee markkinaosuuden kasvattamista sandwich-paneeleissa Ukrainassa ja Venäjällä. Investoinnin arvo oli noin 5 miljoonaa euroa.

Vuoden aikana avattiin yhteensä 14 uutta Ruukki Express -toimipistettä 7 eri maassa ja vuoden lopussa yhtiöllä oli yhteensä 46 Ruukki Express -toimipistettä 9 eri maassa. Uusia toimipisteitä avattiin muun muassa Suomessa, Ruotsissa, Liettuassa, Puolassa ja Virossa. Ruukki Express on myymälä- ja palvelukonsepti, jonka tuotevalikoimaan kuuluvat muun

muassa vesikatteet, sadevesijärjestelmät, kattoturvatuotteet sekä muut paikallisesti räätälöidyt tuotteet ja palvelut.

Ruukki Constructionin vuoden viimeisellä neljänneksellä aloittamat neuvottelut Ylivieskan tehtaan tuotannon ja kustannusten sopeuttamisesta heikentyneestä markkinatilanteesta johtuen päättyivät tilikauden jälkeen tammikuussa. Neuvottelut koskivat lomautuksia ja neuvottelujen piirissä oli koko tuotannon henkilöstö eli noin 100 henkilöä. Neuvottelujen tuloksena tarvittaessa koko Ylivieskan henkilöstö voidaan vaihtelevin tavoin lomauttaa toistaiseksi.

Merkittävät toimitussopimukset ja tuotekehitys

Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tehtiin useita merkittäviä toimitussopimuksia. Helmikuussa allekirjoitettiin sopimus Outokummun kanssa Tornion terästehtaan ferrokromisulaton teräsrakenteiden valmistuksesta ja asennuksesta. Lisäksi maaliskuussa sovittiin teräsrakenteiden toimituksesta ja asennuksesta kahteen siltaan Tukholman ja Arlandan väliselle E4-moottoritielelle Rotebrohon Ruotsiin. Ne saadaan suunnitelmien mukaan päätökseen vuoden 2013 aikana. Maaliskuussa Puolassa lanseerattiin Adamante-teräskate, joka on muotoon prässätty tiilikuvioinen asuinrakentamiseen suunnattu premium-luokan kattotuote. Adamante-teräskatteen myynti kehittyi hyvin vuoden aikana. Maaliskuussa lanseerattiin myös ilmatiiviit energiapaneelit, jotka säästävät rakennuksen lämmityskustannuksia ja pienentävät hiilidioksidipäästöjä mahdollistaen rakennusten energialuokan selvän noston. Energiapaneelien myynti Suomessa kehittyi hyvin vuoden 2011 aikana.

Toisella neljänneksellä tiedotettiin energiapaalu- sekä teräsrungon ja esivalmistettujen seinäelementtien toimituksista Jyväskylään rakennettavan uuden Technopolis Innova 2 -toimitaloon. Rakennus valmistuu keväällä 2012. Lisäksi tehtiin noin 6 miljoonan euron arvoiset sopimukset teräsrungon ja julkisivurakenteiden suunnittelusta, valmistuksesta ja asennuksesta Kouvolan Tervaskankaan kauppakeskukseen, joka valmistuu vuonna 2012. Huhti-kesäkuussa Ruukki toi markkinoille ensimmäisenä valmistajana täysin

julkisivuun integroitavan aurinkosähköjärjestelmän.

Ruukki allekirjoitti kolmannella neljänneksellä yli 13 miljoonan euron sopimuksen ruotsalaisen Peab AB:n kanssa Pohjois-Ruotsin Pajalassa sijaitsevan Kaunisvaaran rautamalmikaivoksen rikastamoraakennuksen ja varastojen teräsrakenteiden valmistuksesta ja asennuksesta. Lisäksi tiedotettiin energiapaneelitoimituksista Kuopioon rakennettavaan IKEAan, Vantaalle rakennettavaan Ikano-kauppakeskukseen ja Itellan rakenteilla olevaan logistiikkakeskukseen Orimattilan Pennalaan, teräsrunkotoimituksista mediakonserni Alma Median pääkonttoriin Helsingissä sekä Helsinki-Vantaan lentoasemalle rakennettavaan House of Travel and Tran-

sportation-toimitukseen. Heinä-syyskuussa tehtiin myös yhteensä yli 14 miljoonan euron arvoiset sopimukset teräsrakenteiden toimituksista Stora Enson paperitehtaaseen Puolan Ostrolekaan ja Akmenes Cementasin uuteen sementtitehtaaseen Liettuassa. Elokuussa tuotiin markkinoille älykatto. Älykatto-tekniikassa kattoon asennettavat anturit havaitsevat katon kuormituksessa tapahtuvat muutokset, mikä parantaa kattojen turvallisuutta ja tuo säästöjä, kun turhilta lumenpudotuksilta vältytään.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä tehtiin sopimus Keskon kanssa Kauhajoen uuden K-citymarketin runko- ja kuorirakenteiden suunnittelusta, valmistuksesta ja asennuksesta. Vuoden lopulla teatteri- ja

konserttitalo Kilden voitti vuoden teräsrakennepalkinnon. Ruukki vastasi Kristiansandtiin Norjaan rakennetun konserttitalon teräsrakenteiden yksityiskohtaisesta suunnittelusta, valmistuksesta ja asennuksesta. Suomen Teräsrakenneyhdistys palkitsee vuosittain parhaan teräsrakennekohteen.

Katsauskauden jälkeen tiedotettiin Hallsbergin uuden postiterminaalin kokonaistoimituksesta Keski-Ruotsiin. Uusi rakennus on pinta-alaltaan kaikkiaan noin 30 000 m². Ruukin toimituksen tilaaja on kohteen pääurakoitsija NCC Construction Sverige AB. Kokonaistoimitus kattaa rakennuksen teräsrungon, julkisivut sekä kantavat kattorakenteet. Rakennus valmistuu suunnitelman mukaan vuonna 2012.

Ruukki Engineering

Milj. euroa	2011	2010
Saadut tilaukset	263	230
Liikevaihto	257	193
Vertailukelpoinen liikevoitto	-7	-28
Kulut uudelleenjärjestelyistä	0	-5
Lakosta aiheutunut kustannus	0	
Realisoitumattomat USD-johdannaisien kurssierot		1
Raportoitu liikevoitto	-7	-32
Vertailukelpoinen liikevoitto liikevaihdosta, %	-2,7	-14,5
Henkilöstö kauden lopussa	1 914	1 763

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Ruukki Engineeringin saamat tilaukset vuonna 2011 olivat 263 miljoonaa euroa (230), mikä on 14 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Saadut tilaukset kasvoivat lähes kaikilla asiakastoimialoilla. Parhaiten tilausvirta kehittyi nosto- ja kuljetusvälineiteollisuudessa. Etenkin saadut tilaukset materiaalikäsittelylaittevalmistajilta sekä rakentamisen ja kaivosteollisuuden laitevalmistajilta kehittyivät hyvin. Energiateollisuudessa kysyntä oli hyvällä tasolla. Laivanrakentamisessa tilausvirta oli suunnilleen edellisvuoden tasolla.

Tilaukskanta vuoden 2011 lopussa oli noin 4 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Edellisen vuoden viimeisellä neljänneksellä tilaukskantaan kirjattiin suuri yksittäinen tilaus offshore-sektorilta.

Liikevaihto

Ruukki Engineeringin liikevaihto vuonna 2011 kasvoi 33 prosenttia ja oli 257 miljoonaa euroa (193). Liikevaihdon osuus koko konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli 9 prosenttia (8).

Liikevaihtoa edellisvuoteen verrattuna kasvattivat aiempaa suuremmat toimitusmäärät lähes kaikille asiakassegmenteille. Parhaiten kehittyivät toimitukset nosto- ja kuljetusvälineiteollisuudelle, erityisesti materiaalinkäsittelylaittevalmistajille. Myös toimitusmäärät rakentamisen ja kaivosteollisuuden laitevalmistajille kasvoivat selvästi edellisvuodesta. Myös myynti energiategollisuuden laitevalmistajille oli suurempi kuin vuonna 2010.

Nosto- ja kuljetusvälineiteollisuuden laitevalmistajien osuus konepajaliiketoiminnan liikevaihdosta vuonna 2011 oli 64

prosenttia (59), mistä rakentamisen ja kaivosteollisuuden laitevalmistajien osuus oli noin viidennes. Energiategollisuuden laitevalmistajien osuus liikevaihdosta oli 14 prosenttia (18).

Liikevoitto

Vuoden 2011 liikevoitto oli -7 miljoonaa euroa (-28 milj. euroa vertailukelpoinen, -32 milj. euroa raportoitu). Edellisvuoteen verrattuna liikevoittoa paransivat pääasiassa suuremmat toimitusmäärät ja parantunut kapasiteetin käyttöaste sekä Puolan ja Unkarin yksikköjen hyvä kehitys ja paremmat keskimääräiset myyntihinnat. Liikevoittoa heikensivät tuotannon ylösajoon liittyvät kustannukset Holicin yksikössä Slovakiassa. Shanghain yksikön toiminta oli tilikaudella tappiollista, minkä vaikutus liikevoittoon oli -7 miljoonaa euroa. Liikevoittoa rasitti myös vuoden viimeisellä neljänneksellä Kvaernerin Pohjanmeren offshore-tuulipuistoprojektiin liittyen tehty 5 miljoonan euron kulukirjaus projektin alkuperäisen kustannusarvion ylityttyä. Muilta osin Ruukki Engineeringin liiketoiminta kehittyi suunnitelmien mukaan vuonna 2011.

Toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi ja toiminnan muu kehittäminen
Konepajaliiketoiminnassa keskitytään aiempaa harvempiin tuotteisiin. Tuotekarsinnan tavoitteena on tervehdyttää tuoteportfolion kannattavuus, laajentaa

asiakaskuntaa valittujen tuotteiden pohjalta sekä saavuttaa tuotannon skaalaetua. Tuoteportfolion hallinnassa painotetaan entistä enemmän omaa teknologiakehitystä ja suunnittelua sekä konsernin materiaali osaamisen hyödyntämistä, etenkin erikoisterästen osalta.

Strategian mukaisesti konepajaliiketoiminnassa suunnattiin myyntiä vuonna 2011 uusille ohjaamo- ja erikoisteräskomponenttiasiakkaille. Vuoden 2011 toisella puoliskolla uusia asiakkuuksia saatiin komponenttiliiketoiminnassa rakentamisen ja kaivosteollisuuden segmenteistä ja ohjaamoliiketoiminnassa nosto- ja kuljetusväline-teollisuudesta. Uusista asiakkuuksista osa oli tuotantovaiheessa ja osa vielä tuotannon ylösajovaiheessa vuoden 2011 lopulla.

Kilpailukyvyyn parantamiseksi konepajaliiketoiminnassa keskitytään laadun varmistamiseen, toimitustasällisyyteen sekä kustannustehokkuuteen. Vuonna 2011 Ruukki Engineeringin kiinteitä kuluja karsittiin ja täysimääräisesti vaikutukset näkyvät vuonna 2012. Lisäksi ohjaamovalmistuksen hankinnoissa siirryttiin selvästi globaalimpaan toimintamalliin ja tuotantoyksiköiden välillä pyritään tehokkaampaan sisäiseen työnjakoon.

Ruukin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ilmoittama 3 miljoonan euron investointi uuteen pintakäsittelylinjaan pääosin ohjaamoasiakkaita palvelevassa Holicin yksikössä Slovakiassa on edennyt suunnitellusti ja linja otetaan käyttöön keväällä 2012.

Ruukki Engineeringin joulukuussa aloittamat yhteistoimintaneuvottelut mahdollisista lomautuksista ja irtisanomisista Kurikan tehtailla toimintojen tehostamiseksi ja tuotannon sopeuttamiseksi heikentyneeseen markkinatilanteeseen päättyivät tilikauden jälkeen tammikuussa 2012. Neuvottelujen piirissä oli Ruukki Engineeringin henkilöstö Kurikassa, yhteensä 434 henkilöä. Yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena vähennystarve on pysyvästi 35 henkilöä, joista 30 työntekijää ja yhteensä 5 toimihenkilöä ja ylempää toimihenkilöä. Merkittävä osa vähennyksistä toteutetaan eläkejärjestelyin. Vähennysten lisäksi toteutetaan lomautuksia erillisen suunnitelman mukaisesti.

Ruukki Metals

Milj. euroa	2011	2010
Saadut tilaukset	1 691	1 458
Liikevaihto	1 783	1 581
Vertailukelpoinen liikevoitto	80	126
Masunien peruskorjaukseen liittyvä kustannus	-25	-18
Lakosta aiheutunut kustannus	-5	
Osakkeiden myyntivoitto	2	
Realisoitumattomat USD-johdannaisten kurssierot		-13
Tuotannon koeajojen kustannus		-2
Raportoitu liikevoitto	52	93
Vertailukelpoinen liikevoitto liikevaihdosta, %	4,5	8,0
Henkilöstö kauden lopussa	5 450	5 291

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Ruukki Metalsin saamat tilaukset vuonna 2011 olivat 1 691 miljoonaa euroa (1 458), mikä on 16 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Saadut tilaukset kasvoivat lähes kaikilla markkina-alueilla. Tilausvirta kehittyi parhaiten Suomessa ja muissa Pohjoismaissa sekä Baltian maissa. Saadut tilaukset olivat hyvällä tasolla myös Venäjällä sekä itäisessä Keski-Euroopassa, missä kysyntä kasvoi etenkin materiaalin-käsittelylaitevalmistuksessa ja raskaassa ajoneuvoteollisuudessa sekä rakennusteollisuudessa. Erikoisterästuotteiden tilausmäärät uusilla markkina-alueilla, kuten Etelä-Afrikassa, Turkissa ja Brasilissa, kehittyivät hyvin. Toisella vuosipuol-

iskolla Euroopan velkakriisin johdosta useat talouden kehitystä ennakoivat indikaattorit heikkenivät Euroopassa, mikä näkyi etenkin tehdastoimitusasiakkaiden päätöksenteon hidastumisena. Palvelukusttilaukset pysyivät myös loppuvuonna hyvällä tasolla Euroopan velkakriisistä huolimatta.

Tilauskanta vuoden 2011 lopussa oli 9 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Liikevaihto

Ruukki Metalsin liikevaihto vuonna 2011 oli 1 783 miljoonaa euroa (1 581) ja osuus konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta 64 prosenttia (66). Liikevaihto kasvoi 13 prosenttia vuodesta 2010. Liikevaihdon

kasvu oli voimakkaampaa ensimmäisellä kuin toisella vuosipuoliskolla. Kesän jälkeen Euroopan velkakriisi aiheutti epävarmuutta yleiseen talouskehitykseen, mikä näkyi etenkin teräsluoketoiminnan tehdastoimitusten vähenemisenä loppuvuonna. Euroopan velkakriisin aiheuttamasta epävarmuudesta huolimatta palvelukeskusmyynti pysyi loppuvuonna hyvällä tasolla, ja vuoden viimeisen neljänneksen loppupuolella oli havaittavissa pientä kysynnän elpymistä myös tehdastoimitusasiakkaiden keskuudessa. Liikevaihtoa edellisvuoteen verrattuna kasvattivat pääasiassa korkeammat keskimääräiset myyntihinnat ja erikoisterästuotteiden kasvanut osuus toimituksista.

Vuonna 2011 terästuotteiden toimitukset nosto- ja kuljetusväline-teollisuudelle, etenkin materiaalinkäsittelylaittevalmistajille sekä raskaan ajoneuvoteollisuuden alihankkijoille ja kaivosteollisuuden laitevalmistajille, kasvoivat. Toimitusmäärät autoteollisuudelle olivat hyvällä tasolla. Myös myynti rakennusteollisuudelle kasvoi. Toimitukset kodinkonelaitevalmistajille ja energiateollisuuden laitevalmistajille laskivat edellisvuodesta.

Edellisvuoteen verrattuna terästuotteiden myynti kasvoi lähes kaikilla markkina-alueilla. Toimitukset kehittyivät hyvin Suomessa ja muissa Pohjoismaissa, etenkin Ruotsissa ja Norjassa. Suhteellisesti eniten liikevaihto kasvoi Venäjällä sekä itäisessä

Keski-Euroopassa, erityisesti Puolassa ja Tšekin tasavallassa. Myös myynti Baltian maissa kasvoi. Erikoisterästuotteiden myynti kasvoi uusilla markkina-alueilla, etenkin Etelä-Afrikassa ja Turkissa. Kiinassa erikoisterästuotteiden myynti pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla valtion sääntelytoimenpiteiden jarruttaessa kasvua loppuvuonna. Yhdysvalloissa myynti laski merkittävästi.

Erikoisterästuotteiden osuus Ruukki Metalsin liikevaihdosta vuonna 2011 oli 31 prosenttia (27). Välitystuotteina myytävien ruostumattoman teräksen ja alumiinin liikevaihto kasvoi 8 prosenttia edellisvuodesta ja oli 139 miljoonaa euroa (129).

Liikevoitto

Vuoden 2011 vertailukelpoinen liikevoitto oli 80 miljoonaa euroa (126). Teräslieketuotannon kannattavuus ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli hyvä. Liikevoiton laskuun edellisvuoteen verrattuna vaikutti pääosin matala terästuotannon käyttöaste ja korkeammat raaka-ainekustannukset toisella vuosipuoliskolla. Lisäksi vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevoittoa heikensivät matalakatteisten terästuotteiden myynti päämarkkina-alueiden ulkopuolelle ja päämarkkina-alueiden toimitusten laskeutuneet keskimääräiset myyntihinnat. Ruukki Metals toimitti loka-joulukuussa matalakatteisia terästuotteita päämarkkina-alueiden ulkopuolelle, koska se keskittyi konsernin vuoden viimeiselle neljännekselle asettamien tavoitteiden mukaisesti käyttöpääoman vapauttamiseen ja siten kassavirran parantamiseen.

Teräslieketuotannon käyttöpääoma oli kolmannen neljänneksen lopussa normaalia korkeammalla tasolla masuuni 2:n peruskorjauksesta johtuen. Päämarkkina-alueiden kysyntä ei ollut riittävä 80 prosentin käyntiasteen tuotannon sekä tavoitellun varastojen alentamisen yhteistarjonnalle loka-joulukuussa, minkä vuoksi Ruukki Metals toimitti matalakatteisia terästuotteita päämarkkina-alueiden ulkopuolelle vuoden viimeisellä neljänneksellä. Varastotasot normalisoituivat vuoden 2011 lopussa ja edellä kuvatu matalakatteisen myynnin päämarkkina-alueiden ulkopuolelle ei ennakoida jatkuvan vuoden 2012 aikana.

Tilikauden raportoitu liikevoitto oli 52 miljoonaa euroa (93). Raportoituun

liikevoittoon sisältyy 25 miljoonan euron kustannus, joka syntyi Raahen terästehtaan masuuni 2:n peruskorjauksen aiheuttamasta matalasta käyttöasteesta terästuotannossa sekä 5 miljoonan euron kustannus, joka syntyi Teknologia-teollisuuden palkkakiistoista johtuneesta lakosta loka-marraskuussa. Lisäksi raportoituun liikevoittoon sisältyy käyttöomaisuuskiinteistön osakkeiden 2 miljoonan euron myyntivoitto.

Terästuotanto

1 000 tonnia	2011	2010
Terästuotanto	2 215	2 229

Terästuotanto vuoden viimeisellä neljänneksellä oli 542 tuhatta tonnia (591) ja koko vuonna 2 215 tuhatta tonnia (2 229).

Raahen terästehtaan masuuni 2 peruskorjattiin kolmannella vuosineljänneksellä. Korjausseisokista johtuen terästuotannon kapasiteetin käyttöaste vuoden kolmannella neljänneksellä oli noin 60 prosenttia normaalista tuotannon tasosta. Masuuni oli pysäytettyä kesäkuun lopusta noin kaksi kuukautta, ja se käynnistettiin uudelleen syyskuun alussa. Masuuni 2 oli normaali-tuotannossa syyskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen terästuotannon käyttöaste on ollut noin 80 prosentin tasolla heikentyneestä tilausaktiiviteetista johtuen.

Vuodelle 2011 masuunien peruskorjausinvestoinnista kohdistui noin 115 miljoonaa euroa. Vuodelle 2012 arvioidaan kohdistuvan noin 8 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 peruskorjatun masuuni 1:n ja vuonna 2011 peruskorjatun masuuni 2:n peruskorjauksiin käytettävän investoinnin kokonaisarvo on noin 265 miljoonaa euroa, josta ympäristöinvestointien osuus oli noin 50 miljoonaa euroa.

Raahen terästehtaan masuunien peruskorjaukset saatiin päätökseen vuonna 2011. Tulevina vuosina investointitarve on merkittävästi matalampi kuin vuosina 2010 ja 2011.

Raahen tehtaan sintraamo suljettiin joulukuussa. Vuoden 2012 alusta alkaen raudanvalmistuksen raaka-aineena käytetään rikasteen ja pellettien yhdistelmän asemesta ainoastaan rautapellettejä.

Terästuotannon raaka-aineet

Kolmannella vuosineljänneksellä tehtiin uusi hintasopimus rautamalmeista. Hinoista sovittiin vuosisopimuksella ruotsalaisen LKAB:n kanssa.

Terästuotannon pääraaka-aineiden rautamalmin ja kivihiilen markkinahinnat laskivat vuoden viimeisellä neljänneksellä. Rautamalmin ja kivihiilen markkinahintojen ennakoita pysyvän nykyisellä tasolla alkuvuonna 2012. Ruukki Metalsin sopimat hinnat seuraavat yleistä markkinakehitystä.

Ruukilla on yhteensä kolme kivihiilitoimittajaa, yksi Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa. Kivihiiltä ostetaan normaalisti huhti- ja marraskuun välisellä ajanjaksolla, jolloin kivihiilen toimittaminen meriteitse Suomeen on mahdollista.

Toiminnan kehittäminen ja merkittävät toimitussopimukset

Erikoisterästuotteiden jakeluverkoston kehittäminen oli yksi teräslieketuotannon keskeisistä painopistealueista vuonna 2011. Jakeluverkostoa laajennettiin avaamalla myyntikonttorit Pekingiin, Kiinaan ja Mumbaiin, Intiaan. Myyntikonttorien avamisilla pyritään palvelemaan paikallisia erikoisterästuoteasiakkaita yhä paremmin. Lisäksi vuonna 2011 omaa myyntiorganisaatiota vahvistettiin Australiassa ja uusia partnerisopimuksia tehtiin muun muassa Turkissa, Ranskassa ja Brasiliassa.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä aloitettiin uuden lujan rakenneteräksen Optim 550 MCW:n koetoimitukset. Tämän kuumavalssatun erikoisteräksen uusi ominaisuus on sen säänkestävyys pinnoittamattomana. Optim 550 MCW:n mahdollisia käyttökohteita ovat esimerkiksi sähkölinjojen ristikkorakenteiset pylväät ja mineraalikuljetuksiin tarkoitettujen junavaunujen säiliörakenteet.

Toisella neljänneksellä allekirjoitettiin sopimus Caterpillarin kanssa kulutusta kestävien Raex-erikoisterästen toimituksista Caterpillarin tärkeimpiin tuotantolaitoksiin Euroopassa vuonna 2011. Raexia käytetään runko-ohjattujen maansiirtoautojen lavarakenteissa, joka on yksi vaativimmista kulutusta kestävien erikoisterästen käyttökohteista johtuen jatkuvasta altistumisesta iskuille ja kulutukselle.

Katsauskauden jälkeen tammikuussa Ruukki tiedotti hankkivansa Seinäjoen palvelukeskukseensa toisen viistelaserleikkauslinjan. Uuden linjan käyttöönotolla vastataan esikäsittelypalveluiden kasvaneeseen kysyntään ja parannetaan mahdollisuuksia tarjota asiakkaille kustannustehokkaita ratkaisuja. Viistelaserleikkauslinjalla voidaan käsitellä sekä erikois- että standarditeräksiä.

Toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi

Heikentyneen markkinatilanteen vuoksi Ruukki Metals aloitti lokakuussa Suomen putkitehtaidensa tuotannon ja kustannusten sopeutuksen. Hämeenlinnan, Lappohjan, Pulkkilan ja Oulaisten putkitehtailla sekä Toijalan profiilitehtaalla käytiin mahdollisia lomautuksia koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut koskivat kaikkia henkilöstöryhmiä ja yhteensä noin 400 henkilöä. Neuvottelujen tuloksena Hämeenlinnassa, Lappohjassa ja Toijalassa lomautettiin henkilöstöä vuoden 2011 loppupuolella. Pulkkilassa ja Oulaisissa lomautuksia ei aloitettu vuonna 2011.

Konsernin ympäristöasiat

Energiatehokkuus on keskeinen teema Ruukissa. Käytännössä tämä tarkoittaa energiatehokkaita tuotteita ja uusien ratkaisujen aktiivista kehittämistä. Ruukin ympäristöpolitiikan mukaisesti tavoitteena on myös vähentää tuotannon ympäristövaikutuksia.

Ympäristöasioita kehitetään konserni- ja toimipaikkakohtaisilla ympäristöpäämäärillä ja -tavoitteilla. Tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti. Tuotantopaikoilla toimitaan sertifioitujen ISO 14001 ympäristö- ja ISO 9001 laatujärjestelmien mukaisesti. Vuonna 2011 järjestelmien piiriin kuului 99 prosenttia tuotannosta (99).

Vuoden 2011 aikana Ruukki panosti energiatehokkuuden kehittämiseen ja uusiutuvan energian mahdollisuuksiin teräsrakentamisessa. Keväällä Ruukki lanseerasi ilmatiiviit energiapaneelit, jotka tuovat huomattavia säästöjä rakennuksen lämmityskustannuksiin ja samalla pienentävät rakennuksen lämmityksen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä. Ruukki takaa ainoana valmistajana maailmassa

seinäpaneelien tarkan ilmatiiveystason. Lisäksi Ruukki toi ensimmäisenä yrityksenä markkinoille julkisivuun täysin integroitavan aurinkosähköjärjestelmän, joka muuttaa auringon säteilyn suoraan sähköksi. Kuluneena vuonna Ruukki kehitti myös yhdessä Uponorin kanssa järjestelmän, jossa perustuksissa käytettävät teräspaalut hyödyntävät maalämpöä.

Vuonna 2011 Ruukin ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 29 miljoonaa euroa, joista 97 prosenttia kohdistui Raahan tehtaan ympäristövaikutusten pienentämiseen. Kesällä saatiin päätökseen Raahan tehtaan masuunien peruskorjaukset, joiden yhteydessä tehtiin ympäristöinvestointeja kaikkiaan noin 50 miljoonalla eurolla vuosina 2010 ja 2011. Vuoden lopussa Raahan tehtaalla siirryttiin käyttämään raudanvalmistuksen raaka-aineena rikasteen ja pellettien yhdistelmän sijaan ainoastaan rautapellettejä. Masuunien peruskorjauksen yhteydessä tehdyt ympäristöinvestoinnit sekä tehtaan sintraamon sulkeminen ja raaka-ainemuutos pienentävät ilmapäästöjä ja energiankulutusta. Hiukkaspäästöjen arvioidaan vähentyvän yli 75 prosenttia eli 1 400 tonnia ja hiilidioksidipäästöjen 10 prosenttia eli 400 000 tonnia. Toimenpiteiden ansiosta rikkidioksidipäästöt puolittuvat ja rikkivedyn aiheuttamat hajuhaivat vähenevät tehtaan ympäristössä.

Yhtiön hiilidioksidipäästöt vuonna 2011 olivat 4,1 miljoonaa tonnia, joista 98 prosenttia kuului päästökauppajärjestelmän piiriin. Päästöoikeuksien ilmaisessa alkujaossa EU-päästökaupan toiselle kaudelle 2008–2012 myönnettiin päästökaupan piiriin kuuluville Raahan ja Hämeenlinnan tehtaalle yhteensä 23,5 miljoonaa päästöoikeutta. Vuonna 2011 päästöoikeuskaupankäynnin tuloksena syntyi tuottoja yhteensä 4 miljoonaa euroa. Ruukin Raahan ja Hämeenlinnan tehtaakavivat päästöoikeuksia vuonna 2011 kaudelle 2013–2020. Oikeuksien jako perustuu terästeollisuuden tehokkuuden eurooppalaisiin vertailuarvoihin. Tämän hetken arvion mukaan lopulliset tiedot päästöoikeuksien ilmaisjaosta tulevat tietoon vuoden 2012 aikana. Osana hiilidioksidipäästöjen tasehallintaa Ruukki on mukana Maailmanpankin Community Development Carbon Fund sekä GreenStream Network Oy:n Fine Carbon Fund ja Climate

Opportunity Fund -rahastoissa. Rahastot tuottavat Kioton pöytäkirjan mukaisia sertifioituja päästövähennyksiä käytettäväksi EU-päästökauppajärjestelmässä.

Ruukin yritys vastuutyö on saanut monia tunnustuksia. Helmikuussa Ruukki valittiin Ethibel EXCELLENCE Investment -rekisteriin. Forum Ethibel arvioi yrityksiä maailmanlaajuisesti taloudellisen menestyksen, sosiaalisen vastuun sekä ympäristöarvojen perusteella. Työ perustuu luokitusyritys Vigeon tutkimukseen, joka kattaa satoja pörssiyritystä vuosittain. Maaliskuussa Ruukki valittiin uuteen OMX GES Finland Sustainability -indeksiin. Indeksissä sisältyy 40 parasta NASDAQ OMX Helsingissä listattua yhtiötä kestävä kehityksen alueella. Arvioinnin indeksiin pääsemiseksi tekee Pohjois-Euroopan johtava vastuullisen sijoittamisen tutkimuslaitos GES Investment Services, ja arvioinnissa keskitytään ympäristöasioihin, sosiaaliseen vastuuseen sekä hyvään hallintotapaan.

Syyskuussa Ruukki arvioitiin ensimmäistä kertaa toimialansa vastuullisimmaksi yritykseksi kahdessa Dow Jones Sustainability -indeksissä: DJSI World ja DJSI Europe. Indeksien valitut edustavat kestävä kehityksen sitoutuneiden yritysten parhaimmistoa. Ruukki on mukana maailmanlaajuisessa DJSI World -indeksissä neljättä kertaa peräkkäin ja eurooppalaisessa indeksissä viidettä kertaa. Lokakuussa Ruukille myönnettiin worldsteelin palkinto yritys vastuuraaportoinnista. Palkintoa perusteltiin sillä, että Ruukki on tuottanut sidosryhmilleen kattavasti tietoa ja case-esimerkkejä yritys vastuustaan.

Vuoden 2011 aikana Ruukki kehitti sekä tuotantoprosessiansa että tuotteidensa ympäristösuorituskykyä osallistumalla aktiivisesti erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin ympäristöön liittyviin yhteistyöhankkeisiin. Swerea MEFOSin tutkimustyö yhdessä Ruukin, SSAB:n ja LKAB:n kanssa tuotti vuoden aikana uuden innovatiivisen tekniikan, jolla vanadiini saadaan erotettua teräksentuotannossa syntyvästä kuonasta. Keksintö on syntynyt osana Luulajassa toteutettua VILD-projektia (Vanadin i LD-slagg), joka sai Ruotsin kierrätysteollisuuden inspiraatiopalkinnon 2011.

Ruukki seuraa aktiivisesti ympäristömääräyksiä ja pyrkii ennakoimaan ympäris-

tölainsäädännön muutoksia. Maaliskuussa 2011 Ruukki julkaisi uusitut tuotteiden ympäristö- ja turvallisuusselosteet, jotka sisältävät tietoa Ruukin tuotteiden ympäristövaikutuksista, elinkaariominaisuuksista ja turvallisuuskohdista tuotteiden käyttäjille, suunnittelijoille ja rakentajille.

Vuonna 2011 Ruukki päivitti omien tuotteidensa käyttöturvallisuustiedotteet vastaamaan Euroopan uudistuneen kemikaalilainsäädännön vaatimuksia. Loppuvuodesta 2011 Ruukissa otettiin käyttöön myös uusi kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden hallintajärjestelmä tukemaan tiedonvaihtoa ja kemikaalien käyttötiedon hallintaa.

Lisätietoja ympäristöasioista löytyy tuotteiden ympäristöselosteista, Raahen ja Hämeenlinnan tehtaiden ympäristökatsauksista sekä yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.ruukki.fi.

Tutkimus ja kehitys

Vuonna 2011 tutkimukseen ja kehitykseen käytettiin 29 miljoonaa euroa (27), mikä on prosentti yhtiön vertailukelpoisesta liikevaihdosta (1).

Ruukin tutkimuksen ja kehityksen painopisteinä olivat erikoisteräsportfoliojen laajentaminen, asiakastuotekehityksen tuen vahvistaminen ja useat projektit, joilla pyritään hyödyntämään käyttäjäkokemusta tuotteiden ja ratkaisujen kehittämisessä. Lisäksi menestyksestä työtä energiatehokkuudessa jatkettiin kehittämällä kevyempiä rakenteita ja energiatehokkaampia rakentamisen komponentteja.

Ruukki Construction jatkoi kehittämissytöitä energiatehokkuuden saralla. Ruukin energiapaneelit lanseerattiin menestyksekkäästi Suomessa, missä niiden myynti kehittyi hyvin vuonna 2011. Liberta Solar -täysin integroidulla fotosähköisellä kennolla varustettu julkisivujärjestelmä -tuotiin markkinoille. Pilottiprojekti saatettiin päätökseen energiapaaluissa, jotka hyödyntävät maalämpöä suoraan rakennuksen perustuksista. Hallirakennusten kattojen turvallisuutta parannettiin kehittämällä älykäs kattojärjestelmä, joka raportoi kattoon kohdistuvan todellisen kuorman. Asuinrakentamisessa lanseerattiin uusi Adamante-kattoprofiili. Infrastruktuuriratkaisuissa kehitettiin useita uusia tuotteita, kuten Ruukki Easy Bridge, porapaalujen

kalliokärki ja teiden keskikaistan turvakaide. Lisäksi uuden tuulivoimatonin rakenne sertifioitiin. Suomessa yksikerrosrakentamisen projektien kilpailukykyä vahvisti uusi paloturvallisuussertifikaatti, joka sallii suojan teräsrakenteille aina 90 minuuttiin saakka sprinklerijärjestelmää käytettäessä. Sprinklerisuojauselle on haettu myös CE-merkintää.

Ruukki Engineering jatkoi Tuotteet & Teknologia -toiminnan kehittämistä, missä painopiste oli ohjaamoissa ja komponenteissa. Vuonna 2011 kaksi uutta ohjaamotuotetta vietiin tuotantoon. Ohjaamoteknologian alueella aloitettiin useita kehitysprojekteja, jotka tähtäävät osaamisen kasvattamiseen virtuaalisuunnittelussa, melun ja värinän hallinnassa sekä käyttäjäkokemusten hyödyntämisessä. Uusi komponenttien kehitysryhmä perustettiin tukemaan komponenttiliiketoiminnan asiakkaita ja kehittämään osaamista erikoisteräskomponenttien suunnittelussa ja soveltamisessa.

Terästuotteiden kehitys keskittyi suurlujuuksisiin, kulutuskestäviin ja rakenneteräksiin sekä kromivapaisiin maalipinnoitettuihin tuotteisiin. Useita uusia tuotteita tuotiin kaivosteollisuuden, rakentamisen ja autoteollisuuden markkinoille. Uudet suurlujuustuotteet tarjoavat korkean tason ratkaisuja raskaan teollisuuden sovelluksiin maailmanlaajuisesti sekä suorasammutusteknologia mahdollistaa teräslaji- ja mitta-alueajennukset metallipinnoitetuissa tuotteissa. Ruukin double grade eli luja rakenneputki lanseerattiin Euroopan markkinoille. Se yhdistää hienoraateräksen lujuuden ja tavallisen rakenneteräksen käytettävyyden samaan teräslaatuun. Ensimmäinen vaihe siirtymässä ulkokäyttöön tarkoitettuihin, kromivapaisiin maalipinnoitettuihin tuotteisiin käynnistettiin.

Tuotantoprosessia kehitettiin siirtymällä käyttämään raudanvalmistuksessa rikasteen ja pellettien yhdistelmän asemesta ainoastaan rautapellettejä, kun Raahen tehtaan sintraamon toiminta lopetettiin joulukuussa 2011. Ruukki liittyi vuoden aikana suureen ULCOS II EU -projektikonsortioon. Projektin tavoitteena on rakentaa täyden teollisen mittakaavan demonstraatiolaitos, joka pystyy radikaalisti vähentämään teräksenvalmistuksen

CO₂-päästöjä. Lisäksi Ruukki on mukana CLEEN CCS -projektissa, jossa tutkitaan hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia Suomen olosuhteissa. Kuumavalssattujen tuotteiden prosessikehityksessä keskityttiin tuotantokapeikkojen avartamiseen ja pinnanlaadun parantamiseen.

FIMECC:issa (Finnish Metals and Engineering Competence Cluster) alkoi kaksi tutkimusohjelmaa: tutkimus liiketoiminnan kehittämisestä perustuen asiakas- ja käyttäjäkokemukseen (UXUS) sekä teollisuuden palveluliiketoimintaan liittyvä ohjelma (FutIS). Näiden lisäksi Ruukki on mukana neljässä FIMECC-ohjelmassa, joiden painopiste on tuotteen ja tuotannon energiatehokkuus, ympäristövaikutukset sekä innovaatiotoiminta.

Yhtiön hallinto 2011

Rautaruukki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 23.3.2011. Yhtiökokouksessa oli edustettuna 872 osakkeenomistajaa.

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuodelta 2010 maksettiin osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Yhteensä 83 miljoonan euron osingot maksettiin 6.4.2011.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenen lukumääräksi seitsemän. Hallituksessa jatkoivat vuorineuvos Reino Hanhinen, diplomi-insinööri, MBA Maarit Aarni-Sirviö, toimitusjohtaja Pertti Korhonen, hallituksen puheenjohtaja Liisa Leino, toimitusjohtaja Matti Lievonen, ekonomi Hannu Ryöppönen sekä konsernihoitaja Jaana Tuominen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Reino Hanhinen ja varapuheenjohtajaksi Hannu Ryöppönen. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Pekka Pajamo.

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen sekä päättämään osakeannista. Valtuutukset on kuvattu kohdassa Osakkeet ja osakepääoma.

Yhtiökokous päätti perustaa nimitystoimikunnan valmistelevaan hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten

palkitsemista koskevia ehdotuksia seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikuntaan kuuluivat kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajana Kari Järvinen, Solidium Oy, Timo Ritakallio, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Risto Murto, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma. Rautaruukin hallituksen puheenjohtaja Reino Hanhinen toimi nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Järjestäytymiskokouksessaan 23.3.2011 hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntien jäsenet. Tarkastusvaliokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Hannu Ryöppönen sekä jäseniksi Liisa Leino ja Jaana Tuominen. Palkitsemisvaliokuntaan valittiin puheenjohtajaksi Reino Hanhinen sekä jäseniksi Maarit Aarni-Sirviö, Pertti Korhonen ja Matti Lievonon.

Rautaruukki julkistaa selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance statement) vuonna 2011 erillisinä hallituksen toimintakertomuksesta, ja se on julkistamisen jälkeen luettavissa yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.ruukki.fi.

Osakkeet ja osakepääoma

Rautaruukki Oyj:n osakkeen (RTRKS) vaihto NASDAQ OMX Helsingissä vuonna 2011 oli 200 miljoonaa kappaletta (182) ja osakevaihdon arvo 2 280 miljoonaa euroa (2 712). Osakkeen korkein noteeraus oli 18,77 euroa tammikuussa ja alin 5,91 euroa marraskuussa. Osakkeen vaihdon volyyymilla painotettu keskipäiväkurssi oli 11,23 euroa. Tilikauden lopussa osakkeen päätöskurssi oli 7,12 euroa (17,51) ja osakkeiden markkina-arvo 998 miljoonaa euroa (2 456).

Rautaruukin osakkeella käydään kauppaa NASDAQ OMX Helsingin lisäksi myös monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF). Yhtiön tietojen mukaan Rautaruukin osakkeen vaihto monenkeskisillä markkinapaikoilla vuonna 2011 oli 57 miljoonaa kappaletta (43) ja osakevaihdon arvo 649 miljoonaa euroa (629).

Yhtiön rekisteröity osakepääoma 31.12.2011 oli 238,5 miljoonaa euroa. Liikkeeseen laskettuja osakkeita oli 140 285 425 kappaletta. Osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2011. Yhtiössä on käytössä yksi osakesarja ja kullakin osakkeella yksi ääni. Yhtiöjärjestyksessä on äänirajotus, jonka mukaan osakkeenomistaja voi

äänestää enintään 80 prosentilla kokouksessa edustettuina olevien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Vuoden 2011 lopussa yhtiön hallussa oli yhteensä 1 423 051 omaa osaketta. Omien osakkeiden markkina-arvo 31.12.2011 oli 10,1 miljoonaa euroa ja kirjanpidollinen vasta-arvo 2,4 miljoonaa euroa. Omien osakkeiden osuus yhtiön osakkeiden lukumäärästä sekä äänimäärästä oli 1,01 prosenttia.

Vuoden 2011 yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden yhtiön omien osakkeiden hankkimiseen. Osakkeita voidaan hankkia enintään 12 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa vuoden 2012 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Tämä valtuutus korvasi vuoden 2010 yhtiökokouksen myöntämän 12 000 000 osakkeen hankkimisvaltuutuksen, joka oli voimassa vuoden 2011 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista, joka sisältää oikeuden antaa uusia ja/tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Osakeantivaltuutus käsittää enintään 28 000 000 osaketta. Hallituksella on oikeus luovuttaa osakkeita osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen suunnattuna. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää maksuttomasta osakeannista. Valtuutus on voimassa kaksi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Tämä valtuutus korvasi aiemman vuoden 2009 yhtiökokouksen antaman valtuutuksen, joka käsitti yhteensä enintään 15 000 000 osaketta ja oli voimassa vuoden 2011 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus ei 31.12.2011 mennessä ollut käyttänyt osakeantivaltuutustaan eikä valtuutustaan omien osakkeiden hankkimiseen. Katsauskauden lopussa hallituksella ei ollut voimassa olevaa valtuutusta optioiden tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamiseen.

Yhtiön omistususuuksien jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, yhtiön suurimmat osakkeenomistajat sekä hallituksen ja johtoryhmän omistususuudet löytyvät yhtiön internet-sivuilta www.ruukki.fi.

Liputukset

Yhtiö ei saanut liputusilmoituksia tilikauden aikana.

Oikeudenkäynnit ja muut vireillä olevat oikeudelliset tapahtumat

Rautaruukkia vastaan on vireillä eri puolilla maailmaa eri perusteisiin nojaavia oikeudellisia vaateita ja erimielisyyksiä. Johdon arvion mukaan näiden oikeudenkäyntien, vaateiden ja erimielisyyksien lopputuloksella ei tule olemaan olennaisen haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan. Rautaruukki on myös itse esittänyt oikeudellisia vaateita tai on kantajana eri perusteisiin nojaavissa erimielisyyksissä.

Strategian toteutuminen vuonna 2011

Vuonna 2011 strategian painopisteinä olivat erikoistuminen, kasvu kehittyvillä markkinoilla sekä jatkuva kustannuskilpailukyvyyn parantaminen kaikissa liiketoiminnoissa.

Rakentamisen liiketoiminnassa painopiste oli etenkin asuinrakentamisen katto- tuotteiden myynnin ja Venäjän liikevaihdon kasvattamisessa. Asuinrakentamisen katto- tuotteiden liikevaihdon osuus Ruukki Constructionin liikevaihdosta vuonna 2011 nousi 21 prosenttiin (20). Alkuvuonna Ruukki Constructionin toimintamalli muutettiin alueorganisaatiosta fokusoituneemmaksi tuoteorganisaatioksi, mikä tukee myy- ninohjausta, tuotteiden hinnoittelua ja tuotantoyksiköiden kapasiteetin käytön optimointia sekä parantaa toiminnan tehokkuutta. Lisäksi projektiliiketoiminta eri maissa yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Yhdistämisellä saavutetaan kustannussäästöjä ja varmistetaan projektiosaamisen siirtyminen markkinalta toiselle. Kustannusrakennetta ja kilpailukykyä parannettiin myös keskittämällä myyntitoimintoja Venäjällä ja itäisen Keski-Euroopan alueella.

Konepajaliiketoiminnassa keskityttiin tuoteportfolion rationalisointiin ja asiakaskunnan laajentamiseen tuotannon skaalaetujen saavuttamiseksi. Tuotevalikoiman hallinnassa painotettiin omaa teknologiakehitystä ja suunnittelua sekä konsernin materiaaliosaamisen hyödyntämistä, etenkin erikoisterästen osalta. Vuoden 2011 toisella puoliskolla uusia asiakkuuksia saatiin komponenttiliiketoiminnassa rakentamisen ja kaivosteollisuuden segmenteistä ja ohjaamoliiketoiminnassa nosto- ja kuljetusvälineiteollisuudesta. Uusista asiakkuuksista osa oli tuotan-

toivaiheessa ja osa vielä tuotannon ylösjövaiheessa vuoden 2011 lopulla. Ruukki Engineeringin kiinteitä kuluja karsittiin ja täysimääräisesti vaikutukset näkyvät vuonna 2012. Lisäksi ohjaamovalmistuksen hankinnoissa siirryttiin selvästi globaalimpaan toimintamalliin ja tuotantoyksiköiden välillä pyritään tehokkaampaan sisäiseen työnjakoon.

Teräsluoketoiminnassa painopiste oli erikoisterästuotteissa ja jakeluverkoston laajentamisessa uusille, pääosin kehittyville markkinoille sekä vahvan markkina-aseman säilyttämisessä Pohjoismaissa ja muilla lähialueilla. Tilikaudella jakeluverkostoa laajennettiin avaamalla myyntikonttorit Pekingiin, Kiinaan ja Mumbaihin, Intiaan, minkä lisäksi omaa myyntiorganisaatiota vahvistettiin Australiassa ja uusia partnerisopimuksia tehtiin muun muassa Turkissa, Ranskassa ja Brasiliassa.

Keskeisiä vuoden 2011 tavoitteita olivat myös toiminnan tehostaminen, käyttöpääoman vapauttaminen ja siten kassavirran parantaminen. Vaikka useiden markkinoiden kasvuennusteita alennettiin vuoden loppupuolella, Ruukin päämarkkina-alueilla Pohjoismaissa, itäisessä Keski-Euroopassa ja Venäjällä markkinoiden kasvuennusteet olivat edelleen positiivisempia kuin muualla Euroopassa.

Vuonna 2010 määritetyt strategiset tavoitteet pidettiin ennallaan:

- Ratkaisuliiketoimintojen eli rakentamisen ja konepajaliiketoiminnan osuuden kasvattaminen 60 prosenttiin konsernin liikevaihdosta
- Erikoisterästuotteiden osuuden kasvattaminen 60 prosenttiin yhtiön teräsluoketoiminnasta
- Kehittyvien markkinoiden osuuden kasvattaminen 50 prosenttiin konsernin liikevaihdosta
- Markkina-aseman vahvistaminen kaikissa ydinliiketoiminnoissa

Vuonna 2011 ratkaisuliiketoimintojen osuus konsernin liikevaihdosta nousi 36 prosenttiin (34). Erikoisterästuotteiden osuus teräsluoketoiminnan liikevaihdosta kasvoi 31 prosenttiin (27). Kehittyvien markkinoiden osuus vuoden 2011 konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta nousi 27 prosenttiin (23).

Taloudelliset tavoitteensa yhtiö piti ennallaan:

- vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu yli 10 prosenttia vuodessa
- vertailukelpoinen liikevoitto yli 15 prosenttia liikevaihdosta
- sijoitetun pääoman tuotto yli 20 prosenttia
- nettovelkaantumisasaste noin 60 prosenttia
- osingonjako 40–60 prosenttia tilikauden tuloksesta

Muutokset yhtiön rakenteessa ja johdossa

Tilikaudella Rautaruukki Oyj yhtiöitti Suomen toimintonsa emoyhtiön lisäksi neljään eri yhtiöön. Ruukin rakentamisen liiketoiminta, konepajaliiketoiminta, teräsluoketoiminta samoin kuin välitystuotteina myytävien ruostumattoman teräksen ja alumiinin liiketoiminta toimivat 1.5.2011 alkaen kukin omassa yhtiössään. Rautaruukki Oyj on uusien yhtiöiden emoyhtiö.

Järjestely oli hallinnollinen, ja sen myötä konserni selkiytti juridista rakennettaan vastaamaan nykyistä liiketoimintaansa. Järjestely ei koskenut konsernin ulkomaisia yksiköitä. Suomen toimintojen yhtiöittämisellä ei ole vaikutusta Rautaruukki Oyj:n taloudelliseen raportointiin.

Rautaruukki laajensi johtoryhmäänsä. Konsernin johtoryhmän 1.10.2011 alkaen muodostavat:

- Sakari Tamminen, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän puheenjohtaja
- Markku Honkasalo, talous- ja rahoitusjohtaja
- Tommi Matomäki, johtaja, rakentamisen liiketoiminta (Ruukki Construction)
- Marko Somerma, johtaja, konepajaliiketoiminta (Ruukki Engineering) ja johtaja, konsernin strateginen suunnittelu
- Olavi Huhtala, johtaja, teräsluoketoiminta (Ruukki Metals)
- Eija Hakakari, henkilöstöjohtaja
- Toni Hemminki, johtaja, teknologia-, energia- ja ympäristöasiat
- Taina Kyllönen, markkinointi- ja viestintäjohtaja

- Ismo Platan, johtaja, toimitusketjun hallinta, tietohallinto ja prosessien kehittäminen

Yrityssuunnittelujohtaja Mikko Hieta-nen on vastannut 1.10.2011 alkaen riskienhallinnasta ja liiketoiminnan kehittämisen hankkeista.

Merkittävimmät riskit ja riskienhallinta

Ruukissa riskienhallinta on organisoitu osaksi johtamisjärjestelmää, ja sitä ohjaa hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista sekä turvata liiketoiminnan jatkuvuus. Ruukin riskien- ja kriisinhallinta sai korkeimman pistemäärän vuoden 2011 Dow Jones Sustainability -arvioinnissa, jossa Ruukki oli kokonaisuudessaan toimialansa paras yritys.

Riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti ottamalla huomioon muutokset liiketoimintaympäristössä ja operatiivisessa toiminnassa. Vuonna 2011 konsernin yhteisiä riskienhallinnan käytäntöjä vakiinnutettiin entisestään ja toimipaikkakohtaisen riskienhallinnan raportointijärjestelmän ansiosta vahinko- ja operatiivisten riskien hallinta parantui. Riskien tunnistamiseen, arviointiin ja toimenpiteiden määrittelyyn käytettävä tietojärjestelmäpohjainen riskienhallintajärjestelmä valmistui vuonna 2011. Edellisenä vuonna käynnistettyä yritysturvallisuuden kehittämistyötä jatkettiin erityisesti matkustusturvallisuuden ja hätätilanteiden kriisitoimintavalmiuksien osalta.

Länsi-Euroopan ja muiden kehittyneiden maiden talouskasvun hidastuminen ja volatiliiteetin kasvaminen muodostavat riskin Ruukin liiketoiminnalle. Riskiin varaudutaan siirtämällä kasvun painopistettä vähitellen kehittyviin maihin. Erikoistumisen osuutta teräsluoketoiminnassa kasvatetaan, mikä avaa kasvumahdollisuuksia myös kehittyvillä markkinoilla. Liiketoimintarakennetta tasapainotetaan kasvattamalla sellaisten liiketoimintasegmenttien osuutta, kuten asuinrakentamisen kattotuotteiden ja infrastruktuurirakentamisen, jotka ovat vähemmän alttiita talouskehityksen heilahteluille. Suhdannevaihteluiden varalta on hankittu riittävät rahoitusreservit ja

luottojen maturiteettistruktuuri on tasattu pitkälle aikavälille eri pankkien kanssa.

Valtaosa yhtiön terästuotteista myydään Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Merkittävä muutos kilpailutilanteessa päämarkkina-alueilla tai esimerkiksi asiakaskunnan siirtyminen alemman kustannustason maihin saattaa vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan. Tällaiseen kehitykseen on varauduttu muun muassa kehittämällä erikoisterästuotteiden kansainvälistä jakeluverkostoa ja varmistamalla markkinaosuutta Pohjoismaissa kehittämällä jakelua, toimitusvarmuutta ja asiakaspalvelua. Yhtiö keskittyy tuotteisiin ja segmentteihin, joissa on mahdollista saavuttaa vahva markkina-asema.

Euroopan markkinoiden vähittäinen avautuminen muun muassa Venäjän ja Ukrainan toimijoille muodostaa riskin Ruukin päämarkkina-alueella. Ruukin terästuotanto on kansainvälisessä vertailussa kilpailukykyinen mutta pieni tuotantovolymiltaan. Raakaterästä tuotetaan kahdella yhdeksi kokonaisuudeksi integroidulla masuunilla. Tästä johtuen terästuotannon joustavuus on rajallinen verrattuna suuriin kilpailijoihin, joilla on useita tuotantoyksiköitä, ja jotka voivat optimoida tuotantoaan yksiköiden välillä. Riskiin varaudutaan kustannustehokkuutta ja tuotannon joustavuutta parantamalla sekä vahvistamalla markkina-asemaa kotimarkkinoilla ja laajentamalla valikoimaa erikoisteräksiin, joissa kansainvälinen kilpailu on vähäisempää.

Yhtiön omassa terästuotannossa, erityisesti sen alkupäässä, on suuri keskeytysriski. Keskeinen osa terästehtaan riskienhallintaa on nykyaikainen ja ennakoiava kunnossapito sekä prosessien ja järjestelmien uusiminen. Riskiä vähennetään myös luomalla yhtenäisiä menettelytapoja toimittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden valintaan sekä oman tuotannon välituotteiden laadun varmistamiseen. Konsernilla on kattavat omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytymis- ja kuljetusvaikutusohjelmat.

Terästuotteiden arvosta merkittävä osa muodostuu raaka-aineista. Rautamalmi, kivihiilen ja terästuotannon muiden pääraaka-aineiden hinnat rahteineen määräytyvät maailmanmarkkinoilla, minkä vuoksi niiden kustannus saattaa vaihdel-

la voimakkaasti lyhyelläkin aikavälillä. Valtaosassa yhtiön myyntisopimuksista noudatetaan neljännesvuosi- tai lyhyempää hinnoittelua joustavan hinnoittelun mahdollistamiseksi raaka-ainekustannusten muuttuessa. Keskeinen osa riskienhallintaa on myös vaihtoehtoisten hankintakanavien etsiminen liiketoiminnan jatkuvuuden ja kustannustason turvaamiseksi. Kriittisten raaka-aineiden saatavuus varmistetaan tekemällä pitkäaikaisia hankintasopimuksia ja jäänmurto- ja kuljetuspalveluiden saatavuuden varmistamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tiukkenevilla ympäristömääräyksillä ja hiilidioksidipäästökaupasta aiheutuvilla lisäkustannuksilla on vaikutusta yhtiön kilpailukykyyn etenkin, mikäli nämä vaatimukset eivät kohdistu tasapuolisesti kaikkiin alan toimijoihin. Ruukissa terästuotannon hiilenkulutus on lähellä prosessiteknistä minimiä ja hiilidioksiditehokkuudella mitattuna globaalisti parhaimpien joukossa. Päästömäärien vähentämiseksi Ruukin terästuotannossa on siirrytty käyttämään rautamalmin sijaan rautapellettejä. Ympäristölainsäädännön muutosten ennakoitiin ja aktiiviseen seurantaan on paneuduttu huolellisesti. Kaikilla yhtiön päätuotantopaikoilla toimitaan ISO 14001:2004 -ympäristöjärjestelmän mukaisesti.

Yhtiön liiketoiminnan riskejä ja riskienhallintaa kuvataan yksityiskohtaisesti vuoden 2011 vuosikertomuksessa.

Lähiajan näkymät

Ruukin tärkeimpien markkina-alueiden ennakoitaan kasvavan monia muita maita suotuisammin, vaikka talouskasvun Ruukin keskeisillä markkina-alueilla kehittyneissä talouksissa odotetaan hidastuvan edellisestä vuodesta. Useimmissa kehittyvissä talouksissa, kuten Venäjällä, kasvu pysyneen vahvana. Huomattavaa epävarmuutta markkinakehitykseen aiheuttaa Euroopan velkakriisi, jonka välittömiä ja välillisiä vaikutuksia on vaikea arvioida.

Rakentamisen markkinoiden ennakoitaan kasvavan maltillisesti vuonna 2012. Asuinrakentamisen aktiviteetin ennakoitaan olevan hyvällä tasolla kaikilla keskeisillä markkina-alueilla. Investointikysynnästä riippuvaisen liike- ja toimilarakentamisen markkinakehitykseen

sisältyy epävarmuutta heikentyneistä talousnäköymistä johtuen, mutta Venäjällä kysynnän ennakoitaan olevan hyvällä tasolla. Infrastruktuurirakentamisen aktiviteetin Pohjoismaissa ennakoitaan säilyvän vakaana. Vuoden ensimmäisinä kuukausina rakentamisen aktiviteetti on kausiluonteisesti hiljainen.

Konepajaliiketoiminnan markkinoiden ennakoitaan pysyvän suhteellisen hyvänä vuonna 2012. Kysynnän kaivosteollisuuden koneiden ja laitteiden valmistajilta arvioidaan olevan hyvällä tasolla, samoin raskaiden lastinkäsittelylaitteiden sekä muiden materiaalinkäsittelylaitteiden valmistajien kysynnän. Myös energiateollisuudessa kysynnän perusvoimantuoannon markkinoilla arvioidaan pysyvän hyvänä. Heikentyneiden talousnäköymien ennakoitaan vaikuttavan metsäkoneiden laitevalmistajien kysyntään.

Teräsluokittelu- ja palvelukeskusmyynnin ennakoitaan jatkuvan hyvällä tasolla. Kysynnän tehdastoimitusasiakkailta arvioidaan vähitellen piristyvän. Teräsluokittelu- ja palvelukeskusmyynnin varastotasot normalisoituivat vuoden 2011 lopussa. Terästuotteiden keskimääräisten myyntihintojen odotetaan nousevan maltillisesti alkuvuonna. Euroopan velkakriisi ja sen välittömät ja välilliset vaikutukset aiheuttavat kuitenkin epävarmuutta teräsluokittelu- ja palvelukeskusmyynnin markkinakehitykseen.

Kustannuskilpailukykyyn ja kassavirran parantaminen ovat yhtiön keskeisiä tavoitteita vuonna 2012. Investointien arvioidaan olevan selvästi matalammat kuin edellisenä vuonna, noin 100 miljoonaa euroa. Yhtiön kustannusrakenne on jo toteutettujen ja yhä käynnissä olevien toimenpiteiden vuoksi edellisvuosia selvästi kevyempi.

Liikevaihdon vuonna 2012 arvioidaan kasvavan noin 5 prosenttia. Vertailukelpoisen liikevoiton arvioidaan paranevan vuoteen 2011 verrattuna.

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

M€	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	4	2 798	2 415
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	8	-2 533	-2 185
Bruttokate		265	229
Liiketoiminnan muut tuotot	7	19	15
Myyntin ja markkinoinnin kulut	8	-118	-103
Hallinnon kulut	8	-144	-152
Liiketoiminnan muut kulut	7	0	-1
Liikevoitto		22	-12
Rahoitustuotot		55	65
Rahoituskulut		-91	-131
Rahoituskulut, netto	11	-37	-66
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	16	3	3
Tulos ennen veroja		-12	-74
Tuloverot	12	1	-4
Tilikauden tulos		-10	-79
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-10	-79
Määräysvallattomille omistajille		0	0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	13	-0,07	-0,57
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	13	-0,07	-0,57

Konsernin laaja tuloslaskelma

M€	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Tilikauden tulos		-10	-79
Muut laajan tuloksen erät			
Rahavirran suojaus vero vaikutus huomioituna	20	-8	10
Rahavirran suojauksista kauden aikana tulokseen siirretyt, vero vaikutus huomioituna		0	
Muuntoerot		-6	18
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot vero vaikutus huomioituna	29	-5	-7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		-19	22
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-29	-57
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-29	-57
Määräysvallattomille omistajille		0	0

Konsernitase

M€	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	1 214	1 180
Liikearvo	15	103	104
Muut aineettomat hyödykkeet	15	64	68
Osuudet osakkuusyrityksissä	16	15	14
Myytavissä olevat sijoitukset	18	13	13
Muut pitkäaikaiset saamiset	19	5	9
Laskennalliset verosaamiset	20	27	26
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 441	1 414
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	21	720	640
Myyntisaamiset	22	324	325
Muut saamiset	22	79	89
Tuloverosaamiset		2	3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	24	37	14
Rahavarat	25	41	40
Lyhytaikaiset varat yhteensä		1 203	1 110
Myytävänä olevan toiminnon varat	6	14	15
Varat yhteensä		2 657	2 539
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	26	238	238
Ylikurssirahasto	27	220	220
Muuntoerot	27	-29	-23
Kertyneet voittovarot ja muut rahastot	27	843	951
		1 273	1 387
Määräysvallattomien omistajien osuus		2	2
Oma pääoma yhteensä		1 275	1 389
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	31	551	477
Muut korottomat velat	29, 32	56	49
Varaukset	30	2	2
Laskennalliset verovelat	20	25	39
Pitkäaikaiset velat yhteensä		633	566
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	31	297	198
Ostovelat	32	246	171
Muut korottomat velat	32	185	200
Varaukset	30	8	4
Tuloverovelat		8	4
Lyhytaikaiset velat yhteensä		745	577
Myytävänä olevan toiminnon velat	6	5	7
Velat yhteensä		1 382	1 150
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 657	2 539

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Muunto- erot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Määräys- vallatto- mien osuus	Yhteensä
M€								
OMA PÄÄOMA								
1.1.2010	238	220	2	-41	-6	1 095	2	1 509
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako						-62		-62
Osakeperusteiset maksut			-1		0			-1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			10	18		-85	0	-57
OMA PÄÄOMA								
31.12.2010	238	220	11	-23	-6	946	2	1 389
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako						-83		-83
Osakeperusteiset maksut			0		0			0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-8	-6		-16	0	-29
OMA PÄÄOMA								
31.12.2011	238	220	3	-29	-6	846	2	1 275

Vuodelta 2011 hallitus esittää 31.1.2012 pidetyn kokouksen mukaisesti jaettavaksi osinkoa 0,50 euroa per osake, yhteensä 69 miljoonaa euroa. Tämä tilinpäätös ei sisällä ehdotettuun osingonjakoon liittyviä kirjauksia.

Lisätietoja oman pääoman eristä liitetiedoissa 26, 27 ja 28.

Konsernin rahavirtalaskelma

M€	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		-10	-79
Oikaisut:			
Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	33	142	120
Rahoituskulut, netto		37	66
Verot		-1	4
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		17	-77
Vaihto-omaisuuden muutos		-80	-136
Osto- ja muiden velkojen muutos		53	66
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-76	-70
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		37	43
Saadut osingot osakkuusyrityksiltä		2	1
Maksetut verot		-5	-3
Liiketoiminnan nettorahavirta		114	-64
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	5		3
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-164	-157
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-16	-15
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti		9	7
Investoinnit lainasaamisiin ja muihin sijoituksiin		0	0
Investointien nettorahavirta		-171	-162
Nettorahavirta ennen rahoitusta		-57	-226
Rahoituksen rahavirrat			
Maksetut osingot		-83	-62
Korollisten pitkäaikaisten lainojen nostot		130	126
Korollisten pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-57	-103
Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman muutos		99	63
Rahoituksen muu nettorahavirta		-8	-9
Rahoituksen nettorahavirta		81	15
Rahavarojen muutos		24	-211
Rahavarat tilikauden alussa		53	261
Rahavarojen kurssierot		1	4
Rahavarat tilikauden lopussa		78	53

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Rautaruukki toimittaa metalliin perustuvia komponentteja, järjestelmiä ja kokonaistoimituksia rakentamiseen ja konepajateollisuudelle. Metallituotteissa yhtiöllä on laaja tuote- ja palveluvalikoima. Yhtiöllä on toimintaa noin 30 maassa ja henkilöstöä noin 11 800. Liikevaihto vuonna 2011 oli noin 2,8 miljardia euroa. Konsernin emoyhtiö on Rautaruukki Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on PL 138, Suolakivenkatu 1, 00810 Helsinki. Rautaruukki Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (Rautaruukki Oyj: RTRKS). Yhtiö käyttää markkinointinimeä Ruukki.

Rautaruukki Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 31.1.2012 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Vuosina 2011 ja 2010 liiketoiminta oli jaettu johtamisorganisaation mukaisesti seuraaviin raportoitaviin divisiooniin:

Ruukki Construction

Ruukki Construction toimittaa elinkaari- ja energiatehokkaita teräsrakenneratkaisuja liike-, toimitila- ja teollisuusrakentamiseen, pientaloihin sekä satama- ja väylärakentamiseen.

Ruukki Engineering

Ruukki Engineering toimittaa asennusvalmiita järjestelmiä ja komponentteja konepajateollisuudelle. Keskeisiä tuotealueita ovat ohjaamot sekä erilaiset erikoisteräs- ja muut komponentit.

Ruukki Metals

Ruukki Metals valmistaa ja toimittaa erikoisterästuotteita, muun muassa erikoislujuuksia, kulutusta kestäviä ja erikoispinnoitettuja tuotteita vaativiin sovelluksiin. Teräspalvelukeskukset toimittavat terästuotteita sekä niihin liittyviä esikäsittely-, logistiikka- ja varastointipalveluita.

Asiakasvastuulliset divisioonat Ruukki Construction, Ruukki Engineering ja Ruukki Metals muodostavat konsernin raportoittavat toimintasegmentit. Tarkemmat tiedot toimintasegmenteistä on esitetty liitetiedossa 4 Toimintasegmentit.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyistä standardeista ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön edellyttämät tiedot.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta jäljempänä mainittuja, standardien edellyttämällä tavalla käypään arvoon arvostettuja eräitä. Emoyhtiöllä ja tytäryrityksillä on sama tilikausi, joka on kalenterivuosi, ja tytäryritykset noudattavat tässä kuvattuja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita.

Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi miljooniksi, mikä saattaa aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Uudet laatimisperiaatteet

Vuonna 2011 käyttöönotetuilla standardien muutoksilla ja uusilla tulkinnoilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Näitä ovat:

- Uudistettu IAS 24 *Lähiپیریä koskevat tiedot tilinpäätöksessä*. Lähiپیirin määritelmää on täsmennetty, ja tietyt julkiseen valtaan si-
doksissa olevia yhteisöjä koskevat liitetietovaatimukset ovat muuttuneet.

Seuraavien standardien muutoksilla ja tulkintojen käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- *IFRS-standardeihin tehdyt parannukset* (toukokuu 2010). Kyseiset muutokset koskevat yhteensä seitsemää standardia ja vaihte-
levat standardeittain.

- IFRIC 19 *Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla*. Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yritys neuvottelee rahoitusvelan ehdot uudelleen ja neuvottelun tuloksena laskee liikkeeseen oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan joko osittain tai kokonaan.
- Muutokset tulkintaan IFRIC 14 *IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahoitustavat ja näiden välinen yhteys*. Muutosten jälkeen yritykset saavat merkitä varoiksi taseeseen joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suoritettuja vähimmäisrahoitustavaimukseen perustuvia maksuja.
- Muutos IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu*. Muutos koskee muussa kuin liikkeenlaskijan toimintavaluutassa olevien osakkeiden, optioiden tai merkintäoikeuksien liikkeeseenlaskun kirjanpitokäsittelyä ja luokittelua.

Esittämistavan ja laskentakäytännön muutokset

Ruukin operatiivisen toiminnan ja sen tuloksen paremman ymmärrettävyyden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi vuoden 2010 osavuositarkastuksissa siirryttiin esittämään konsernin lukujen lisäksi konsernin ja segmenttien vertailukelpoinen liikevaihto ja liikevoitto. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat esimerkiksi liiketoiminnan muutoksiin liittyvät erät, nykyiseen liiketoimintaan liittymättömät erät sekä merkittävät jatkuvaan liiketoimintaan liittyvät erät. Nämä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on eritelty liitetiedossa 4 Toimintasegmentit.

Vuonna 2010 siirryttiin raportoimaan segmenttien varojen sijasta niiden operatiivinen sijoitettu pääoma, koska se on tunnusluku, joka raportoidaan johdolle ja jota johto seuraa. Operatiivinen sijoitettu pääoma on määritetty seuraavasti:

- + Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet
- + Myytävissä olevat sijoitukset
- + Vaihto-omaisuus
- + Myyntisaamiset
- Ostovelat
- Saadut ennakkomaksut

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta arvioiden ja oletusten tekemistä, samoin kuin harkintaa laatomisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tehdyistä arvioista ja oletuksista. Merkittävimmät arviot liittyvät liiketoimintojen yhdistämisissä tehtyihin käyvän arvon oikaisuihin arvostettaessa varoja ja velkoja käypiin arvoihin, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisten vaikutusaikojen määrittämiseen, varausten kirjaamiseen ja arvostamiseen, eläkevelvoitteiden määrittämiseen, laskennallisiin veroihin sekä liikearvojen arvonalentumistestaukseen. Arvioiden perusteita on kuvattu tarkemmin näissä laatomisperiaateissa sekä myöhemmin asianomaisten liitetietojen yhteydessä.

2. Yhdistely- ja laadintaperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää Rautaruukki Oyj:n ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo otetaan huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Raportointikauden päättymispäivänä 31.12.2011 tai 31.12.2010 konsernin hallussa ei ollut potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavia instrumentteja.

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus huomioidaan hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti tai muihin laajan tuloksen eriin. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysval-

lattformille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistussuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistussuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Osakkuusyhtymykset

Osakkuusyhtymykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu yleensä silloin, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta yrityksen toiminnassa, mutta ei määräysvaltaa.

Sijoitukset osakkuusyhtymyksiin on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmä on menetelmä, jonka mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenoon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen sijoituskohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella, sijoittajayrityksen omistussuuden mukaisesti. Sijoittajayritys kirjaa tulosvaikutteisesti osuutensa osakkuusyhtymyksen voitosta tai tappiosta. Jos konsernin osuus tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtymystä koskevien velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyhtymyksen välillä on eliminoitu konsernin omistussuuden mukaisesti. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyhtymysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen.

Osakkuusyhtymysten tilikausi on sama kuin konserniyrityksillä. Mikäli osakkuusyhtymysten tilinpäätöksen laatimisperiaatteet eivät olennaisilta osin vastaa konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, konsernitilinpäätöstä laadittaessa on tehty tarvittavat oikaisut osakkuusyhtymyksen raportointiin lukuihin.

Yhteisyritykset

Konsernilla ei ollut sijoituksia yhteisyrityksiin 31.12.2011 tai 31.12.2010 päättyneillä tilikausilla.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserniyhtiöiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yhtiön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämism valuutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on muutettu euroiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu euroiksi käyttäen käyvän arvon määrittämispäivän valuuttakurssija. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan (myynnin ja ostojen) kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitukseen liittyvät kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmien ja laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät on muunnettu euroiksi kauden keskikurssia ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omassa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja se sisältyy omassa pääomassa erään Muuntoerot. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenojen eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryrityksestä luovutaan kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteiseksi luokittelun oikaisuna osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa rahoitusvarojen ostot ja myynnit kaupantekopäivän perusteella. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois

taseesta vasta silloin, kun sopimusperusteinen oikeus rahavaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai konserni siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle siten, että erän omistamiseen liittyvät riskit ja edut tai sitä koskeva määräysvalta siirtyvät toiselle osapuolelle.

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Tällaisen erän arvon katsotaan alentuneen, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä ja vaikutus rahoitusvaroista kertyviksi arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin on luotettavasti arvioitavissa. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esim. vastapuolen tuloksen merkittävää heikkenemistä tai velallisen sopimusrikkomusta. Myyntisaamisista kirjattavan tappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen erän käyvän arvon tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Arvonalentuminen kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksettu hankintameno, joka määritetään efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Lainat ja muut saamiset sisältyvät taseessa myyntisaamisten tai muiden saamisten ryhmään luonteensa mukaisesti joko lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin. Lyhytaikaiset myyntisaamiset on merkitty kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä epävarmoilla saamisilla. Pitkäaikaisista saamisista kertyviksi arvioidut vastaiset maksut diskontaan tarkasteluhetkeen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset sijoitukset, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Ryhmän erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käypä arvo määritetään käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä soveltuvia arvonnäätymismenetelmiä. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti nimetty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Nämä varat arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintamenuon. Rautaruukin sijoitukset muihin yrityksiin luokitellaan myytävissä oleviksi rahavaroiksi. Tähän luokkaan kuuluvat osakesijoitukset sekä listattuihin että listaamattomiin yrityksiin. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Ne noteeraamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan hankintamenuon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä. Käypä arvo määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä soveltuvia arvonnäätymismenetelmiä.

Käypään arvoon arvostettujen myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään verovaikutus huomioon ottaen muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden duraatio hankinta-ajankohdasta lukien. Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai muihin rahoitusvelkoihin (jaksettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat). Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannais-
ten käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudel-
la, jonka aikana ne syntyvät.

Muut rahoitusvelat (jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat)

Muut rahoitusvelat koostuvat konserniin ottamista lainoista. Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Lainojen
hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenoan ja jaksotetaan korkoku-
luksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetel-
mällä jaksotettuun hankintamenoan.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon ja arvostetaan tämän jälkeen edelleen käypään arvoon. Voitot ja
tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä ta-
valla. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suoja-
uksina, ennakoidun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksina
tai johdannaissopimuksina, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojausta sovelletaan erikseen määritettyihin kiinteäkorkoisin
lainoihin. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, vel-
kaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvän riskin toteutumisesta. Konsernilla ei ollut tilikausilla 2011 ja 2010 euroalueen
ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksia. Käyvän arvon suojaus on päättynyt tilikauden 2011 aikana. Johdannaiset, joi-
hin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirta-vaikutuksia.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin (sinkki- ja sähköjohdannaiset) sekä tiettyihin valuuttajohdannaisiin (USD) ja ko-
ronvaihtosopimuksiin. Konsernilla on lisäksi valuuttajohdannaissopimuksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Konserni dokumentoi suo-
jausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen
ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan etu- ja jälkikäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä
kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa raha-
virroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin toteutuneet tulokset kumoavat suojattavan erän raha-
virtojen muutokset 80-125 prosenttisesti. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten tulosvaikutus esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa.
Rahavirtaa suojaavien johdannaisten realisoitumaton käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pää-
oman arvonmuutosrahastossa siltä osin, kun suojaus on tehokas. Suojauksen tehostamaan osaan liittyvät käypien arvojen muutokset kirja-
taan tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään
tuloslaskelmaan. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täy-
ty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos en-
nakoidun liiketoimen ei enää oleteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan. Käyvän arvon suoja-
uksen kohteena olevan lainan sekä sitä suojaavan johdannaisten käyvän arvon muutokset suojattavan riskin osalta kirjataan tulosvaikuttei-
sesti rahoituseriin.

Muut kuin suojauslaskennassa olevat johdannaiset kuuluvat ryhmään Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat,
joiden käypien arvojen muutokset kirjataan kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan. Operatiiviseen liiketoimintaan (ostot ja myynnit) liittyvät
kurssierot esitetään tuloslaskelmassa liikevoiton yläpuolella ja rahoituseriin liittyvät kurssierot esitetään rahoituserissä.

Johdannaisten käyvät arvot määritetään markkinahintoja ja yleisesti käytössä olevia arvostusmalleja hyväksikäyttäen. Arvostusmalleissa
käytetyt tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Lisätietoa johdannaisten käyvistä arvoista annetaan liitetie-
dossa 23. Johdannaissopimukset.

Konserni erottaa kytketyt johdannaiset niiden pääsopimuksista ja käsittelee ne muiden johdannaisten tavoin seuraavien ehtojen täytyessä:
kytketyn johdannaisten taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti pääsopimuksen ominaispiirteisiin ja riskeihin, kytketyn johdan-
naisen ehdot vastaavat johdannaisten määritelmää ja kytketyn johdannaisten sisältämää yhdistettyä instrumenttia ei arvosteta tulosvaikuttei-
sesti käypään arvoon.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoan. Mikäli
käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyö-
dykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja jäljelle jäänyt osuus kirjataan kuluksi. Ehdot täyttävän omaisuuserän han-

kintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti toteutumisajankohtana.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Aineellisille hyödykkeille käytetään seuraavia poistoaikoja:

Rakennukset	15-25 vuotta
Tuotantokoneet ja -laitteet	10-20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5-10 vuotta

Rahoitusleasingopimuksilla hankitut käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokraajan kuluessa.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan säännöllisesti ja tarvittaessa niitä oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti (ks. liitetieto 6 Myytävänä olevat toiminnot).

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Julkiset avustukset

Aineellisten käyttöomaisuushankintojen kattamiseksi saadut julkiset avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana. Muut julkiset avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Konserni ei ole saanut vuosina 2011 tai 2010 merkittäviä julkisia avustuksia. Hiilidioksidipäästöoikeuksien kirjanpitokäsittelyä on selostettu jäljempänä kohdassa Päästöoikeudet.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallatomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla.

1.1.2004 - 31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston mukaisesti. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS-standardien mukaisena oletushankintamenoa.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta (ks. liitetieto 15 Aineettomat hyödykkeet). Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille sen perusteella miten konsernin johto seuraa liiketoimintaa ja siihen liittyvää liikearvoa. Rautaruukissa rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat raportoidut toimintasegmentit. Mikäli kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenoon.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi, kun ne syntyvät. Mikäli kehittämismenojen arvioidaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä ja kirjataan kuluksi poistoina tulovirtojen kertymisaikana. Konsernin taseessa ei ollut aktivoituja kehittämismenoja 31.12.2011 päättyneellä tai sitä edeltäneellä tilikaudella.

Päästöoikeudet

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia (EUA) tietylle ajanjaksolle. Ostetut päästöoikeudet ja -vähenemät (CER, Certified Emission Reduction) sekä osuudet päästövähennemiä tuottavissa rahastoissa kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon, ja ilmaiseksi saatujen päästöoikeuksien hankintameno on nolla. Tuloslaskelmaan kirjataan arvonalentumistappio, jos päästöoikeuksien tai -vähenemien kirjanpitoarvo ylittää niiden käyvän arvon.

Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut sekä hankitut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen sekä saatujen ja hankittujen päästöoikeuksien erosta. Mahdollinen varaus arvostetaan päästöoikeuksien käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Konsernilla ei ole päästöoikeuksiin liittyvää varausta taseessaan 31.12.2011 eikä 31.12.2010, koska toteutuneet päästöt ovat alittaneet vastikkeetta saatujen sekä hankittujen päästöoikeuksien määrän. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen että hankittujen päästöoikeuksien erotus, varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset sekä päästöoikeuksien ja -vähenemien luovutuksista saadut myyntivoitot sisältyvät liikevoittoon.

Muut aineettomat hyödykkeet

Ostetut patentit, tavaramerkit, lisenssit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta. Päättäneellä ja sitä edeltäneellä tilikaudella konsernilla ei ollut aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioidun tai tunnetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat konsernissa ovat:

Asiakassopimukset ja niihin liittyvät asiakassuhteet	3-10 vuotta
Ohjelmistot	3-5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5-10 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saatamisesta valmiiksi käyttötarkoitukseensa.

Aineettomien hyödykkeiden luovuttamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Vuokrasopimukset

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella vuokrattu hyödyke merkitään taseeseen luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vuokraveroitukset sisältyvät korollisiin rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Saadut kannustimet on vähennetty maksetuista vuokrista hyödyn ajallisen jakautumisen perusteella.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo riippuen siitä, kumpi näistä on korkeampi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa.

Liikearvon, aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sekä keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden osalta arvonalentumistestaus tehdään vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdan jälkeen. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi (kirjatuilla poistoilla vähennettynä) ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintameno määritetään raaka-aineiden osalta FIFO-menetelmällä ja valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden osalta painotetun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalin toiminta-asteen mukaisesti laskettu-

na. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konsernilla on useita maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta, konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Suomessa, Norjassa ja Saksassa. Näiden eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected unit credit method). Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Kustakin etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä esitetään konsernitaseessa veloitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvien menojen nettosumma, joko omaisuuseränä tai velkana. Etuuspohjaisesta järjestelystä konsernin taseeseen kirjattavan omaisuuserän yläraja on palautuksina järjestelystä tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennyksenä saatavan taloudellisen hyödyn nykyarvo, lisättyä kirjaamattomilla voitoilla tai tappioilla. Taloudellinen hyödyn katsotaan olevan konserniin saatavissa, mikäli konserni pystyy realisoimaan sen jonakin ajankohtana järjestelyn olemassaoloaikana tai kun järjestelyyn kuuluvat velat on suoritettu. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Osakeperusteiset maksut

Rautaruukilla on johdon osakepalkkiojärjestelmiä, joissa osa palkkiosta maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 28 Osakepalkitseminen. Konsernilla ei ollut voimassa olevia optio-ohjelmia 31.12.2011 päättyneellä tai sitä edeltäneellä tilikaudella.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt ehdollinen velvoite, joka varmistuu kun konsernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapahtuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Takuuvaraus kirjataan perustuen historialliseen kokemukseen takuumenojen toteutumisesta silloin, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Ympäristövaraus kirjataan perustuen raportointikauden päättymispäivänä vallinneisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä.

Tuloverot

Konsernituloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisen veron muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta käyttäen niitä verokantoja, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä kussakin maassa. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös tulosvaikutteisesti. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, rahoitusleasingjärjestelyistä, varauksista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja liiketoimintojen yhdistämisissä tehdystä kauppahinnan kohdistuksista arvostettaessa varoja ja velkoja käypiin arvoihin. Laskennallista veroa ei kirjata verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen määrää ja hyödyntämisen todennäköisyyttä arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennalliset verot arvostetaan perustuen niihin verokantoihin, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä. Laskennallisen verosaamisen ja -

velan muutos kirjataan tuloslaskelmaan lukuun ottamatta veroja, jotka johtuvat liiketoimesta tai tapahtumasta, joka on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin tai jotka johtuvat liiketoimintojen yhdistämisestä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat esitetään taseessa omina erinään ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin. Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan siinä tapauksessa, että yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavan tulon perustuva verosaaminen ja -velka keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Tuloutusperiaatteet

Myydyt tavarat ja pitkäaikaishankkeet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja tosiasiallinen määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle, tuotot ja liiketoimeen kohdistuvat kulut on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Pitkäaikaishankkeet, joihin sisältyy tuotteiden asennus, tuloutetaan valmistusasteen mukaisesti. Valmistusaste määritetään vertaamalla toteutuneiden menojen osuutta hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Silloin, kun hankkeen lopputulosta ei pystytä arvioimaan luotettavasti, tuottoja kirjataan vain siihen määrään asti, kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti saatavissa. Hankkeen menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Hankkeesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Kirjattavat tuotot määritetään saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Arvonlisävero ja muut vastaavat välilliset verot vähennetään myyntituottojen määrästä. Veroviranomaisille maksettava määrä esitetään lyhytaikaisena velkana taseen erässä Muut korottomat velat ja veroviranomaisilta saatava määrä lyhytaikaisena saamisena taseen erässä Muut saamiset.

Korot, rojalit ja osingot

Korko-, rojalit- ja osinkotuotot kirjataan, kun on todennäköistä, että liiketoimintaan liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja että tuotot ovat määritettävissä luotettavasti. Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmää noudattaen. Rojalituotot kirjataan suoriteperusteisesti sopimuksen tosiasiallisen sisällön mukaan ja osingot silloin, kun osakkeenomistajan oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Konserni luokittelee pitkäaikaisen omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän myytävänä olevaksi, jos erän kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä. Tällöin omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut omaisuuserän myyntiä koskevaan suunnitelmaan, aktiiviset myyntiponnistelut on käynnistetty ja myynnin odotetaan erittäin todennäköisesti tapahtuvan vuoden kuluessa.

IFRS 5:n soveltamisalaan kuuluvat myytävänä olevat omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä (ks. liitetieto 6 Myytävänä olevat toiminnot).

Omat osakkeet

Konserni esittää hallussaan olevat omat osakkeet oman pääoman vähennyksenä. Omien osakkeiden ostoista, myynneistä, liikkeeseenlaskusta tai mitätöinnistä ei kirjata voittoa tai tappiota tuloslaskelmaan, vaan maksetut tai saadut vastikkeet kirjataan suoraan omaan pääomaan kertyneisiin voittovaroihin transaktiomenoilla vähennettynä.

Uusien standardien ja tulkintojen käyttöönotto

IASB on julkistanut seuraavat uudet standardit, tulkinnot ja näiden muutokset, jotka konserni ottaa käyttöön noudattaen standardien ja tulkintojen voimaantuloaikaa ja Euroopan Komission hyväksyntää niiden noudattamiselle. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

*= Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- Muutos IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Rautaruukin konsernitilinpäätökseen.
- Muutos IAS 12:een Tuloverot* (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee laskennallisten verojen kirjaamiseen liittyvää taustaoletusta. Muutoksen mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien, kuten sijoituskiinteis-

töjen, kirjanpitoarvon oletetaan jatkossa kertyvän lähtökohtaisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Muutoksella ei ole vaikutusta Rautaruukin konsernitilinpäätökseen.

- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Rautaruukin konsernitilinpäätökseen.
- Muutos IAS 19:ään Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Rautaruukki arvioi muutosten vaikutuksia.
- Muutokset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutettu standardi edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden perusteella voidaan arvioida netottamisjärjestelyjen vaikutuksia yhteisön taseeseen. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Rautaruukin konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Rautaruukki arvioi, ettei uudella standardilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpito-käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääoma-osuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Rautaruukki arvioi, ettei uudella standardilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyrityt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt. Uusi standardi laajentaa tilinpäätöksessä esitettäviä liitetietoja, mutta muuten sillä ei merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Rautaruukki arvioi, ettei uudella standardilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 27 (uudistettu 2011) Erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Rautaruukki arvioi, ettei uudistetulla standardilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääoma-osuusmenetelmällä. Rautaruukki arvioi, ettei uudistetulla standardilla ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 32:een Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen netottamista koskevan sääntelyn vaatimuksia. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti. Muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Rautaruukin konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (IASB on lykännyt standardin tulemaan voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla (aiemmin 1.1.2013)): Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 *Rahoitusvarat: Luokittelu ja arvostaminen*. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, kirjaamista ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan. Rautaruukki arvioi muutosten vaikutuksia.
- IFRIC 20 Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tul-kinta ohjeistaa avolouhinnan tuotantovaiheen pintakerroksen poistamismenojen kirjanpitokäsittelyä silloin, kun toimenpiteestä seuraa kahdenlaista hyötyä: toisaalta saadaan malmia vaihto-omaisuuden tuottamiseen ja toisaalta parannetaan pääsyä siihen ainekseen, jota tullaan louhimaan tulevina kausina. Kyseinen tulkinta ei koske Rautaruukkia.

3. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta

Rahoitusriskienhallinnan periaatteet

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusriskien epäsuotuisat vaikutukset konsernin tulokseen, omaan pääomaan ja kassavirtaan sekä turvata konsernin maksuvalmius. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernihallinnon rahoitustoimintoon. Toiminta perustuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, jossa määritellään pääperiaatteet rahoitustoiminnon organisoinnista, varainhankinnasta, rahoitusriskien hallinnasta, raportoinnista ja valvonnasta. Merkittävimmät rahoitusasiat käsitellään konsernin rahoitustyöryhmässä, jonka puheenjohtajana on toimitusjohtaja. Rahoitustyöryhmä päättää kulloinkin voimassa olevat riskilimitit rahoituspolitiikan antamissa puitteissa. Rahoitustransaktioita tehdään ainoastaan konsernin tavanomaisen liiketoiminnan rahoittamiseksi ja siitä aiheutuvien rahoitusriskien hallitsemiseksi.

Rahoituksen järjestämisessä ja rahoitustransaktioiden tekemisessä lähtökohtana on konsernitaso. Tytäryritysten tarvitsemat rahoitustransaktiot tehdään lähtökohtaisesti sisäisesti konsernin rahoitustoiminnon kanssa ja ne perustuvat konserniperiaatteisiin. Hyödykehintariskien hallinnasta sinkin osalta vastaa Ruukki Metals -divisioona yhteistyössä konsernin rahoitustoiminnon kanssa. Sähkön ja erikoisraskaan pohjaöljyn hintariskien hallinnasta vastaa keskitetysti konsernin energia- ja ympäristötoiminto. Osa konsernin toiminnoista kuuluu Euroopan unionin päästökaupan piiriin ja tähän liittyvä päästötaseen hallinta hoidetaan konsernin energia- ja ympäristötoiminnossa.

Markkinariskit

Valuuttariski

Rautaruukki toimii kansainvälisesti ja sen liiketoiminta on siten alttiina valuuttakurssivaihteluista aiheutuville riskeille. Konsernin kannalta suurimmat valuuttariskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista ja Ruotsin kruunusta. Teräksen valmistamisessa tarvittavien raaka-aineiden yleinen hinnoitteluvaluutta on Yhdysvaltain dollari. Konsernin dollarimääräinen myynti tasapainottaa ainoastaan vähäisessä määrin ostoista muodostuvaa alijäämää. Ruotsin kruunu-riski aiheutuu pääosin siitä, että konsernin emoyhtiöllä on Ruotsin kruunumääräistä vientiä Ruotsiin, jota Ruotsissa toimivan tytäryhtiön rahavirrat eivät eliminoi. Valuuttariskienhallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakurssien vaihtelusta syntyvää volatiliiteettia konsernin kassavirroissa, tuloksessa ja taseessa. Valuuttariskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitustoimintoon. Valuuttariskiä hallitaan transaktiopositiona ja translaatiopositiona. Transaktiopositio muodostuu sovitusta ja ennakoituista liiketapahtumista syntyvistä kassavirroista euroalueen ulkopuolisissa valuutoissa sekä taseeseen sisältyvistä valuuttamääräisistä eristä. Konsernin toimintaperiaatteen mukaisesti kassavirtapositiona suojataan pääsääntöisesti vahvistetut kassavirrat täysimääräisesti. Taseen valuuttamääräiset erät on pääsääntöisesti suojattu, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Vuonna 2011 suojaamatta oli Ukrainan hryvnia.

Rautaruukki aloitti 1.1.2011 IAS 39 -standardin suojauslaskennan vaatimukset täyttävän rahavirtojen suojauksen koskien Yhdysvaltain dollarimääräisiä raaka-aineostoja. Avointen dollarimääräisten johdannaisten tehokkaat suojausvaikutukset on 1.1.2011 alkaen kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa, kun ne on aikaisemmin kirjattu tulosvaikutteisesti. Dollarimääräisten johdannaisten tulos puretaan omasta pääomasta oikaisemaan myytyjä suoritteita vastaavia kuluja sillä kaudella, jolla suojattava kohde vaikuttaa tulokseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin ulkoiset liiketoiminnan tuotot ja kulut eri valuutoissa vuonna 2011 ja 2010. Valuuttamääräiset luvut on muunnettu euroiksi vuoden keskimääräisillä valuuttakursseilla. Merkintä CEE valuutat taulukossa tarkoittaa seuraavia valuuttoja: Puolan zloty, Romanian leu, Kroatian kuna, Tsekin koruna, Unkarin forintti, Eestin kruunu, Latvian lati sekä Liettuan liti.

2011						CEE		
M€	EUR	USD	SEK	NOK	RUB/UAH	valuutat	Muut	Yhteensä
% myynnistä	57 %	1 %	12 %	10 %	8 %	7 %	5 %	100 %
+	1 601	27	349	266	232	194	128	2 798
-	-1 715	-533	-87	-142	-138	-134	-27	-2 776
% kuluista	62 %	19 %	3 %	5 %	5 %	5 %	1 %	100 %

2010						CEE		
M€	EUR	USD	SEK	NOK	RUB/UAH	valuutat	Muut	Yhteensä
% myynnistä	55 %	2 %	12 %	10 %	8 %	8 %	4 %	100 %
+	1 328	53	296	242	188	200	108	2 415
-	-1 585	-368	-76	-136	-120	-118	-23	-2 427
% kuluista	65 %	15 %	3 %	6 %	5 %	5 %	1 %	100 %

Translaatiopositio, josta aiheutuu oman pääoman vaihtelua, muodostuu nettosijoituksista euroalueen ulkopuolisiin tytär- ja osakkuusyrityksiin. Yhtiön johto arvioi translaatoriskiltä suojautumisen tarpeen tapauskohtaisesti ottaen huomioon mm. markkinatilanteen ja suojautumisen kustannukset. Euroalueen ulkopuolisiin yhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten valuuttariski ei ollut suojattuna vuonna 2011. Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin translaatiopositio merkittävimpien valuuttojen osalta.

Konsernin translaatiopositio

M€	31.12.2011	31.12.2010
RUB	116	126
NOK	49	47
SEK	50	46
PLN	33	17

Positiot on laskettu 31.12.2011 ja 31.12.2010 valuuttakursseilla.

Konsernin nettosijoitusten (translaatiopositio) herkkyys valuuttakurssimuutoksille

M€	31.12.2011 Oma pääoma	31.12.2010 Oma pääoma
+/-10 % muutos EUR/RUB kurssissa	-10,5/+12,9	-11,4/+13,9
+/-10 % muutos EUR/NOK kurssissa	-4,4/+5,4	-4,3/+5,2
+/-10 % muutos EUR/SEK kurssissa	-4,5/+5,5	-4,2/+5,1
+/-10 % muutos EUR/PLN kurssissa	-3,0/+3,6	-1,6/+1,9

+ tarkoittaa, euron vahvistumista, - euron heikkenemistä suhteessa muihin valuuttoihin

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys valuuttariskeille

Herkkyystarkastelussa on arvioitu +/- 10 prosentin kurssimuutoksen vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tarkastelemalla vaikutusta seuraavissa erissä: kassavirtaa suojaavat johdannaiset, tasetta suojaavat johdannaiset, ostovelat, myyntisaamiset, konsernin sisäiset ja ulkoiset lainat ja saamiset sekä kassavarat. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyys valuuttariskeille

M€	31.12.2011		31.12.2010	
	Tulos	Oma pääoma	Tulos	Oma pääoma
+/-10 % muutos EUR/USD kurssissa	+6,1/-7,5	-21,3/+26,1	-17,3/+20,3	
+/-10 % muutos EUR/SEK kurssissa	+4,1/-9,2		+3,9/-6,5	
+/-10 % muutos EUR/NOK kurssissa	+1,7/-5,8		+1,4/-1,7	

+ tarkoittaa, euron vahvistumista, - euron heikkenemistä suhteessa muihin valuuttoihin

USD-, SEK-, ja NOK-määräiset tase-erät olivat kokonaan suojattu vuoden 2011 lopussa. Yllä esitettyssä herkkyyssanalyyssissä ei ole mukana ennakoituja tulevia liiketoiminnan kassavirtoja. Vuoden 2011 lopussa oli suojattuna Yhdysvaltain dollarin noin neljän kuukauden, Ruotsin kruunun noin viiden kuukauden ja Norjan kruunun noin viiden kuukauden ennakoitua liiketoimintojen kassavirrat.

Korkoriski

Korolliset velat ja saatavat aiheuttavat konsernille korkoriskin. Korollinen nettovelka 31.12.2011 oli 770 miljoonaa euroa (621), johon sisältyy rahoitusleasingsopimuksiin liittyviä velkoja 45 miljoonaa euroa (45). Konsernin likvidit varat olivat 78 miljoonaa euroa (53). Korkoriskin hallinta on keskitetty konsernin rahoitustoimintaan. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkojen muutoksista aiheutuvia vaikutuksia konsernin tulokseen samalla, kun pyritään optimoimaan nettorahoituskustannuksia riskilimiittien puitteissa. Korkoriskipositiota hallitaan valuutoittain. Tärkein valuutta korkoriskipositiossa on euro, jonka osuus on lähes 100 prosenttia (noin 92) konsernin korkoriskiposition alaisista varoista ja veloista. Valuuttajohdannaiset eivät sisälly korkoriskipositioon. Korkoriskin hallitsemiseksi lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin instrumentteihin. Korkosidonaisuutta voidaan muokata myös johdannaisinstrumenteilla. Konserni on soveltanut IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa korkojohdannaisiinsa. Käyvän arvon suojauslaskenta on päättynyt tilikauden 2011 aikana, eikä konsernilla ollut avoimia

korkojohdannaisia 31.12.2011. Korkoriskiä seurataan ja hallitaan korkovirtariskinä sekä hintariskinä. Korkovirtariskiä tarkastellaan laskemalla nettokorkokustannusten nousu seuraavan 12 kuukauden aikana koron noustessa yhden prosenttiyksikön. Hintariskillä ei ole tulosvaikutusta. Konsernin velkaposition keskimääräinen korkosidonnaisuusaika 31.12.2011 oli 2,3 vuotta (2,5).

IFRS 7 -standardin mukainen rahoitusinstrumenteista johtuva herkkyys korkoriskille

Korkoherkkyyttä on tarkasteltu + 1 prosenttiyksikön korkotason muutoksella markkinakoroissa ja sen vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan. Vaikutus tulokseen muodostuu korkovirtariskistä ja hintariskistä. Laskelmassa on mukana kaikki konsernin korolliset erät. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyys korkoriskille	31.12.2011		31.12.2010	
	Tulos	Oma pääoma	Tulos	Oma pääoma
M€				
+ 1 %-yksikön muutos markkinakorossa	-2,5		-2,5	+/-0

Hyödykehintariskit

Konsernissa käytettäviin raaka-aineisiin liittyy hintariskejä. Näistä toimivilla johdannaismarkkinoilla suojataan sinkin hintariskiä. Suojaus toteutetaan johdannaissopimuksilla. Ruukki Metals -divisioona vastaa sinkin hintariskin hallinnasta ja suojauksen käytännön toteutus hoidetaan konsernin rahoitustoiminnossa. Sinkin hankinnan riskipolitiikan mukaisesti Ruukki Metals suojaa seuraavan 12 kuukauden sinkkiostoja 30–100% suojausasteella. Vuoden 2011 Ruukin sinkkiostot olivat noin 29 000 tonnia.

Rautaruukki konserni on yksi Suomen suurimmista sähkökäyttäjistä. Konsernin eniten sähköä käyttävät tuotantoyksiköt sijaitsevat Suomessa. Eniten sähköä kuluu Raahan ja Hämeenlinnan tehtailla. Konsernin sähkön käyttö oli vuonna 2011 yhteensä noin 1,3 TWh (1,3). Sähkön käytöstä noin 40 % on omaa tuotantoa Suomessa ja loput ostosähköä. Tuotannon prosessikaasut hyödynnetään omassa sähkötuotannossa Raahan terästehtaalla. Suurin osa konsernin pohjoismaisesta ostosähkön tarpeesta hankitaan keskitetysti. Sähkön hintariskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa sähkön hinnan vaihtelusta syntyvää volatiliiteettia konsernin kassavirroissa ja tuloksessa. Sähkösuojaukset tehdään pääsääntöisesti vakiomuotoisilla, markkinoilla noteeratuilla johdannaistuotteilla sekä kiinteäehtoisilla sähköntoimitussopimuksilla. Myös sähkön hintariskiä hallitaan konsernissa keskitetysti. Ruukin sähkön hintariskin hallinnassa suojaushorisontti on kuluva vuosi sekä seuraavat 5 kalenterivuotta.

Konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa sekä sinkki- että sähköjohdannaisiinsa. Rautaruukki aloitti 1.1.2012 IAS 39 suojauslaskennan vaatimukset täyttävän rahavirtojen suojauksen koskien erikoisraskaan pohjaöljyn ostoja. Konsernin käyttämät sinkki-, sähkö- ja raskas polttoöljyjohdannaiset on määriteltä kassavirran suojausinstrumenteiksi. Suojaussopimuksen solmimishetkellä dokumentoidaan suojausinstrumentin ja kohteen välinen yhteys. Suojauksen tehokkuutta arvioidaan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana vuosineljänneksittäin. Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista niiden johdannaisten osalta, jotka on määriteltä ja täyttävät tulevan rahavirran suojauksen edellytykset, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Tehoton osuus käyvän arvon muutoksista kirjataan hankinnan ja valmistuksen kuluihin. Suojausten tehokkaan osan realisoitunut tulos kirjataan myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin oikaisuna sille kaudelle, jolloin suojattava kohde vaikuttaa tulokseen.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys hyödykehintariskille

Herkkyystarkastelussa on arvioitu +/- 10 prosentin sähkön ja sinkin hintatason muutoksen vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan. Tarkastelun kohteena ovat johdannaissopimukset. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyys hyödykehintariskille	31.12.2011		31.12.2010	
	Tulos	Oma pääoma	Tulos	Oma pääoma
M€				
+/-10 % muutos sähkön hinnassa	+/-0	+6,3/-6,3	+/- 0	+8,5/-8,5
+/-10 % muutos sinkin hinnassa	+/-0	+1,7/-1,7	+/- 0	+3,6/-3,6

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan, että konsernin rahoitusvarat ja lainanottomahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tulevia tarpeita tai että tarvittavan varainhankinnan kustannukset ovat poikkeuksellisen korkeat. Konsernin rahoitustoiminto vastaa keskitetysti maksuvalmiudesta ja sen suunnittelusta. Jälleenrahoitusriskin minimoimiseksi pyritään lainojen tasapainoiseen maturiteettijakaumaan sekä hyödyntämään erilaisia rahoituslähteitä. Konsernin rahoituspolitiikassa on määriteltä, että pankkeja sitovien käyttämättömien luottolimiittien määrän on oltava vähintään seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvän velan suuruinen. Lisäksi 12 kuukauden jälkeen erääntyvien ulkoisten lainojen painotettu maturiteetti tulee olla vähintään 3 vuotta. Konsernin pitkäaikaisen lainakannan 12 kuukauden jälkeen jäljellä oleva maturiteetti vuoden lopussa oli 5,5 vuotta (4,1).

Konserni on määritellyt riittävän maksuvalmiusvarannon. Siihen luetaan kassavarat ja likvidit sijoitukset sekä pankkeja sitovat käyttämättömät luottolimiitit ja nostamattomat lainat vähennettynä lyhytaikaisilla luotoilla. Maksuvalmiusvarannon katsotaan olevan riittävä, kun se kattaa seuraavien 12 kuukauden arvioidun nettokassavirran mukaan luettuna erääntyvät pitkäaikaiset lainat. Maksuvalmiuden turvaamiseksi konsernilla oli vuoden lopussa 475 miljoonan euron (350) edestä pankkeja sitovia valmiusluottoja, jotka olivat kokonaan käyttämättömänä. Konsernilla on tililimiittejä yhteensä noin 73 miljoonaa euroa (72). Konsernilla on lisäksi ei-sitovia luottolimiittejä yhteensä 75 miljoonaa euroa (75) pankeista sekä 350 miljoonan euron (250) yritystodistusohjelma, josta vuoden lopussa oli käyttämättömänä 98 miljoonaa euroa (94). Alla olevissa taulukoissa on esitetty rahoitusvelkojen erääntymiset.

Konsernin rahoitusvelkojen erääntymisajat 31.12.2011

M€	Valuutta	2012	2013	2014	2015	2016	2017-	Yhteensä	% laina-kannasta
Joukkovelkakirja-lainat	EUR			150				150	14 %
Lainat rahoituslaitoksilta	EUR	26	40	46	46	39	173	370	34 %
	HUF	0						0	0 %
	CNY	7						7	1 %
	USD	1						1	0 %
Eläkelainat	EUR	5	5	5	5	3		24	2 %
	SEK						1	1	0 %
Yritystodistukset	EUR	252						252	23 %
Rahoitus-leasingvelat	EUR	7	6	6	4	4	17	45	4 %
Ostovelat	EUR	246						246	22 %
		544	51	208	55	46	192	1095	100 %

Sopimuksen mukaiset korkovirrat 31.12.2011 voimassa olevien korkojen mukaisesti

M€	EUR	26	23	20	10	8	18
----	-----	----	----	----	----	---	----

Konsernin rahoitusvelkojen erääntymisajat 31.12.2010

M€	Valuutta	2011	2012	2013	2014	2015	2016-	Yhteensä	% laina-kannasta
Joukkovelkakirja-lainat	EUR				150			150	18 %
Lainat rahoituslaitoksilta	EUR	22	20	38	37	37	90	244	29 %
	SEK		33					33	4 %
	CNY	2						2	0 %
	USD	1						1	0 %
Eläkelainat	EUR	7	7	7	7	7	8	42	5 %
	SEK						1	1	0 %
Yritystodistukset	EUR	156						156	18 %
Muut lainat	EUR	1						1	0 %
Rahoitus-leasingvelat	EUR	10	6	5	5	3	16	45	5 %
Ostovelat	EUR	171						171	20 %
		369	66	50	199	47	115	845	100 %

Sopimuksen mukaiset korkovirrat 31.12.2010 voimassa olevien korkojen mukaisesti

M€	EUR	22	20	17	16	6	13
----	-----	----	----	----	----	---	----

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnasta, prosesseista sekä ohjeistuksesta ja raportoinnista vastaa konsernin taloustoiminto. Keskeisimmät luotolla myynnin periaatteet on määritelty yhtiön johdon toimesta ja käytännön luotonvalvontaa tukemaan on laadittu luottopolitiikat maantieteellisesti, alueellisesti tai tytäryhtiöittäin. Asiakkaiden luottoraja- ja luottoriskipäätökset tehdään hallituksen päättämien

valtuuksien mukaisesti ja merkittävimmät riskit arvioidaan yhtiön johdon toimesta. Luottoriskistä ja toimintaympäristön muutoksista raportoidaan konsernin johdolle kuukausittain. Samalla analysoidaan yksityiskohtaisesti merkittävimmät riskit sekä konsernin kannalta että divisioonakohtaisesti.

Rautaruukin myyntisaamisten luottoriskin hallinnan peruslähtökohta on, että jokaisella asiakkaalla on erikseen päätetty luottoraja. Luotolla myynnin periaatteiden mukaisesti luottorajan ylittävä myynti ei ole sallittua. Yhtiön ensisijainen riskienhallintakeino on luottovakuutus ja konsernin luotolla myynnin periaatteiden mukaisesti kaikki myyntisaatatavat pyritään vakuuttamaan. Riskiä vähentävinä tekijöinä otetaan huomioon myös pankkitakaukset ja muut vastaavat vakuudet kuten ennako- ja käteismaksut sekä pankin vahvistamat remburssit ja vientiperittävät. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Rahoitusvarat luokitellut on eritelty liitetiedossa 17 Rahoitusvarat ja -velat luokitellut.

Rautaruukilla ei ole merkittäviä myyntisaamisten riskikeskittymiä, sillä myynti on jakautunut laajalle asiakaskunnalle eikä yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostui konsernin kannalta merkittäväksi. Merkittävä osa myyntisaatavista on vakuutettu ja vakuuttamattomien saatavien määrä on vuoden aikana merkittävästi vähentynyt.

Luottotappioita kirjattiin tilikauden aikana 2,9 miljoonaa euroa (3,4), joka on 0,10 prosenttia (0,14) liikevaihdosta. Tappiot jakaantuivat konsernissa useammalle tytäryhtiölle, joten yksittäiset tappiot eivät olleet tytäryrityksille merkittäviä.

Erääntyneiden osuus myyntisaamisten kokonaismäärästä nousi 20 prosenttiin (16). Alle seitsemän päivää erääntyneenä olleet saatavat muodostivat valtaosan erääntyneiden saamisten määrästä, mikä selittyy suurelta osin ajasta, joka kuluu rahoituslaitosten välisessä maksuliikenteessä ennen kuin suoritus kirjautuu yhtiön tilille. Erääntyneiden saatavien rakenne on lähes koko vuoden noudattanut viime vuoden vastaavaa, eli epävarmuustekijät toimintaympäristössä eivät ole olennaisesti vaikuttaneet myyntisaatavien rakenteeseen.

Myyntisaamiset

M€	2011	2010
Myyntisaamiset	324	325
Erääntyneet		
1-30 pv	49	40
31-60 pv	8	8
61-90 pv	3	3
yli 91 pv	5	3
Erääntyneet yhteensä	66	53

Tilikauden aikana tulosvaikutteisten epävarmojen saamisten määrä nousi 16 miljoonaan euroon. Yllä olevassa taulukossa epävarmat saamiset on vähennetty myyntisaamisten määrästä.

Epävarmat saamiset

M€	2011	2010
Epävarmat saamiset 1.1.	15	23
Epävarmojen saamisten muutos	4	-5
Lopulliset luottotappiot	-3	-3
Epävarmat saamiset 31.12.	16	15
Epävarmojen saamisten jakauma		
Erääntymättömät	0	1
1-30 pv	0	0
31-60 pv	0	0
61-90 pv	0	0
yli 91	15	14
Yhteensä	16	15

Rautaruukilla on hallussaan myyntisaamiin kohdistuvia pankkitakauksia. Takausten merkitys luoton laatua parantavana eränä on kuitenkin pieni sillä niiden määrä on kokonaismyyntisaamiin verrattuna vähäinen.

Vastapuoliriskit

Rahoitustoiminnasta syntyvän vastapuoliriskin minimoimiseksi sopimuksia tehdään ainoastaan alan johtavien ja hyvän luottokelpoisuuden omaavien rahoituslaitosten ja muiden vastapuolten kanssa. Sijoitustoiminnassa vastapuoliriskiä hallitaan määrittelemällä erilliset riskilimiitit vastapuolittain. Pörssin ulkopuolella olevat johdannaissopimukset toteutetaan ISDA - puitesopimuksen tai vastaavan sopimuksen puitteissa. Rahoituksen vastapuoliriskeistä ei tilikauden aikana syntynyt menetyksiä.

Pääoman hallinta

Rautaruukin pääoman hallinnan tavoitteena on turvata liiketoiminnan toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Pääomarakenteen avulla pyritään varmistamaan joustava pääsy pääomamarkkinoille riittävän rahoituksen turvaamiseksi. Lisäksi tavoitteena on säilyttää pääoman kustannus kilpailukykyisenä verrattuna alan muihin toimijoihin.

Pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti nettovelkaantumisasteella (gearing). Strategisena tavoitteena on säilyttää nettovelkaantumisaste noin 60 prosentissa. Korolliset nettorahoitusvelat olivat vuoden 2011 lopussa 770 miljoonaa euroa (621) ja nettovelkaantumisaste oli 60,4 prosenttia (44,7). Korollisiin nettorahoitusvelkoihin sisältyvät rahoitusvelat vähennettyinä rahavaroilla ja lyhytaikaisilla rahoitusvaroilla. Konsernilla on määritelty keskimääräinen pääomankustannus (WACC), jota sovelletaan pääoman allokontiin liittyvässä päätöksenteossa sekä pääoman käytön tehokkuuden arvioinnissa.

Sijoitetun pääoman strateginen tuottotavoite on 20 prosenttia. Konsernin osinkopolitiikkana on jakaa 40-60 prosenttia tilikauden tuloksesta osinkona osakkeenomistajille. Tavoitteena on tasaisesti kasvava osinko, jota määriteltäessä otetaan huomioon liiketoiminnan kasvun vaatimukset.

Nettovelkaantumisaste 31.12.

M€	2011	2010
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	551	477
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	297	198
Rahavarat ja lyhytaikaiset rahoitusvarat	-78	-53
Korolliset nettorahoitusvelat	770	621
Oma pääoma yhteensä	1 275	1 389
Nettovelkaantumisaste	60,4 %	44,7 %

4. Toimintasegmentit

Toimintasegmentit

Liiketoimintasegmentit muodostuvat Rautaruukin organisaatio- ja johtamisrakenteen sekä sisäisen taloudellisen raportoinnin mukaisesti seuraavista raportoitavista divisioonista:

Ruukki Construction

Ruukki Construction toimittaa elinkaari- ja energiatehokkaita teräsrakennusratkaisuja liike-, toimitila- ja teollisuusrakentamiseen, pientaloihin sekä satama- ja väylärakentamiseen.

Ruukki Engineering

Ruukki Engineering toimittaa asennusvalmiita järjestelmiä ja komponentteja konepajateollisuudelle. Keskeisiä tuotealueita ovat ohjaamot sekä erilaiset erikoisteräs- ja muut komponentit.

Ruukki Metals

Ruukki Metals valmistaa ja toimittaa erikoisterästuotteita, muun muassa erikoislujia, kulutusta kestäviä ja erikoispinnoitettuja tuotteita vaativiin sovelluksiin. Teräspalvelukeskukset toimittavat terästuotteita sekä niihin liittyviä esikäsitteily-, logistiikka- ja varastointipalveluita.

Raportoittavat segmentit määräytyvät tuote- ja asiakaslähtöisesti. Segmenttien ulkoinen liikevaihto perustuu myynnin asiakastietoihin. Segmentin myyntiä vastaavat tuotekustannukset perustuvat myytyjen tuotteiden standardikustannuksiin. Segmentteille kohdistetaan myynnin ja hallinnon kustannuksia segmenttien liikevaihdon tai resurssien käytön mukaisessa suhteessa. Segmenttien välillä ei tapahdu sisäistä myyntiä, jota yrityksen johto seuraisi sisäisessä raportoinnissa.

Konsernin tuloslaskelma

M€	2011	2010
Konserniliikevaihto		
Ruukki Construction	757	628
Ruukki Engineering	257	193
Ruukki Metals	1 783	1 581
Muut	1	13
Konserniliikevaihto yhteensä	2 798	2 415
Konsernin liikevoitto		
Ruukki Construction	-6	-43
Ruukki Engineering	-7	-32
Ruukki Metals	52	93
Muut	-16	-30
Konsernin liikevoitto yhteensä	22	-12
Rahoituskulut, netto	-37	-66
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	3	3
Tuloverot	1	-4
Tilikauden tulos	-10	-79

Poistot ja arvonalentumiset

M€	Poistot		Arvonalentumiset	
	2011	2010	2011	2010
Ruukki Construction	28	30	2	1
Ruukki Engineering	8	9	1	4
Ruukki Metals	108	108	1	1
Muut	0	1	0	8
Konserni yhteensä	144	148	5	14

Toimintasegmenttien operatiivinen sijoitettu pääoma

Vuonna 2010 siirryttiin raportoimaan segmenttien varojen sijasta niiden operatiivinen sijoitettu pääoma, koska se on tunnusluku, joka raportoidaan johdolle ja jota johto seuraa. Operatiivinen sijoitettu pääoma on määritetty seuraavasti:

- + Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet
- + Myytävissä olevat sijoitukset
- + Vaihto-omaisuus
- + Myyntisaamiset
- Ostovelat
- Saadut ennakkomaksut

Vertailukauden luvut on esitetty vastaavasti.

Operatiivinen sijoitettu pääoma ja pitkäaikaisten varojen lisäykset	Operatiivinen sijoitettu pääoma		Pitkäaikaisten varojen lisäykset	
M€	2011	2010	2011	2010
Ruukki Construction	425	429	13	12
Ruukki Engineering	163	144	8	13
Ruukki Metals	1 568	1 547	161	143
Muut	20	30	6	5
Konserni yhteensä	2 175	2 150	189	173

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat	
M€	2011	2010	2011	2010
Suomi	761	652	1 070	1 015
Muut Pohjoismaat	914	745	50	54
Itäinen Keski-Eurooppa*	363	291	117	127
Venäjä ja Ukraina	223	188	150	160
Muu Eurooppa	388	372	1	2
Muut maat	148	166	7	8
Konserni yhteensä	2 798	2 415	1 395	1 367

* Itäiseen Keski-Eurooppaan lasketaan mukaan Baltian maat, Bulgaria, Kroatia, Puola, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Tsekin tasavalta ja Unkari

Maantieteellisten alueiden tuotot on määritetty asiakkaiden sijaintipaikan mukaan ja pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo on määritetty varojen sijaintipaikan mukaan.

Maantieteellisten alueiden välillä tapahtuvat liiketoimet toteutetaan noudattaen yleisiä markkinahintoja ja -ehtoja.

Vertailukelpoinen tulos

Ruukin operatiivisen toiminnan ja sen tuloksen paremman ymmärrettävyyden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi vuoden 2010 osavuositarkastuksissa siirryttiin esittämään konsernin lukujen lisäksi segmenttien ja konsernin vertailukelpoinen liikevaihto ja liikevoitto. Vertailukausien tiedot on esitetty vastaavasti.

Vertailukelpoinen liikevaihto ja liikevoitto	Liikevaihto		Liikevoitto	
M€	2011	2010	2011	2010
Ruukki Construction	757	628	-3	-45
Ruukki Engineering	257	193	-7	-28
Ruukki Metals	1 783	1 581	80	126
Muut	0	1	-14	-15
Yhteensä	2 797	2 403	56	38

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Liikevaihdon ja liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat:

Liiketoiminnan muutoksiin liittyvät erät, esimerkiksi

- Yritysrakenteen muutokset (yritysostot ja -myynnit)
- Lopetettuihin ja myytävissä oleviin toimintoihin liittyvät erät, esimerkiksi
 - Vaihto-omaisuuden ja muiden pysyvien ja vaihtuvien vastaavien alaskirjaukset
 - Uudelleenjärjestelyjen kulut
 - Kohdistettujen hankintamenojen ja liikearvojen arvonalentumistappiot

Nykyiseen liiketoimintaan liittymättömät erät, esimerkiksi hintayhteistyösakko.

Jatkuvaan liiketoimintaan liittyvät erät, esimerkiksi

- Suojaustarkoituksessa pidettävien USD- johdannaisten käyvän arvon muutokset, joihin ei IAS 39:n mukaisesti sovelleta suojauslaskentaa (vuonna 2010)
- Masuunin peruskorjaukseen liittyvä matalan käyttöasteen aiheuttama kustannus

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmenteittäin

M€	2011	2010
Konsernin liikevaihtoon vaikuttavat erät		
Muut		
Mo i Rana yksikön liikevaihto	1	12
Konsernin liikevoittoon vaikuttavat erät		
Ruukki Construction		
Realisoitumattomat USD- johdannaisten kurssierot		2
Kulut uudelleenjärjestelyistä	-3	
Ruukki Engineering		
Realisoitumattomat USD- johdannaisten kurssierot		1
Kulut uudelleenjärjestelyistä	0	-5
Lakosta aiheutunut kustannus	0	
Ruukki Metals		
Masuunin peruskorjaukseen liittyvä matalan käyttöasteen aiheuttama kustannus	-25	-18
Lakosta aiheutunut kustannus	-5	
Osakkeiden myyntivoitto	2	
Realisoitumattomat USD- johdannaisten kurssierot		-13
Tuotannon koeajojen kustannus raaka-ainepohjan muutosta varten		-2
Muut		
Mo i Rana yksikön liikevoitto	-2	-11
Vuonna 2006 myytyyn jänneteräsliiketoimintaan liittyvä hintayhteistyösakko		-4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-34	-49

5. Yrityshankinnat ja -myynnit

Vuosi 2011

Yrityshankinnat

Vuonna 2011 ei tapahtunut yrityshankintoja.

Yritysmyyynnit

Vuonna 2011 ei tapahtunut yritysmyyntejä.

Vuosi 2010

Yrityshankinnat

Vuonna 2010 ei tapahtunut yrityshankintoja.

Yritysmyyynnit

Rautaruukki Oyj myi huhtikuussa 2010 Kiinteistö Oy Järvenpään Puurtajankatu 2:n kolmella miljoonalla eurolla.

6. Myytävänä olevat toiminnot

Joulukuussa 2009 Rautaruukki ilmoitti käynnistävänsä selvityksen Ruukki Engineering -segmenttiin kuuluneen laivanrakennusprofiileja ja tuulivoimalatornien laippa-aihoita valmistavan Norjan Mo i Ranan yksikön toimintojen uudelleenjärjestämiseksi. Yksikön vuoden 2009 liikevaihto oli 49 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli -30 miljoonaa euroa. Tehtaan taloudellisen tilan korjaamiseksi päätettiin selvittää tulevaisuuden vaihtoehdot, mukaan lukien toiminnan lopettaminen osittain tai kokonaan. Tähän liittyen yksikön henkilöstön kanssa aloitettiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden piirissä oli noin 110 henkilöä.

Syyskuussa 2010 tehdyn päätöksen mukaisesti tehtaasta luovutaan, ja siihen liittyvät varat ja velat on esitetty taseessa erillään konsernin muista varoista ja veloista. Mo i Ranan yksikön varat ja velat arvostettiin 30.9.2010 kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Samassa yhteydessä yksikkö luokiteltiin luovutettavien erien ryhmään. Aineellisesta käyttöomaisuudesta kirjattiin tässä yhteydessä 8 miljoonan euron arvonalentuminen, joka on esitetty poistoissa ja arvonalentumisissa. Yksikkö ei edusta merkittävää liiketoimintaa tai maantieteellistä toiminta-aluetta, joten se ei täytä lopetetun toiminnon kriteereitä.

Mo i Ranan yksikön varat ja velat 31.12.

M€	2011	2010
Varat		
Vaihto-omaisuus	1	2
Laskennalliset verosaamiset	12	14
Myynti- ja muut saamiset	0	0
Rahavarat	0	0
Varat yhteensä	14	15
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	1	3
Varaukset	4	5
Velat yhteensä	5	7

7. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot

M€	2011	2010
Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden myyntivoitot	7	3
Saadut avustukset	5	5
Muut	7	8
Yhteensä	19	15

Liiketoiminnan muut kulut

M€	2011	2010
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0	1

8. Toimintokohtaisten kulujen erittely

M€	2011	2010
Raaka-aineet, materiaalit ja tarveaineet	1 224	1 283
Työsuhde-etuudet	489	472
Ulkopuoliset palvelut	291	272
Rahdit	251	235
Poistot ja arvonalentumiset	149	162
Energia ja polttoaineet	154	146
Vuokrat	32	37
Muut	69	57
Valmistus omaan käyttöön	-11	-16
Vaihto-omaisuuden muutos	147	-206
Yhteensä	2 794	2 441

Toimintokohtaiset kulut sisältävät myyjiä suoritteita vastaavat kulut, myynnin ja markkinoinnin sekä hallinnon kulut.

Tilintarkastajien palkkiot

te	2011	2010
Lakisääteinen tilintarkastus	1 259	1 310
Muu tilintarkastus	162	115
Veroneuvonta	246	209
Muut palvelut	37	404
Yhteensä	1 703	2 038

9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

M€	2011	2010
Palkat ja palkkiot	395	379
Voittopalkkiot		
Osakepalkitseminen		
myönnetty osakkeina maksettavat etuudet	0	0
myönnetty käteisvaroina maksettavat etuudet	0	
Eläkevakuutusmaksut ja eläkkeet		
maksupohjaiset eläkejärjestelyt	52	52
etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	1	2
Muut henkilösivukulut	41	39
Yhteensä	489	472

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut toiminnoittain

M€	2011	2010
Hankinta ja valmistus	355	340
Myynti ja markkinointi	65	62
Hallinto	69	70
Yhteensä	489	472

Johdon työsuhde-etuuksista kerrotaan liitetiedossa 34 Lähipiiri-informaatio ja osakepalkitsemisesta liitetiedossa 28 Osakepalkitseminen.

Henkilöstö keskimäärin toiminnoittain

	2011	2010
Hankinta ja valmistus	9 379	9 179
Myynti ja markkinointi	1 175	1 226
Hallinto	1 267	1 288
Yhteensä	11 821	11 693

10. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin

M€	2011	2010
Aineettomat hyödykkeet	19	20
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	27	28
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	98	100
Poistot yhteensä	144	148
Arvonalentumiset	5	14
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	149	162

Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain

M€	2011	2010
Hankinta ja valmistus	137	151
Myynti ja markkinointi	2	2
Hallinto	10	9
Yhteensä	149	162

Poistot sisältävät rahoitusleasingsopimuksilla hankittujen rakennusten ja rakennelmien poistoja 3 miljoonaa euroa (3) sekä koneiden ja kaluston poistoja 3 miljoonaa euroa (4). Arvonalentumiset sisältyvät myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin eikä aiemmin kirjattuja arvonalentumistappioita ole peruttu.

11. Rahoitustuotot ja -kulut

M€	2011	2010
Osinkotuotot	0	0
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	1	2
Tuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista rahoitusvarioista	0	1
Muut rahoitustuotot	0	0
Rahoitustuotot yhteensä	2	2
Korkokulut jaksotettuun hankintahintaan kirjatusta rahoitusveloista	-30	-26
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista rahoituseristä	-6	-8
Aktivoidut vieraan pääoman menot	3	2
Arvon alentumistappiot lainasaamisista	0	-33
Muut rahoituskulut	-6	-5
Rahoituskulut yhteensä	-39	-70
Valuuttakurssivoitot lainoista ja muista saamisista	19	37
Valuuttakurssivoitot ei suojauslaskennan alaisista valuuttajohdannaisista	33	26
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista	1	
Valuuttakurssivoitot yhteensä	53	63
Valuuttakurssitappiot lainoista ja muista saamisista	-35	-32
Valuuttakurssitappiot ei suojauslaskennan alaisista valuuttakurssijohdannaisista	-18	-25
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoituslainoista		-4
Valuuttakurssitappiot yhteensä	-53	-61
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-37	-66

Suojauslaskennan alaisista sähköjohdannaisista on kirjattu tuloslaskelmaan oikaisemaan sähköostoja alle miljoona euroa (+3). Suojauslaskennan alaisten sinkkijohdannaisien realisoitunut tulos oli +3 miljoonaa euroa (+2). Suojauslaskennan alaisista valuuttajohdannaisista on kirjattu tuloslaskelmaan oikaisemaan raaka-aineostoja -2 miljoonaa euroa (-). Rahoitustuotoissa ja -kuluissa esitettyjen kurssierojen lisäksi konsernin liikevoittoon sisältyi alle miljoona euroa myynnin kurssieroja, joihin ei sisällynyt kurssieroja johdannaisista (-7, josta johdannaisten osuus oli -7) ja -5 miljoonaa euroa ostojen kurssieroja, joihin ei sisällynyt kurssieroja johdannaisista (+3, josta johdannaisten osuus +6).

Rautaruukki Oyj:n osakkuusyhtiön Oy Ovako Ab:n myynti toteutui 2006 ja siihen liittyen Rautaruukille syntyi lainasaatava Ovakolta. Elokuussa 2010 pääomasijoittaja Triton osti Ovakoon kuuluvien Bar-, Bright Bar- ja Tube and Ring -yhtiöiden koko osakekannan. Sopimusjärjestelyn seurauksena Rautaruukki luopui saatavastaan ja sai vastikkeeksi arvopaperin, joka oikeuttaa noin 2,2 prosentin omistusosuuteen Ovakossa. Rautaruukki kirjasi lainasaatavastaan 33 miljoonan euron arvonalentumistappion vuonna 2010.

12. Tuloverot

M€	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-9	-1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	-2
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	10	-2
Yhteensä	1	-4

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot eroavat Suomen yhteisöverokannan, 26 prosenttia, mukaisesta tuloverosta seuraavasti:

M€	2011	2010
Tulos ennen veroja	-12	-74
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	3	19
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	-3	-4
Verokantojen muutosten vaikutus	-1	-1
Verovapaat tuotot ja vähennyskelvottomat kulut	-1	-13
Kirjaamattomien verotappioiden hyödyntäminen	1	1
Tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-2	-7
Muut jaksotuserot	4	-1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	2
Verot tuloslaskelmassa	1	-4

Suomen yhteisöverokanta laskee 26 prosentista 24,5 prosenttiin vuonna 2012.

Konsernin laajaan tulokseen kirjatut verot ja muu erittely laskennallisten verojen muutoksesta on esitetty liitetiedossa 20 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, M€	-10	-79
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, 1 000 kpl	138 862	138 864
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	-0,07	-0,57

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, M€	-10	-79
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, M€	-10	-79
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, 1 000 kpl	138 862	138 864
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, 1 000 kpl	138 862	138 864
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, €	-0,07	-0,57

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

M€	2011	2010
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	21	21
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Vähennykset yritysmyyntien kautta		0
Kurssierot	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	21	21
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	709	703
Lisäykset	35	20
Vähennykset	-3	-15
Vähennykset yritysmyyntien kautta		-3
Kurssierot	0	4
Hankintameno 31.12.	741	709
Kertyneet poistot 1.1.	-353	-337
Vähennysten kertyneet poistot	3	15
Vähennysten kertyneet poistot, yritysmyyntit		0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-28	-29
Kurssierot	-3	-2
Kertyneet poistot 31.12.	-382	-353
Kirjanpitoarvo 31.12.	359	356
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 468	2 336
Lisäykset	171	157
Vähennykset	-48	-31
Siirrot käyttöomaisuuserien välillä	11	
Kurssierot	-6	6
Hankintameno 31.12.	2 596	2 468
Kertyneet poistot 1.1.	-1 768	-1 684
Vähennysten kertyneet poistot	48	27
Vähennysten kertyneet poistot, yritysmyyntit	0	0
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-100	-109
Kurssierot	2	-3
Kertyneet poistot 31.12.	-1 818	-1 768
Kirjanpitoarvo 31.12.	778	700
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	103	120
Muutokset	-47	-17
Kirjanpitoarvo 31.12.	56	103
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 214	1 180

Aineellisten hyödykkeiden hankintameno on vuonna 2011 aktivoitu korkoja 3 miljoonaa euroa (2). Käytetty rahoitusmenokerroin oli keskimäärin 3,2 prosenttia (3,8).

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

M€	2011	2010
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno	43	38
Kertyneet poistot	-27	-18
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	19
Koneet ja kalusto		
Hankintameno	45	44
Kertyneet poistot	-23	-28
Kirjanpitoarvo 31.12.	22	16

Konserni on vuokrannut eripituisilla rahoitusleasingsopimuksilla rakennuksia sekä koneita ja kalustoa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tilikauden lisäykseen sisältyy 11 miljoonaa euroa rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä (-).

15. Aineettomat hyödykkeet

M€	2011	2010
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	104	103
Arvon alentumiset		-2
Kurssierot	-2	4
Kirjanpitoarvo 31.12.	103	104
Asiakassuhteet		
Hankintameno 1.1.	48	47
Lisäykset	1	
Vähennykset	-3	
Kurssierot	0	1
Hankintameno 31.12.	46	48
Kertyneet poistot 1.1.	-28	-21
Vähennysten kertyneet poistot	3	
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-5	-7
Kertyneet poistot 31.12.	-30	-28
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	20
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	183	188
Lisäykset	14	9
Vähennykset	-1	-15
Siirrot käyttöomaisuuserien välillä	3	
Kurssierot	0	1
Hankintameno 31.12.	200	183
Kertyneet poistot 1.1.	-148	-147
Vähennysten kertyneet poistot	1	14
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-15	-14
Siirrot käyttöomaisuuserien välillä	2	
Kurssierot	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-160	-148
Kirjanpitoarvo 31.12.	40	35

M€	2011	2010
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	13	6
Muutokset	-4	7
Kirjanpitoarvo 31.12.	8	13
Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	64	68

Konsernin aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin liikearvosta ja hankituista ohjelmistoista. Konsernilla ei ole rajoittamattoman vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä eikä olennaista määrää sisäisesti valmistettuja aineettomia hyödykkeitä.

Päästöoikeudet

Päästöoikeuksien vastikkeettomassa alkujaossa EU-päästökaupan toiselle kaudelle 2008-2012 myönnettiin päästökaupan piiriin kuuluville Raahen ja Hämeenlinnan tehtaille Suomessa yhteensä 23,5 miljoonaa päästöoikeutta. Euroopan komissio hyväksyi huhtikuun 2011 lopulla EU:n päästökauppajärjestelmässä vuosina 2013-2020 sovellettavat uudet päästökertoimet, jotka koskevat vastikkeettomasti jaettavia päästöoikeuksia. Näitä koskevat jakosäännöt on harmonisoitu uudella päästökauppakaudella siten, että maakohtaiset kiintiöt poistuvat ja ilmaiset päästöoikeudet perustuvat kaikille samoihin hiilidioksiditehokkuuden huomioiviin päästökertoimiin. EU aikoo vähentää ilmaisten päästöoikeuksien määrää asteittain. Ruukin Raahen ja Hämeenlinnan tehtaat hakivat päästöoikeuksia vuonna 2011 kaudelle 2013-2020. Oikeuksien jako perustuu terästeollisuuden tehokkuuden eurooppalaisiin vertailuarvoihin. Tämän hetken arvion mukaan lopulliset tiedot päästöoikeuksien ilmaisjaosta tulevat tietoon vuoden 2012 aikana.

Päästöoikeuksien, päästövähennemien ja päästövähennemiä tuottavien rahasto-osuuksien arvo taseessa tilikauden päättyessä oli yhteensä 3 miljoonaa euroa (3). Vuonna 2011 päästöoikeuskaupankäynnin tuloksena syntyi tuottoja 4 miljoonaa euroa (9). Toteutuneet päästöoikeusjärjestelmän piirissä olevat hiilidioksidipäästöt vuonna 2011 olivat noin 4 miljoonaa tonnia (4), ja näitä vastaavat noin 4 miljoonaa päästöoikeutta palautetaan 30.4.2012 mennessä.

Liikearvo toimintasegmenteittäin ja arvonalentumistestaus

M€	2011	2010
Ruukki Construction	66	67
Ruukki Engineering	25	25
Ruukki Metals	12	12
Yhteensä	103	104

Liikearvo on kohdistettu arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Rahavirtaa tuottavat yksiköt vastaavat määritettyjä konsernin toimintasegmenttejä, tasoa, jolla johto seuraa liiketoimintaa ja siihen liittyvää liikearvoa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty perustuen käyttöarvolaskelmiin. Laskelmat perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat kolme vuotta. Ennakoidut rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkeen. Diskonttaus korkona on käytetty 9,65 prosenttia (9,90) kaikkien rahavirtaa kerryttävien yksiköiden osalta.

Rahavirtojen kasvuennusteet heijastavat johdon näkemystä myynnin ja kustannuserien kehittämisestä ennustekauden aikana. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on huomioitu käyttäen yhden prosentin kasvuoletusta. Käytetty kasvuoletus ei ylitä toimialan pitkäaikaista keskimääräistä kasvua.

Laskelmien toteutumiseen vaikuttavat seuraavat käytetyt oletukset: terästuotteiden ja raaka-aineiden markkinahinnat, rakentamisen ja konepajateollisuuden suhdanteet sekä valuuttakurssikehitys. Johdon käyttämät oletukset perustuvat aikaisempaan kokemukseen sekä yleiseen näkemykseen alan tulevaisuudesta.

Suoritettujen arvonalentumistestien tuloksena konsernilla ei ole arvonalentumiskirjaustarvetta.

Arvonalentumistestauksessa määritetyt kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittävät selvästi testattujen yksiköiden kirjanpitoarvot, joten johdon käsityksen mukaan laskelmissa käytettyjen keskeisten oletusten jokseenkin mahdollinen muutos ei aiheuttaisi arvonalentumistilannetta.

16. Osuudet osakkuusyrityksissä

Osakkuusyritysten yhdistetyt tiedot

M€	Liikevaihto	Tulos	Varat	Velat
2011				
Osakkuusyritykset yhteensä	212	12	100	40
2010				
Osakkuusyritykset yhteensä	177	8	98	45

Osakkuusyritykset

Nimi	Maa	Kotipaikka	Omistus- osuus %
Bet-Ker Oy	Suomi	Ylivieska	44,4
Heléns Rör AB	Ruotsi	Halmstad	25,0

Osakkuusyrityksiin ei sisälly noteerattuja yrityksiä. Osakkuusyritysten tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyritysten tulokset on yhdistelty konserniin käyttäen alustavia lukuja, mikäli osakkuusyritysten tilinpäätökset eivät ole valmistuneet konsernitilinpäätöksen aikataulussa.

17. Rahoitusvarat ja -velat luokittain

31.12.2011

M€	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävis- sä olevat rahoitus- varat	Jaksotet- tuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Suojaus- laskennan piirissä olevat johdan- naiset	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset varat							
Myytävissä olevat sijoitukset			13			13	13
Korolliset lainasaamiset		1				1	1
Johdannaissopimukset					0	0	0
Muut saamiset		4				4	4
Lyhytaikaiset varat							
Myyntisaamiset		324				324	324
Muut saamiset		7				7	7
Johdannaissopimukset	5				17	22	22
Lyhytaikaiset rahoitusvarat		37				37	37
Rahavarat		41				41	41
Kirjanpitoarvo arvostusluokittain	5	413	13		17	448	448
Pitkäaikaiset velat							
Rahoitusvelat				551		551	559
Johdannaissopimukset					7	7	7
Muut velat				14		14	14
Lyhytaikaiset velat							
Rahoitusvelat				297		297	297
Johdannaissopimukset	4				8	12	12
Ostovelat				246		246	246
Kirjanpitoarvo arvostusluokittain	4			1 109	15	1 127	1 136

31.12.2010

M€	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävis- sä olevat rahoitus- varat	Jaksotet- tuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- velat	Suojaus- laskennan piirissä olevat johdan- naiset	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset varat							
Myytävissä olevat sijoitukset			13			13	13
Korolliset lainasaamiset		1				1	1
Johdannaissopimukset					4	4	4
Muut saamiset		4				4	4
Lyhytaikaiset varat							
Myyntisaamiset		325				325	325
Muut saamiset		8				8	8
Johdannaissopimukset	3				14	17	17
Lyhytaikaiset rahoitusvarat	8	5				14	14
Rahavarat		40				40	40
Kirjanpitoarvo arvostusluokittain	11	382	13		18	424	424
Pitkäaikaiset velat							
Rahoitusvelat				477		477	482
Johdannaissopimukset					3	3	3
Muut velat				14		14	14
Lyhytaikaiset velat							
Rahoitusvelat				198		198	198
Johdannaissopimukset	17				0	17	17
Ostovelat				171		171	171
Kirjanpitoarvo arvostusluokittain	17			860	3	880	886

18. Myytävissä olevat sijoitukset

M€	2011	2010
1.1.	13	12
Lisäykset	1	0
Vähennykset	0	0
31.12.	13	13

Myytävissä olevat sijoitukset muodostuvat noteeraamattomien yritysten osakkeista, joissa Rautaruukin osuus äänivallasta on alle 20 prosenttia. Sijoitukset on kirjattu hankintamenoon, koska niiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.

19. Muut pitkäaikaiset saamiset

M€	2011	2010
Korolliset lainasaamiset	1	1
Muut pitkäaikaiset saamiset	4	8
Yhteensä	5	9

Pitkäaikaisten lainasaamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 17 Rahoitusvarat ja -velat luokittain.

20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2011

M€	1.1.	Kirjattu tuloslas- kelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Varaukset	3	1		0	4
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	2	2		-2	2
Rahoitusleasing	3	-1		0	2
Työsuhde-etuudet	12	-1	2	0	12
Johdannaisten arvostus käypään arvoon		5	6	-5	7
Verotukselliset tappiot	95	4		-2	97
Muut erät	4	1		-1	4
Yhteensä	120	10	8	-10	128
Esitetty myytävänä olevan toiminnon varoissa	-14				-12
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-80				-89
Laskennalliset verosaamiset taseessa	26				27
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	108	-1		0	107
Johdannaisten arvostus käypään arvoon	4	4	4	-5	7
Muut erät	7	-3		-4	0
Yhteensä	119	0	4	-9	114
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-80				-89
Laskennalliset verovelat taseessa	39				25

Laskennallisten verojen muutokset vuonna 2010

M€	1.1.	Kirjattu tuloslas- kelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Varaukset	3	1		0	3
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	0	2		0	2
Rahoitusleasing	4	-1			3
Työsuhde-etuudet	12	-3	2	0	12
Verotukselliset tappiot	87	7		1	95
Muut erät	7	-3		0	4
Yhteensä	113	3	2	2	120
Siirto myytävänä olevan toiminnon varoihin					-14
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-74				-80
Laskennalliset verosaamiset taseessa	39				26
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	106	1		0	108
Johdannaisten arvostus käypään arvoon	0	1	4	0	4
Muut erät	4	3		0	7
Yhteensä	110	4	4	1	119
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-74				-80
Laskennalliset verovelat taseessa	37				39

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on esitetty taseessa netotettuna siinä tapauksessa, että yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verosaaminen ja -velka keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Konsernilla oli 31.12.2011 verotuksellisia tappioita 119 miljoonaa euroa (106), joista ei ole kirjattu verosaamista, koska kyseisten tappioiden hyödyntäminen on epävarmaa. Verotuksellisista tappioista 57 miljoonaa euroa (58) on tappioita, joiden käyttöaika on rajoitettu 5 vuoteen niiden syntymisestä laskettuna.

Tappioista kirjattu laskennallinen verosaaminen koostuu pääosin konsernin suomalaisten yhtiöiden tappioista kirjatusta saamisesta. Johto arvioi, että yhtiöille kertyy tulevina vuosina verotettavaa tuloa, josta tappiot voidaan vähentää.

Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, sillä varojen jakaminen lähitulevaisuudessa on epätodennäköistä.

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät verot

M€	2011			2010		
	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaus	-11	3	-8	14	-4	10
Muuntoerot	-6		-6	18		18
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-7	2	-5	-9	2	-7
Yhteensä	-24	5	-19	23	-1	22

21. Vaihto-omaisuus

M€	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	292	239
Valmiit ja keskeneräiset tuotteet	428	401
Yhteensä	720	640

Päättäneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 4 miljoonaa euroa (4), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastamaan sen nettorealisointiarvoa. Aikaisemmin tehtyjä vaihto-omaisuuden kulukirjauksia peruttiin 3 miljoonaa euroa (9) nettorealisointiarvojen kohoamisen seurauksena.

22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

M€	2011	2010
Myyntisaamiset	321	319
Myyntisaamiset osakkuusyrityksiltä	3	5
Myyntisaamiset yhteensä	324	325
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	36	28
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset: suojauslaskennassa	17	14
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset: ei suojauslaskennassa	5	3
Muut saamiset	21	44
Muut saamiset yhteensä	79	89

Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 17 Rahoitusvarat ja -velat luokittain.

Myyntisaamisten ikäjakautuma ja arvonalentumistappiot on esitetty liitetiedossa 3 Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

23. Johdannais sopimukset

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisten nimellismäärät ja käyvät arvot. Käypien arvojen laskenta perustuu saatavilla oleviin markkinahintoihin. Optioiden osalta käytetään yleisiä arvostusmalleja. Nimellismäärät eivät vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia ja ne sisältävät myös suljettuja sopimuksia.

Rahavirran suojaukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

	Nimellismäärä				Käypä arvo, M€					
	Voimassaoloaika				Positiivinen			Negatiivinen		
	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteen- sä	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta
31.12.2011										
Sinkkijohdannaiset										
Termiinit, tonneja	12 000			12 000	0			-2		
Sähköjohdannaiset										
Termiinit, GWh	476	956	166	1 598	0	0		-5	-6	-1
Valuuttajohdannaiset										
Termiinit	230			230	15			0		
Optiot										
Ostetut	27			27	1					
Myytyt	25			25				0		
31.12.2010										
Sinkkijohdannaiset										
Termiinit, tonneja	13 500	6 000		19 500	6	2				
Sähköjohdannaiset										
Termiinit, GWh	466	957	236	1 659	8	2	0	0	-3	-1

Käyvän arvon suojaukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

	Nimellismäärä, M€				Käypä arvo, M€					
	Voimassaoloaika				Positiivinen			Negatiivinen		
	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteen- sä	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta
31.12.2011										
Korkojohdannaiset										
31.12.2010										
Korkojohdannaiset	75			75	0					

Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa

	Nimellismäärä, M€				Käypä arvo, M€					
	Voimassaoloaika				Positiivinen			Negatiivinen		
	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	Yhteen- sä	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta	<1 vuosi	1-5 vuotta	>5 vuotta
31.12.2011										
Valuuttajohdannaiset										
Termiinit	283			283	4			-2		
Optiot										
Ostetut	120			120	1					
Myytyt	240			240				-1		
31.12.2010										
Valuuttajohdannaiset										
Termiinit	544			544	2			-13		
Optiot										
Ostetut	138			138	1			-3		
Myytyt	137			137						

Rahavirtoja suojaavien johdannaisten realisoitumaton tulos kirjataan omaan pääomaan siltä osin, kun suojaus on tehokas. Muut käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Ennustettujen suojauksen kohteena olevien kassavirtojen arvioidaan toteutuvan samalla ajanjaksolla kuin yllä eriteltyt johdannaiset. Suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista tuloslaskelmaan kirjattu tehottomuus oli vuonna 2011 noin miljoona euroa (alle miljoona). Tehottomuus on aiheutunut sähköostoja suojaavista sopimuksista ja on kirjattu tuloslaskelmaan oikaisemaan energiakuluja. Käyvän arvon suojaukset ovat olleet erittäin tehokkaita. Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin tulosvaikutukset vuonna 2011 olivat vähäisiä. Käyvän arvon suojaus on päättynyt tilikauden 2011 aikana.

Konsernilla ei ollut merkittäviä kytkettyjä johdannaisia 31.12.2011 eikä 31.12.2010.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

31.12.2011	1 taso	2 taso	3 taso
Käypään arvoon arvostetut varat			
Valuuttajohdannaiset		5	
Valuuttajohdannaiset (rahavirran suojaus)		16	
Hyödykejohdannaiset (rahavirran suojaus)			
Sähkö		0	
Sinkki		0	
Myytavissä olevat sijoitukset			13
Käypään arvoon arvostetut velat			
Valuuttajohdannaiset		-4	
Valuuttajohdannaiset (rahavirran suojaus)		-1	
Hyödykejohdannaiset (rahavirran suojaus)			
Sähkö		-11	
Sinkki		-2	
31.12.2010	1 taso	2 taso	3 taso
Käypään arvoon arvostetut varat			
Valuuttajohdannaiset		3	
Korkojohdannaiset (käyvän arvon suojaus)		0	
Hyödykejohdannaiset (rahavirran suojaus)			
Sähkö		10	
Sinkki		7	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset		8	
Myytavissä olevat sijoitukset			13
Käypään arvoon arvostetut velat			
Valuuttajohdannaiset		-16	
Hyödykejohdannaiset (rahavirran suojaus)			
Sähkö		-3	

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään käyttämällä raportointikauden päättämispäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvon menetelmällä, joka perustuu tilikauden päättämispäivän markkinainformaatioon. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Optiot arvostetaan yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja käyttäen. Muiden kuin johdannaissopimusten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen sopimusten maturiteetti huomioon ottaen.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuus- tai velkaerien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Tason 2 käypien arvojen määrittämisessä on käytetty yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa. Se hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on luokiteltu, on määritetty alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Johdannaisten käyvän arvon määrittämiseen käytetyt diskonttauskorot olivat välillä 0,3-2,8 prosenttia. Tason 3 sijoitusten erittely on esitetty liitetiedossa 18 Myytävissä olevat sijoitukset.

24. Lyhytaikaiset rahoitusvarat

M€	2011	2010
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat		8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat lainat ja muut saamiset ryhmästä	37	5
Yhteensä	37	14

Sisältää yritystodistuksia, sijoitustodistuksia ja lyhyitä määräaikaistalletuksia sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Rahoitusvarojen duraatio ei ylitä 3 kuukautta.

25. Rahavarat

M€	2011	2010
Rahavarat	41	40
Yhteensä	41	40

Rahavirtalaskelmassa esitetyt rahavarat muodostuvat seuraavasti:

M€	2011	2010
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat		8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat lainat ja muut saamiset ryhmästä	37	5
Rahavarat	41	40
Yhteensä	78	53

26. Osakkeet ja osakepääoma

Rautaruukki Oyj:llä on yksi osakesarja ja 1 ääni per osake. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa per osake. Rekisteröity osakepääoma 31.12.2011 oli 238 485 222,50 euroa (238 485 222,50). Osakepääoma on kokonaisuudessaan maksettu.

Muutokset osakkeiden lukumäärässä

Kpl	Liikkeeseen lasketut osakkeet	Omat osakkeet	Ulkona olevat osakkeet
1.1.2010	140 285 425	1 421 575	138 863 850
Palautuneet osakkeet		1 476	
31.12.2010	140 285 425	1 423 051	138 862 374
31.12.2011	140 285 425	1 423 051	138 862 374

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden markkina-arvo 31.12.2011 oli 10,1 miljoonaa euroa (24,9).

27. Oman pääoman rahastot

M€	2011	2010
Ylikurssirahasto	220	220
Muuntoerot	-29	-23
Omat osakkeet	-6	-6
Osakepalkitsemisrahasto	0	
Käyvän arvon ja muut rahastot	3	11

Rautaruukki Oyj:n ylikurssirahasto 220 miljoonaa euroa on kertynyt vuosina 1988-2007 toteutettujen osakeantien ja optiolainoilla tapahtuneiden osakemerkintöjen emissiovoitoista. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölain mukaan sidottua omaa pääomaa eikä ylikurssirahastoa ole mahdollista enää kerryttää. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa osakepääoman alentamista koskevien säännösten mukaisesti, ja ylikurssirahastoa voidaan käyttää osakepääoman korottamiseen rahastokorotuksena.

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätösten muuntamisesta euroiksi syntyneet muuntoerot.

Rautaruukki Oyj:llä oli 31.12.2011 hallussaan omia osakkeita 1 423 051 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 4,27 euroa ja osuus osakepääomasta ja äänimäärästä 1,0 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,4 milj. euroa.

Käyvän arvon ja muut rahastot sisältävät tulevaisuuden rahavirtojen suojaamiseen tehtyjen suojausinstrumenttien käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan.

Omat osakkeet, osakepalkitsemisrahasto sekä käyvän arvon ja muut rahastot sisältyvät taseen erään kertyneet voittovarot ja muut rahastot.

28. Osakepalkitseminen

Rautaruukissa on ollut johdon ja avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmiä pitkäaikaisina suoritusperusteisina kannustinjärjestelminä vuodesta 2000.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2011-2013

Hallitus päätti joulukuussa 2010 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän käyttöönotosta. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 100 henkilöä.

Järjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Lisäksi järjestelmässä on kolmen vuoden ansaintajakso 1.1.2011–31.12.2013. Yhtiön hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin jakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2011 perustuu konsernin liikevaihdon kasvuun ja sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE) ja ansaintajaksolta 2011–2013 konsernin strategisiin tavoitteisiin.

Mahdolliset palkkiot maksetaan ansaintajaksoa seuraavan vuoden aikana. Ansaintajaksolta 2011–2013 mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2014. Palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veroluonteiset kulut. Järjestelmästä maksettavan palkkion arvo kolmen vuoden aikana on korkeintaan avainhenkilön kolmen vuoden bruttopalkka.

Osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kolmen vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta. Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava osakkeita myös sitouttamisjakson jälkeen, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen bruttovuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin työ- tai toimisuhte konserniyhtiöön jatkuu.

Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot ansaintajaksilta 2011 ja 2011–2013 vastaavat yhteensä enintään noin 1 200 000 Rautaruukki Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Osakepalkkiojärjestelmään kuuluvat henkilöt eivät ole mukana henkilöstölle suunnatussa konsernin voittopalkkiojärjestelmässä.

Muutokset annettavien osakkeiden määrässä

Osakemäärä, kpl	2011	2010
1.1.	256 500	157 310
Myönnetyt osakepalkkiot	299 750	265 000
Annetut osakkeet		
Mitätöidyt osakepalkkiot	-279 500	-165 810
31.12.	276 750	256 500

Osakemäärien muutoksessa on esitetty osakkeina annettavan enimmäismäärän muutokset. Asetettujen tavoitteiden toteutuminen vaikuttaa annettujen osakkeiden määrään. Myönnettyjen osakepalkkioiden ja annettujen osakkeiden erotus sekä yrityksen palveluksesta lähteneiden henkilöiden osuus osakemäärästä on esitetty kohdassa Mitätöidyt osakepalkkiot.

Avainhenkilöille myönnetyt osakepalkkiot

Vuosi	Myöntämispäivä*	Osakkeina annettava enimmäismäärä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämispäivänä, €
2011	8.4.2011	276 750	17,21
2010	27.3.2010	265 000	16,31

* myöntämispäivä = päivä johon mennessä henkilöt ilmoittivat osallistumisestaan osakepalkkiojärjestelmään

Annetut osakkeet

Ansaintajaksolta 2010 eivät kriteerit täyttyneet, eikä osakepalkkioita maksettu vuonna 2011.

Osakepalkkiojärjestelmien kustannukset vuonna 2011

Ansaintajakso	Henkilöä	Kesken olevat ansaintajaksot, M€
2011	99	0
2010	100	

29. Eläkevelvoitteet

Konsernilla on Suomessa Rautaruukin Eläkesäätiön ja vakuutusyhtiöiden kautta järjestettyjä etuuspohjaisia lisäeläkejärjestelyjä sekä vakuutusyhtiöiden kautta järjestetty lakisääteinen maksupohjainen TyEL eläketurva. Lisäksi konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Norjassa ja Saksassa.

Alla on esitetty konsernin etuuspohjaisia järjestelyjä koskevat tiedot yhteenlaskettuna.

Taseen etuuspohjainen eläkevelka (+) / eläkevara (-) määräytyy seuraavasti

M€	2011	2010
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	21	23
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	150	144
Varojen käypä arvo	-140	-140
Ali-/yliKate	31	27
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	4	5
Esitetty myytävänä olevan toiminnon veloissa	0	-2
Nettomääräinen eläkevelka (+) / eläkevara (-)	34	31
Eläkejärjestelyn varat taseessa		
Eläkevelka taseessa	34	31
Netto	34	31

Tulosvaikutteinen etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti

M€	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	3	4
Korkomenot	7	8
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	-8	-8
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-1	-1
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteiden täyttäminen		-1
Eläkekulu	1	2

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto vuonna 2011 oli negatiivinen 3 miljoonaa euroa (positiivinen 9).

Velvoitteen nykyarvon muutokset

M€	2011	2010
Velvoite 1.1.	168	170
Työsuorituksesta johtuvat menot	3	4
Korkomenot	7	8
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	4	8
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot		0
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteiden täyttäminen		-10
Maksetut etuudet	-12	-11
Kurssierot	0	-1
Velvoite 31.12.	170	168

Järjestelyihin kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset

M€	2011	2010
Varojen käyvät arvot 1.1.	140	141
Varojen odotettu tuotto	8	8
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-5	1
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	5	3
Maksetut etuudet	-10	-9
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteiden täyttäminen		-5
Kurssierot	1	2
Varojen käyvät arvot 31.12.	140	140

Rautaruukin eläkesäätiön varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin

%	2011	2010
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	16	21
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit, pitkäaikaiset	70	70
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit, lyhytaikaiset	6	2
Kiinteistöt	3	2
Muut	5	5

Rautaruukin Eläkesäätiön varat sisältävät Rautaruukki Oyj:n osakkeita, joiden käypä arvo on 2 miljoonaa euroa (4) sekä konsernin käytössä olevia kiinteistöjä käyvältä arvoltaan 2 miljoonaa euroa (2).

Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto pohjautuu kyseisille varoille arvioitavissa oleviin pitkän aikavälin tuottoihin. Arvio heijastaa omaisuuserän pitkän aikavälin toteutuneita tuottoja kyseessä olevilla markkinoilla.

Käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset vaihtelivat seuraavasti

%	2011	2010
Diskonttauskorko	3,2-4,6	4,0-4,5
Varojen odotettu tuotto	4,0-6,5	4,0-6,5
Arvioidut palkankorotukset	3,0-4,1	2,3-3,0
Inflaatio	1,0-2,0	1,0-2,0

Eläkejärjestelyihin liittyvät velvoitteet ja varat

M€	2011	2010	2009	2008	2007
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuva velvoite	-170	-168	-170	-568	-593
Järjestelyihin kuuluvat varat	140	140	141	604	665
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-30	-27	-29	36	73

Kokemusperäiset tarkistukset

Järjestelyjen velvoitteisiin, voitot (-) ja tappiot (+)

	0	-1	3	32	5
--	---	----	---	----	---

Järjestelyjen varoihin, voitot (+) ja tappiot (-)

	-7	0	22	-85	-24
--	----	---	----	-----	-----

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

M€	Tilikaudella		Kumulatiiviset	
	2011	2010	2011	2010
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-7	-9	-34	-26
Laskennalliset verot	2	2	9	7
Yhteensä	-5	-7	-25	-19

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2012 noin 6 miljoonaa euroa.

30. Varaukset

M€	Ympäristö- varaukset	Takuu- varaukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut	Yhteensä
1.1.2011	0	2	1	3	6
Varausten lisäykset	0	0	3	4	7
Käytetyt varaukset	0	-1	-1	-1	-3
Käyttämättömien varausten peruutukset		0	0	0	-1
31.12.2011	0	1	3	5	10
Pitkäaikaiset varaukset	0	1	0	0	2
Lyhytaikaiset varaukset	0	0	3	5	8
	0	1	3	5	10

Ympäristövelvoitteet

Ympäristöön liittyvä varaus kirjataan perustuen tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä. Varaus kirjataan, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite ja kyseisen velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Yhtiö on tehnyt Rautuvaaran lakkautettuun kaivokseen liittyen suunnitelman toimenpiteistä haitallisten vesistövaikutusten ehkäisemiseksi. Syyskuussa 2010 suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio antoi päätöksen, jonka perusteella Rautaruukin tulee toteuttaa sulkemissuunnitelmat viiden vuoden sisällä päätöksestä. Tilinpäätös ei sisällä kirjauksia liittyen kaivostoiminnan sulkemissuunnitelmaan.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Takuuvaraukset

Konserni antaa tietyille tuotteille takuun. Näiden tuotteiden osalta kirjataan takuuvaraus perustuen aikaisempaan kokemukseen.

Muut varaukset

Tappiollisista sopimuksista ja riitatapauksista johtuvat varaukset on esitetty ryhmässä muut varaukset. Muiden varausten lisäyksestä 3 miljoonaa euroa kohdistuu tappiolliseen offshore-tuulipuistoprojektiin.

31. Korolliset rahoitusvelat

M€	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	344	256
Joukkovelkakirjalainat	149	150
Rahoitusleasingvelat	38	35
Eläkelainat	20	36
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	551	477
Lyhytaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	34	24
Rahoitusleasingvelat	7	10
Eläkelainat	5	7
Yritystodistusslainat	252	156
Muut lyhytaikaiset korolliset velat		0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	297	198

Tiedot joukkovelkakirjalainoista

M€	Kuponki-korko	Valuutta	2011	2010
Nimellisarvo				
2009 - 2014	5,25 %	EUR	150	150
			150	150

Rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12. (sisältäen suojaavat korkojohdannaiset)

%	2011	2010
Joukkovelkakirja- ja rahoituslaitoslainat	3,2	3,4
Rahoitusleasingvelat	6,9	6,8

Rahoitusleasingvelat

Konserni on vuokrannut eripituisilla rahoitusleasing sopimuksilla voimalaitoksia, tuotantotiloja, konttoritiloja, koneita ja kalustoa. Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyjen yhteydessä myyntivoitto kirjataan taseeseen ja jaksotetaan vuokra-ajalle. Tulouttamatonta myyntivoittoa sisältyy 31.12.2011 taseeseen 2 miljoonaa euroa (4).

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

M€	2011	2010
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	9	12
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluttua	28	25
Yli viiden vuoden kuluttua	21	21
Yhteensä	58	58
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-13	-14
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	45	45

Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	7	10
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluttua	21	19
Yli viiden vuoden kuluttua	17	16
Yhteensä	45	45

32. Ostovelat ja muut korottomat velat

M€	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	34	31
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat: suojauslaskennassa	7	3
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	14	14
Muut korottomat velat yhteensä	56	49
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	246	171
Ostovelat osakkuusyrityksille	0	0
Ostovelat yhteensä	246	171
Siirtovelat	125	135
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat: suojauslaskennassa	8	0
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat: ei suojauslaskennassa	4	17
Saadut ennakot	30	27
Muut velat	19	22
Muut korottomat velat yhteensä	185	200

Siirtovelkoihin sisältyvät merkittävimmät erät muodostuvat henkilöstökuluista ja velkojen korkojaksotuksista.

33. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

M€	2011	2010
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot ja arvonalentumiset	149	162
Varaukset	4	-5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-3	-3
Työsuhde-etuudet	4	-3
Kurssierot	-1	-12
Muut	-10	-20
Yhteensä	142	120

34. Lähipiiri-informaatio

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö Rautaruukki Oyj, konsernin tytäryritykset, osakkuusyritykset (liitetieto 16 Osuudet osakkuusyrityksissä) ja Rautaruukin Eläkesäätiö sekä huomattavat omistajayhteisöt. Lähipiiriin luetaan myös emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, hallitusten jäsenet ja muut nimetyt avainhenkilöt sekä emoyhtiön johtoryhmän jäsenet. Nämä henkilöt on määriteltävä voimassa olevan Ruukin organisaation perusteella ja lähipiiriin kuuluvien listaa päivitetään säännöllisesti. Edellä mainittujen henkilöiden puoliset ja muut samassa kotitaloudessa asuvat sukulaiset kuuluvat myös konsernin lähipiiriin.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet 31.12.2011

Nimi	Maa	Kotipaikka	Konsernin osuus osakepää-omasta, %	Konsernin osuus äänivallasta, %
Emoyhtiö: Rautaruukki Oyj	FI	Helsinki		
Rautaruukki Oyj:n tytäryritykset:				
Kiinteistö Oy Ylläslehto	FI	Kolari	100	100
LLC Ruukki Ukraine	UA	Kiova	100	100
OOO Ruukki Rus	RU	Pietari	100	100
OOO Stalpark	RU	Pietari	100	100
Presteel Oy	FI	Raahe	80,1	80,1
Ruukki Bulgaria EOOD	BG	Sofia	100	100
Ruukki Construction Oy	FI	Helsinki	100	100
Ruukki Croatia d.o.o	HR	Zagreb	100	100
Ruukki CZ s.r.o.	CZ	Velvary	100	100
Ruukki d.o.o.	SI	Ljubljana	100	100
Ruukki DOO Belgrade	RS	Belgrad	100	100
Ruukki Engineering Oy	FI	Helsinki	100	100
Ruukki France SARL	FR	Pariisi	100	100
Ruukki Holding AB	SE	Tukholma	100	100
Ruukki Norge AS	NO	Oslo	100	100
Ruukki Holding B.V.	NL	Amsterdam	100	100
Ruukki Holding Danmark A/S	DK	Brøndby	100	100
Ruukki Holding GmbH	DE	Düsseldorf	100	100
Ruukki Hungary Kft	HU	Budapest	100	100
Ruukki Insurance Ltd.	GG	Guernsey	100	100
Ruukki Istanbul Metal	TR	Istanbul	100	100
Ruukki Metal Components (Shanghai) Co Ltd	CN	Shanghai	100	100
Ruukki Metals Oy	FI	Helsinki	100	100
Ruukki Metals Trading and Marketing India Private Limited	IN	Mumbai	100	100
Ruukki Polska Sp.zo.o	PL	Zyrardów	100	100
Ruukki Products AS	EE	Pärnu	100	100
Ruukki Romania s.r.l.	RO	Bukarest	100	100
Ruukki Slovakia s.r.o.	SK	Kosice	100	100
Ruukki Stainless Steel & Aluminium Oy	FI	Helsinki	100	100
Ruukki Spain S.L.	ES	Vitoria-Gasteiz	100	100
Ruukki Trading (Shanghai) Co Ltd	CN	Shanghai	100	100
Ruukki UK Ltd	GB	Solihull	100	100
SIA Ruukki Latvija	LV	Riika	100	100
UAB Ruukki Lietuva	LT	Vilna	100	100
Ruukki Holding AB:n tytäryritys:				
Ruukki Sverige AB	SE	Halmstad	100	100
Ruukki Norge AS:n tytäryritykset:				
Ruukki Construction Norge AS	NO	Sandnessjøen	100	100
Ruukki Profiler AS	NO	Mo i Rana	100	100
Ruukki Holding B.V:n tytäryritykset:				
Ruukki Finance B.V.	NL	Raamsdonksveer	100	100
Ruukki Benelux B.V.	NL	Almelo	100	100
Ruukki Holding Danmark A/S:n tytäryritys:				
Ruukki Danmark A/S	DK	Brøndby	100	100

Nimi	Maa	Kotipaikka	Konsernin osuus osakepääomasta, %	Konsernin osuus äänivallasta, %
Ruukki Holding GmbH:n tytäryritykset:				
Ruukki Deutschland GmbH	DE	Duisburg	100	100
Ruukki Wind Towers GmbH	DE	Dortmund	100	100
Ruukki Hungary Kft:n tytäryritys:				
Ruukki Tisza Zrt.	HU	Jászberény	99,6	99,6
LLC Ruukki Ukraina tytäryritys:				
LLC Ruukki Investment Ukraine	UA	Kiova	100	100

Liiketahtumat lähipiirin kanssa

M€	Myynnit	Ostot	Myyntisaamiset	Ostovelat
2011				
Osakkuusyritykset	25	6	3	0
Rautaruukin Eläkesäätiö	0	0		
2010				
Osakkuusyritykset	31	7	5	0
Rautaruukin Eläkesäätiö	0	0		

Tavaroiden ja palveluiden myynnit lähipiirille ovat toteutuneet markkinaehdoilla ja hinnat perustuvat markkinahintoihin.

Rautaruukki Oyj ei ole maksanut Rautaruukin Eläkesäätiölle vuonna 2011 kannatusmaksuja (-). Rautaruukki on maksanut vuokratuloja Rautaruukin Eläkesäätiölle 0 miljoonaa euroa (0). Kiinteistöjen vuokraukseen ei liity vakuuksia tai takauksia.

Johdon työsuhde-etuudet

M€	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2	2
Osakeperusteiset maksut	0	0
Yhteensä	2	2

Yrityksen johto osallistuu kannustimena käytettävään osakepalkitsemiseen. Osakepalkitsemisen ehdot on kuvattu liitetiedossa 28 Osakepalkitseminen.

Yhtiön suomalaiset johtajat kuuluvat työntekijän eläkelain TyEL:n piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädettyllä tavalla. Suomen työeläkejärjestelmässä ansioiksi luetaan peruspalkka luontaisetuineen sekä tulospalkkiot, mutta ei osakepalkkiojärjestelmästä saatuja tuloja. Eläkeikä on 63-68 vuotta henkilön oman valinnan mukaan.

Toimitusjohtajalla on oikeus etuusperusteiseen lisäeläkkeeseen, jonka taso on 60 prosenttia laskettuna kolmen viimeisen vuoden palkan keskiarvosta. Rautaruukin Eläkesäätiön A-osaston alennetun eläkeiän valinneilla on kaikilla 60 vuoden eläkeikä. Tähän ryhmään kuuluu yksi johtoryhmän jäsen. Eläkesäätiön lisäeläkkeen määrä riippuu ansaintavuosista ja on yleensä välillä 30–60 prosenttia eläkepalkasta. Hallituksen palkitsemisvaliokunta (nyk. palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta) on linjannut, ettei uusia etuusperusteisia lisäeläkejärjestelyjä tehdä.

Kahdella johtoryhmän jäsenellä on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely. Muilla johtoryhmän jäsenillä on mahdollisuus päästä mukaan maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelyyn. Maksuperusteinen lisäeläkejärjestely ei takaa eläkkeen tasoa, vaan tulevan eläkkeen määrä riippuu maksetuista eläkevakuutusmaksuista sekä sijoitusten tuotoista. Hallitus päättää vuosittain lisäeläkevakuutusmaksun suuruuden prosentteina vuosipalkasta.

Toimitusjohtajalla on lisäksi sovittu erokorvaus; yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan toimitusjohtajan toimitusjohtajalla oikeus 24 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen kokonaiskorvauksena.

Palkat ja palkkiot

€	2011	2010
Toimitusjohtaja	703	713
Toimitusjohtajan sijainen	238	269
Muu johtoryhmä	1 291	1 024
Hallitus	345	411
Hallintoneuvosto		17

Konsernilla ei ole muita merkittäviä liiketahtumia, saamisia, velkoja tai takauksia lähipiirin kanssa.

35. Ehdolliset velat ja investointisitoumukset

Vastuut

M€	2011	2010
Annetut kiinnitykset	59	64
Annetut takaukset		
Omasta puolesta	32	26
Muiden puolesta		2
Muiden vuokrasopimusten vuokravastuut	85	71
Muut vastuut	6	

Kiinnitykset on annettu eläke- ja rahoituslaitoslainojen sekä Rautaruukin eläkevastuun kattamisen vakuudeksi. Konserni on vuokrannut rakennuksia, autoja ja muuta aineellista käyttöomaisuutta myös muilla vuokrasopimuksilla. Muiden vuokrasopimusten vastuut eivät sisällä rahoitusleasingvelkoja, jotka on eritelty liitetiedossa 31 Korolliset rahoitusvelat.

Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

M€	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	17	14
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluttua	30	30
Yli viiden vuoden kuluttua	37	28
Yhteensä	85	71

Sopimuksiin ei sisälly merkittäviä alivuokrasuhteita eikä ehdollisia vuokria.

Investointisitoumukset

M€	31.12.2011 jälkeen	31.12.2010 jälkeen
Ylläpitoinvestoinnit	51	137
Kehitysinvestoinnit ja investoinnit erikoisterästuotteisiin	60	52
Yhteensä	111	189

Investointisitoumukset sisältävät kahden seuraavan vuoden hyväksytyjen investointihankkeiden kustannukset.

36. Oikeudenkäynnit ja muut vireillä olevat oikeudelliset tapahtumat

Rautaruukkia vastaan on vireillä eri puolilla maailmaa eri perusteisiin nojaavia oikeudellisia vaateita ja erimielisyyksiä. Johdon arvion mukaan näiden oikeudenkäyntien, vaateiden ja erimielisyyksien lopputuloksella ei tule olemaan olennaisen haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan. Rautaruukki on myös itse esittänyt oikeudellisia vaateita tai on kantajana eri perusteisiin nojaavissa erimielisyyksissä.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto	M€	2 798	2 415	1 950	3 851	3 876
Liikevoitto	M€	22	-12	-323	568	637
% liikevaihdosta	%	0,8	-0,5	-16,6	14,7	16,4
Tulos ennen veroja	M€	-12	-74	-359	548	621
% liikevaihdosta	%	-0,4	-3,1	-18,4	14,2	16,0
Tilikauden tulos	M€	-10	-79	-275	406	458
% liikevaihdosta	%	-0,4	-3,3	-14,1	10,5	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,3	-0,3	-14,2	25,6	29,8
Oman pääoman tuotto	%	-0,8	-5,4	-15,9	20,7	24,2
Omavaraisuusaste	%	48,5	55,3	59,9	65,9	70,1
Nettovelkaantumisaste	%	60,4	44,7	22,3	7,9	1,4
Korolliset nettorahoitusvelat	M€	770	621	336	155	28
Liiketoiminnan nettorahavirta	M€	114	-64	182	382	417
Bruttoinvestoinnit *	M€	179	173	161	229	172
% liikevaihdosta	%	6,4	7,2	8,2	6,2	5,1
Tutkimus- ja kehitysmenot	M€	29	27	29	27	28
% liikevaihdosta	%	1,0	1,1	1,5	0,7	0,7
Korkokulut, netto	M€	32	29	26	11	8
% liikevaihdosta	%	1,1	1,2	1,3	0,3	0,2
Taseen loppusumma	M€	2 657	2 539	2 532	2 983	2 835
Henkilöstö keskimäärin		11 821	11 693	12 664	14 953	14 326
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT						
Tulos/osake, EPS, perus	€	-0,07	-0,57	-1,98	2,93	3,31
- laimennettu	€	-0,07	-0,57	-1,98	2,93	3,31
Oma pääoma/osake	€	9,17	9,99	10,85	14,04	14,13
Osinko/osake **	€	0,50	0,60	0,45	1,35	1,70 + 0,30
Osinko/tulos **	%	neg.	neg.	neg.	46,1	60,4
Hinta/voitto-suhde, P/E		neg.	neg.	neg.	4,2	9,0
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl	200 241	182 131	189 371	251 096	219 940
% osakkeiden määrästä	%	143	129	136	181	157
Osakkeiden vaihto	M€	2 280	2 712	2 752	5 530	8 444
Osakkeen vaihdon volyymilla painotettu kesikurssi	€	11,23	14,48	14,53	22,03	38,34
Osakkeen alin kurssi vuoden aikana	€	5,91	11,62	11,06	9,51	27,38
Osakkeen ylin kurssi vuoden aikana	€	18,77	17,78	18,14	34,77	52,50
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimäärä	1 000 kpl	138 862	138 864	138 846	138 746	138 491
- laimennettu	1 000 kpl	138 862	138 864	138 846	138 773	138 566
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä 31.12.	1 000 kpl	140 285	140 285	140 285	140 255	140 198
- ilman omia osakkeita	1 000 kpl	138 862	138 862	138 864	138 789	138 721
- laimennettu	1 000 kpl	138 862	138 862	138 864	138 824	138 796
Osakkeen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä	€	7,12	17,51	16,14	12,16	29,65
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	M€	998	2 456	2 264	1 706	4 157
Efektiivinen osinkotuotto **	%	7,0	3,4	2,8	11,1	6,7

* Bruttoinvestoinnit aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen

** Vuodelta 2011 hallituksen voitonjakoesityksen mukaisesti laskettuna

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut} - \text{valuuttakurssivoitot}}{\text{oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{oma pääoma (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	= $\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	= $\frac{\text{korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{oma pääoma}}$	x 100
Korolliset nettorahoitusvelat	= rahoitusvelat - rahavarat ja lyhytaikaiset rahoitusvarat	
Tulos/osake (EPS)	= $\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva voitto tai tappio}}{\text{kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$	
Tulos/osake (EPS), laimennettu	= $\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva voitto tai tappio}}{\text{kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$	
Oma pääoma/osake	= $\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko/osake	= $\frac{\text{tilikauden osingonjako}}{\text{osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko/tulos, %	= $\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
Hinta/voittosuhde (P/E)	= $\frac{\text{tilikauden päätöskurssi}}{\text{tulos/osake}}$	
Osakkeiden vaihdon kehitys, %	= $\frac{\text{osakkeen vaihto tilikauden aikana}}{\text{osakkeiden laimentamaton keskimääräinen lukumäärä}}$	x 100
Osakkeen vaihdon volyymilla painotettu keskiarvo	= $\frac{\text{osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{osakkeen kappalemääräinen kokonaisvaihto}}$	
Osakekannan markkina-arvo	= osakkeiden laimentamaton kokonaismäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi	
Henkilöstö keskimäärin	= henkilöstön määrä kunkin kuukauden lopussa lasketaan yhteen ja näin saatu summa jaetaan kuukausien lukumäärällä	

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

M€	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	734	1 882
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden vaihto-omaisuuden muutos	140	264
Valmistus omaan käyttöön	4	14
Liiketoiminnan muut tuotot	53	16
 Materiaalit ja palvelut	 -586	 -1 456
Henkilöstökulut	-137	-348
Poistot ja arvonalentumiset	-39	-106
Liiketoiminnan muut kulut	-123	-266
Liikevoitto	47	-1
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	9	-58
Tulos ennen satunnaisia eriä	56	-58
Satunnaiset erät		
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	56	-58
Tilinpäätössiirrot	1	-12
Tulos ennen veroja	56	-70
Välittömät verot	0	0
Tilikauden tulos	56	-71

Emoyhtiön tase (FAS)

M€	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	10	41
Aineelliset hyödykkeet	8	925
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	856	443
Osuudet osakkuusyrityksissä	0	7
Muut osakkeet ja osuudet	8	8
Pysyvät vastaavat yhteensä	883	1 423
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		477
Pitkäaikaiset saamiset	891	88
Lyhytaikaiset saamiset	58	402
Rahat ja pankkisaamiset	38	18
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	987	985
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 869	2 409
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	238	238
Ylikurssirahasto	220	220
Arvonkorotusrahasto		33
Edellisten tilikausien voitto	480	636
Tilikauden tulos	57	-71
Oma pääoma yhteensä	996	1 056
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1	375
Pakolliset varaukset	16	18
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	511	440
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	317	254
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	27	265
Vieras pääoma yhteensä	855	959
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 869	2 409

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

M€	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen satunnaisia eriä	56	-58
Oikaisut liiketoiminnan rahavirtaan*	27	170
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	83	112
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-29	-83
Vaihto-omaisuuden muutos	-72	-133
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	64	37
Käyttöpääoman muutos	-37	-179
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-71	-69
Saadut osingot	13	3
Saadut korot	68	55
Maksetut verot	0	0
Liiketoiminnan nettorahavirta	56	-79
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-57	-150
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	5
Investoinnit muihin sijoituksiin	-65	-21
Luovutustulot muista sijoituksista	34	0
Investointien nettorahavirta	-87	-166
Nettorahavirta ennen rahoitusta	-31	-244
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti		
Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman muutos	61	71
Pitkäaikaisten lainojen nostot	131	120
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-57	-96
Maksetut osingot	-83	-62
Rahoituksen nettorahavirta	51	32
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	20	-212
Rahavarat tilikauden alussa	18	230
Rahavarat tilikauden lopussa	38	18
	20	-212
*Oikaisut liiketoiminnan rahavirtaan		
Suunnitelman mukaiset poistot	39	106
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-2	11
Osakkeiden alaskirjaus	0	41
Saadut osingot	-13	-3
Pakolliset varaukset	-1	-3
Rahoitustuotot ja -kulut	4	18
Muut oikaisut	-1	0
	27	170

Emoyhtiön oma pääoma

M€	2011	2010
Osakepääoma	238	238
Ylikurssirahasto	220	220
Arvonkorotusrahasto		33
 Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	565	698
Omien osakkeiden muutos	0	0
Arvonkorotuksen purku	-1	
Osingonjako	-83	-62
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	480	636
Tilikauden tulos	57	-71
Oma pääoma 31.12.	996	1 056
 Voitonjakokelpoinen pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta	480	636
Tilikauden tulos	57	-71
Voitonjakokelpoinen pääoma yhteensä	538	565

Emoyhtiön vastuusitoumukset

M€	2011	2010
Annetut kiinnitykset		64
Velan määrä, jonka vakuudeksi kiinnitykset on annettu		55
 Annetut takaukset		
Omasta puolesta	6	23
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta	130	54
Muiden puolesta		2
	137	79
 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	2	19
Myöhemmin erääntyvät	2	92
	4	111

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Hallitus ehdottaa 14.3.2012 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 31.12.2011 päättyneeltä tilikaudelta 0,50 euroa osakkeelle. Loppuosa voitonjakokelpoisista varoista ehdotetaan jätettäväksi voittovarojen tilille.

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen pääoma oli 537 811 267,39 euroa.

Laskettuna 31.1.2012 ulkona oleville osakkeille, 138 862 374, osingon määrä on yhteensä 69 431 187,00 euroa. Yhtiön hallussa osingonmaksun täsmäytyspäivänä oleville osakkeille ei makseta osinkoa.

Ehdotettu osingonmaksun täsmäytyspäivä on 19.3.2012 ja osingonmaksupäivä 28.3.2012.

Helsingissä, 31. tammikuuta 2012

Reino Hanhinen
hallituksen puheenjohtaja

Maarit Aarni-Sirviö

Pertti Korhonen

Liisa Leino

Matti Lievonen

Hannu Ryöppönen

Jaana Tuominen

Sakari Tamminen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Rautaruukki Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Rautaruukki Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 31. tammikuuta 2012

KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

Tietoja vuosineljänneksittäin

Raportoitu liikevaihto

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Construction	109	163	184	172	628	135	201	219	203	757
Engineering	42	50	45	56	193	62	62	59	73	257
Metals	348	434	386	413	1 581	478	467	396	442	1 783
Muut	5	8	0	0	13	0	0	1	0	1
Konserni	505	655	614	641	2 415	675	730	675	718	2 798

Raportoitu liikevoitto

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Construction	-21	-10	1	-13	-43	-13	3	10	-7	-6
Engineering	-5	-10	-7	-9	-32	-2	-2	1	-4	-7
Metals	-4	64	11	22	93	42	73	-32	-31	52
Muut	-6	-10	-11	-3	-30	-3	-6	-3	-5	-16
Konserni	-36	34	-6	-3	-12	25	68	-24	-47	22

Vertailukelpoinen liikevaihto

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Construction	109	163	184	172	628	135	201	219	203	757
Engineering	42	50	45	56	193	62	62	59	73	257
Metals	348	434	386	413	1 581	478	467	396	442	1 783
Muut	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Konserni	500	647	615	641	2 403	675	730	674	718	2 797

Vertailukelpoinen liikevoitto

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Construction	-23	-10	1	-13	-45	-13	4	11	-6	-3
Engineering	-6	-8	-7	-6	-28	-2	-2	1	-4	-7
Metals	-10	66	51	19	126	42	75	-9	-28	80
Muut	-4	-4	-4	-4	-15	-3	-6	-3	-3	-14
Konserni	-43	45	41	-5	38	25	71	1	-40	56

Liikevaihdon vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Mo i Rana yksikön liikevaihto										
Muut	5	7	0	0	12	0	0	0	0	1

Liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

M€	I/2010	II/2010	III/2010	IV/2010	2010	I/2011	II/2011	III/2011	IV/2011	2011
Realisoitumattomat USD-johdannaisten kurssierot										
Construction	2				2					
Engineering	1				1					
Metals	6	15	-40	6	-13					
Masuunin peruskorjaukseen liittyvä matalan käyttöasteen aiheuttama kustannus										
Metals		-18			-18		-2	-23		-25
Tuotannon koeajojen kustannus raaka-ainepohjan muutosta varten										
Metals				-2	-2					
Lakosta aiheutunut kustannus										
Engineering									0	0
Metals									-5	-5
Kulut uudelleenjärjestelyistä										
Construction							-1	-2	-1	-3
Engineering		-1		-3	-5			0	0	0
Osakkeiden myyntivoitto										
Metals									2	2
Mo i Ranan yksikön liikevoitto										
Muut	-2	-2	-7	0	-11	0	0	0	-2	-2
Vuonna 2006 myytyyn jänneteräsluokan hintayhteistyösakko										
Muut		-5	0		-4					
Konserni yhteensä	7	-11	-47	1	-49	0	-2	-25	-6	-34

Tietoja osakkeenomistajille

Sijoittajasuhteet

Rautaruukki Oyj:n sijoittajasuhtetoiminnan keskeisiä periaatteita ovat johdonmukainen ja riittävä tiedottaminen tasapuolisesti ja samanaikaisesti kaikille sijoittajille kaikissa tilanteissa, sekä rehellisyys, avoimuus ja hyvä palvelu. Yhtiön suomenkielisen sijoittajaviestinnän ensisijainen kanava on www.ruukki.fi-sivusto. Sivuston tavoitteena on tarjota ajantasaista tietoa yhtiön tapahtumista ja taloudellisesta kehityksestä Rautaruukki Oyj:n osakkeen arvon määrittämiseksi. Sivustolta löytyy myös kattava arkisto yhtiön tiedotteita ja muita sijoittajamateriaaleja. Yhtiö julkistaa vuosikertomuksensa, osavuositarkastuksensa ja muut pörssitiedotteensa suomeksi ja englanniksi.

Yhtiökokous

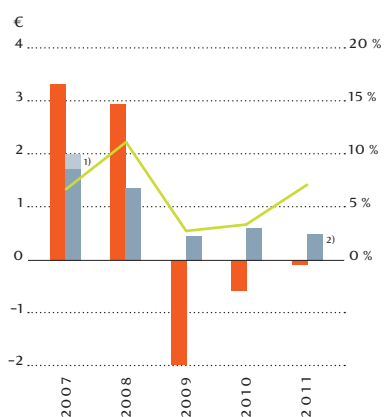
Rautaruukki Oyj:n yhtiökokous pidetään keskiviikkona 14.3.2012 klo 14.00 alkaen Helsingin Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki. Yhtiökokouksen kieli on suomi. Tarkemmat tiedot yhtiökokoukseen ilmoittautumisesta löytyvät yhtiökokouskutsusta, www.ruukki.fi > Sijoittajat > Hallinnointi > Yhtiökokous.

Rautaruukki Oyj:n suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

Suurimmat osakkeenomistajat	Osakemäärä	%-osuus osakkeista
1. Solidium Oy*	55 656 599	39,67
2. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	5 379 210	3,83
3. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 514 322	2,51
4. Valtion Eläkerahasto	1 555 000	1,11
5. Odin-rahastot	1 451 566	1,03
6. Rautaruukki Oyj	1 423 051	1,01
7. Nordea-rahastot	1 309 826	0,93
8. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	1 050 000	0,75
9. E & K Rannila Oy	910 000	0,65
10. Rumtec Holding Oy	910 000	0,65
11. ABN Amro -rahastot	676 995	0,48
12. Danske Invest -funds	656 202	0,47
13. OP-rahastot	600 000	0,43
14. Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	596 200	0,42
15. Toivonen Antero	500 000	0,36
16. Oy Ingman Finance Ab	470 000	0,34
17. OP-Eläkekassa	464 405	0,33
18. Rautaruukin Henkilöstörahasto HR	458 528	0,33
19. SEB Gyllenberg -rahastot	433 800	0,31
20. Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	400 000	0,29

* Solidium Oy on Suomen valtion kokonaan omistama

Tulos ja osinko per osake

- Tulos/osake, laimennettu
- Osinko/osake
- Lisäosinko/osake
- Efektiivinen osinkotuotto, %

¹⁾ Lisäosinko pitkien terästuotteiden liiketoiminnasta vapautuneista varoista

²⁾ Hallituksen esitys

Osakekurssit

Osakekohtaiset tunnusluvut 2007–2011 ¹⁾

	2011	2010	2009	2008	2007
Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton, €	-0,07	-0,57	-1,98	2,93	3,31
laimennettu, €	-0,07	-0,57	-1,98	2,93	3,31
Osakekohtainen osinko, €	0,50 ²⁾	0,60	0,45	1,35	1,70+0,30 ³⁾
Osinko / tulos, %	neg. ²⁾	neg.	neg.	46,1	60,4
Efektiivinen osinkotuotto, %	7,0 ²⁾	3,4	2,8	11,1	6,7
Oma pääoma / osake, €	9,17	9,99	10,85	14,04	14,13
Hinta / voitto-suhde (P/E)	neg.	neg.	neg.	4,2	9,0
Osakekurssi vuoden aikana					
Alin kurssi, €	5,91	11,62	11,06	9,51	27,38
Ylin kurssi, €	18,77	17,78	18,14	34,77	52,50
Vaihdon volyymilla painotettu keskimääräinen kurssi, €	11,23	14,48	14,53	22,03	38,34
Vuoden päättöskurssi, €	7,12	17,51	16,14	12,16	29,65
Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa, M€	998	2 456	2 264	1 706	4 157
Osakevaihto vuoden aikana					
Osakevaihto, M€	2 280	2 712	2 752	5 530	8 444
Osakevaihto, 1 000 kpl	200 241	182 131	189 371	251 096	219 940
Osuus osakkeiden määrästä, % ⁴⁾	14,4	12,9	13,6	18,1	15,7
Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa					
Ulkona olevat osakkeet, 1 000 kpl	138 862	138 862	138 864	138 789	138 721
Yhtiön hallussa olevat osakkeet, 1 000 kpl	1 423	1 423	1 422	1 467	1 477
Osakkeita yhteensä, 1 000 kpl	140 285	140 285	140 285	140 255	140 198
Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen määrä, 1 000 kpl	138 862	138 864	138 846	138 746	138 491
laimennettu, 1 000 kpl	138 862	138 864	138 846	138 773	138 566

1) Kaikki osakkeen kaupankäyntitietoja koskevat ja niistä johdetut tunnusluvut on laskettu perustuen tietoihin kaupankäynnistä NASDAQ OMX Helsingissä. Rautaruukin osakkeella käydään kauppaa NASDAQ OMX Helsingin lisäksi myös niin sanotuilla monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF).

2) Hallituksen esityksen mukainen osinko 0,50 euroa osakkeelta, 3) Lisäosinko pitkien terästuotteiden liiketoiminnasta vapautuneista varoista

4) Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistusta keskimäärästä

Taloudellinen tiedottaminen 2012

Tilinpäätöstiedote 2011: keskiviikkona 1.2.2012

Vuosikertomus 2011: julkaistaan viikolla 8

Osavuosikatsaus 1-3/2012: tiistaina 24.4.2012

Osavuosikatsaus 1-6/2012: torstaina 19.7.2012

Osavuosikatsaus 1-9/2012: tiistaina 23.10.2012

Hiljainen jakso

Rautaruukki noudattaa 21 vuorokauden hiljainen jakso -periaatetta ennen tulospöytäkirjoja. Tänä aikana yhtiö ei tapaa pääomamarkkinoiden edustajia eikä kommentoi kuluva neljänneksen eikä raportointikauden tulospöytäkirjojen liittyviä asioita.

Osakkeen tekniset tiedot

Listaus: NASDAQ OMX Helsinki

Listautumispäivämäärä: 20.10.1989

Kaupankäyntivaluutta: euro

Toimialaluokka: perusteollisuus

Markkina-arvoryhmä: suuret yhtiöt

Kaupankäyntitunnus: RTRKS

ISIN-koodi: FLO009003552

Pörssierä: 1 kpl

Reuters-tunnus: RTRKS.HE

Bloomberg-tunnus: RTRKS FH

Yhteystiedot

Suolakivenkatu 1

PL 138, 00811 Helsinki

Puh. 020 5911

Fax 020 592 9088

Y-tunnus 0113276-9

ALV nro FI 01132769

Kotipaikka Helsinki

Talous- ja rahoitusjohtaja

Markku Honkasalo

Puh. 020 592 8840

markku.honkasalo@ruukki.com

Markkinointi- ja viestintäjohtaja

Taina Kyllönen

Puh. 020 592 9040

taina.kyllonen@ruukki.com

Johtaja, teknologia-, energia- ja ympäristöasiat

Toni Hemminki

Puh. 020 592 9217

toni.hemminki@ruukki.com

Sijoittajasuhteet

Johtaja, sijoittajasuhteet

Timo Pirskanen

Puh. 020 593 9009

timo.pirskanen@ruukki.com

ir@ruukki.com

Tapaamispyynnöt:

Sijoittajasuhdeassistentti

Tanja Mäkinen

Puh. 020 592 9170

tanja.makinen@ruukki.com

Rautaruukki käyttää markkinointinimeä Ruukki.

Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä (Rautaruukki Oyj: RTRKS).

Rautaruukki Oyj, Suolakivenkatu 1, PL 138, 00811 Helsinki
www.ruukki.fi